Brabant Strip magazine

92

Marvano

De Bronzen Adhemar

Stripgidsdagen 2001

Beleid?

BRABANT STRIP MAGAZINE

Gratis voor leden van *Brabant Strip vzw*, vereniging van stripliefhebbers van 9 tot 99, en van *de Reclamestripclub*. Wordt niet los verkocht.

Redactie en medewerkers :
Willem Gay, J.P. Legein, Jean Smits, Yves Kerremans, Jozef Peeters, de familie Lezy, Martin Floré, Joop Schreurs, Philippe Mouvet.

Eindredactie en opmaak:
Patrick Vranken

Logo's:
Dirk Stallaert, Jef Nys, W. Vandersteen, Jan van Riel

INHOUD

Cover : © Marvano
Agenda 3
Marvano 4
Koffie klets 21
Reclamestrips 26
Nieuwe strips 30
Verschijnselen 34
Zoekertjes 38

Overname van artikels of illustraties, zelfs gedeeltelijk, is niet toegelaten zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever. Copyright van afbeeldingen en foto's berust bij de diverse auteurs en uitgeverijen.

Lidgeld 2002 :
(B):**810**fr, nr.**001-2980926-95**
(Nl): **45** Nlg, Giro **7616528**

Redactieadres:
Brabant Strip vzw
Berreweide 34, 1840 Londerzeel.
tel :(0032)(0) 52 / 31.23.46
E-mail en internetadres :
brabant.strip@worldonline.be
www.brabantstrip.be
nr.9 van 30/11/2001
1.100 exemplaren

Het gaat niet goed met de Nederlandse Stripdagen. Dat is het minste wat je kan zeggen, na een bezoek aan het bloedeloze Den Bosch. De ooit legendarische Stripdagen glijden al een tijdje langzaam af en dit jaar werd een absoluut dieptepunt bereikt : slechts één zaal met een handvol diverse standhouders, professionelen, ruilbeurs en Gencom door elkaar. Er waren ook weinig bezoekers en wie er wel was, gaf steevast te kennen dat dit jaar echt wel het laatste geweest was. Wie met twee komt per auto is dan ook meteen een smak geld kwijt aan parking plus entree. Dan had je nog geen strip gezien en als het aanbod binnen dan ook nog tegenvalt, tja...
De beschuldigende vinger uitsteken naar het beleid van Het Stripschap is makkelijk, maar is het ook rechtvaardig? Het striplandschap is sterk veranderd de laatste tien jaar. Uitgevers, om maar een voorbeeld te geven, lijken vandaag alleen nog te werken op advies van boekhouders, die uit een spreadsheet aflezen wat winstgevend is. Aanwezigheid op een stripevenement levert een ander soort meerwaarde op. Hoe moet het verder met het Stripschap, nog steeds de grootste vereniging van nederlandstalige stripliefhebbers? Wat ooit een kleine vereniging was met enthousiaste medewerkers, is uitgegroeid tot een reus op lemen voeten, waarvan nu al enkele jaren het organiseren de Stripdagen het enige doel leek. Met het wankelen van de Stripdagen, mee veroorzaakt door externe factoren, komt nu mogelijk de cohesie van de vereniging in het gedrang. Het huidige bestuur is in elk geval ontslagnemend. Aftredend voorzitter Jaap van Oostveen wijst terecht op een kleine ploeg van harde werkers die het steeds maar moeten doen, terwijl 1.700 leden er kritiek staan op te leveren. Die bedenking maakten we ons ook, toen we zondagavond een opruimploeg aan de slag zagen gaan in de Brabanthallen. Hoe dan ook gaat met de Stripdagen een sterke formule verloren, een ideale ontmoetingsplaats voor duizenden stripliefhebbers in de Lage Landen. Gaan we nu met zijn allen naar Angoulème?
Stripschrift 339 roept op om het kalf alsnog te redden.
Nobel, maar is het al niet verdronken? In hetzelfde nummer wordt ook gesteld dat de formule wellicht voorbijgestreefd is, dat het internet tegenwoordig andere contacten mogelijk maakt. De oplossing ligt misschien in kleinschaligheid, kwaliteit, zelfrelativering en voldoende bezinning tussen verschillende edities. De Bronzen Adhemar-stichting gaat met die troeven al enkele jaren in stijgende lijn.

De Vlaamse stripauteurs zal het allemaal een zorg zijn. Zij kijken uit naar het uiteindelijke stripbeleid van de Vlaamse minister van Cultuur, dat ondertussen alweer twee jaar geleden aangekondigd werd op de Turnhoutse Stripgidsdagen. Het "beleid" blijkt er uiteindelijk in te bestaan dat subsidies zullen uitgedeeld worden. Strips gaan voortaan schuil onder de paraplu van het Fonds der Letteren. Met dat Fonds is niets mis, die mensen hebben hun sporen verdiend en beheren al jaren een gelijkaardig systeem voor de "echte" literatuur. Het is wel zo dat de minister van Cultuur op deze wijze geen echte ingrepen hoeft te doen en alle beslissingen kan afwentelen op het Fonds der Letteren. Een aantal stripauteurs vraagt zich af of dit nu echt wel een "beleid" kan genoemd worden. Sommen geld uitdelen, verandert niets aan bepaalde scheefgegroeide toestanden of lacunes in de stripwereld van vandaag.
Afwachten dus hoe dit zal evolueren. Marvano, de laureaat van de Bronzen Adhemar 2001, denkt er het zijne van en zet zijn visie uiteen vanaf pagina 4.
De redactie.

Ledennieuws

Collectie FENIX

Inderdaad, deel 5, *De straat der 7 duivels*, is klaar en wordt voorgesteld op de Stripgidsdagen in Turnhout op 15 december. *(Wie intekende, krijgt als premie zoals beloofd een mooie Marc Sleen-kalender).* Dit album is een buitenbeentje : Rik Clément bracht verschillende verhalen van de legendarische John Flanders pakkend in beeld. De tekst werd daarbij gerespecteerd door hem onder de tekeningen aan te brengen : het resultaat zijn enkele van de beste strips-met-ondertekst die ooit gemaakt werden. Het boek bevat drie verhalen : *De straat der 7 duivels*, *De rokende doodskop* en *Kerstnacht te Preston.* Het is een ideaal album om de lange winteravonden huiverend mee door te brengen, bij het knetterend haardvuur, terwijl de schaduwen wat langer worden... Uren leesplezier!

Fenix 2002

Terwijl de lezer zich nog verdiept in het nieuwste album, zijn wij weer druk aan het werk om het volgende voor te bereiden. Voor 2002 kunnen we werkelijk enkele *kleppers* aankondigen. Dit jaar brachten we nooit uitgeven werk van Marc Sleen en Rik Clément uit, welnu, volgend jaar brengen we bovendien verloren gewaande schatten van Dirk Stallaert, Bob de Moor en... Studio Vandersteen!

Dit staat op het programma :

deel **6** : Nonkel Zigomar, *De Spaa-motor* (Bob de Moor), 56 pagina's, genummerde oplage, januari 2002.
deel **7** : *Het groene oog* (Rik Clément), 32 pagina's, genummerde oplage, januari 2002.
deel **8** : *Oktaaf Keunink vecht terug!* (Marc Sleen), 48 pagina's, genummerde oplage, voorjaar 2002.
deel **9** : Dees Dubbel, *De sprekende doedelzak* (Rik), 40 pagina's, genummerde oplage, najaar 2002.
deel **10**: Bessy, *De brandende wigwams* (Studio Vandersteen scenario W. Vandersteen), 32 pagina's, genummerde oplage, najaar 2002.
deel **11**: Kitty, *Radio Ambrassi* (Dirk Stallaert&P. Vermeir), 40 pagina's, genummerde oplage, najaar 2002.

Alle verhalen zijn gegarandeerd nooit eerder in album verschenen en worden met respect voor de vroegere vormgeving in boekvorm gegoten. Het Bessy-verhaal dateert uit 1966 en behoort tot de laatste verhalen die Willy Vandersteen zelf nog schreef. Door omstandigheden kwam het album er nooit. Originelen zijn er niet meer van, maar wij hebben het verhaal door een grondige restauratie uit krantenstroken, kunnen redden van de vergetelheid. Dat is niet alles, we kunnen nu al zeggen dat we in 2003 zullen trachten nóg beter te doen! Ongelofelijk? Dat vonden wij ook. Bovendien krijgen de leden die intekenen ook nog eens gratis het album *De stalen uil*, waarin het eerste (kort)verhaal van Kitty. Het album past in de reeks vakantiealbums en zal niet in de handel komen. Jaja, *"Dank u, Sinterklaas"* zeggen, mag.

Sinterklaas?

"Sinterklaas spelen, allemaal goed en wel, maar wat een werk brengt dat weer mee", brommen de Pieten. Dat klopt, Brabant Strip is een vereniging, geen uitgeverij. We moeten met albums zeulen, tellen, nummeren, inpakken, verzenden, standhouden, 's avonds centjes tellen, boekhouden,...
Als het (vrijwilligers)- werk ons boven het hoofd gaat groeien, is er veel kans dat we hiermee moeten stoppen.

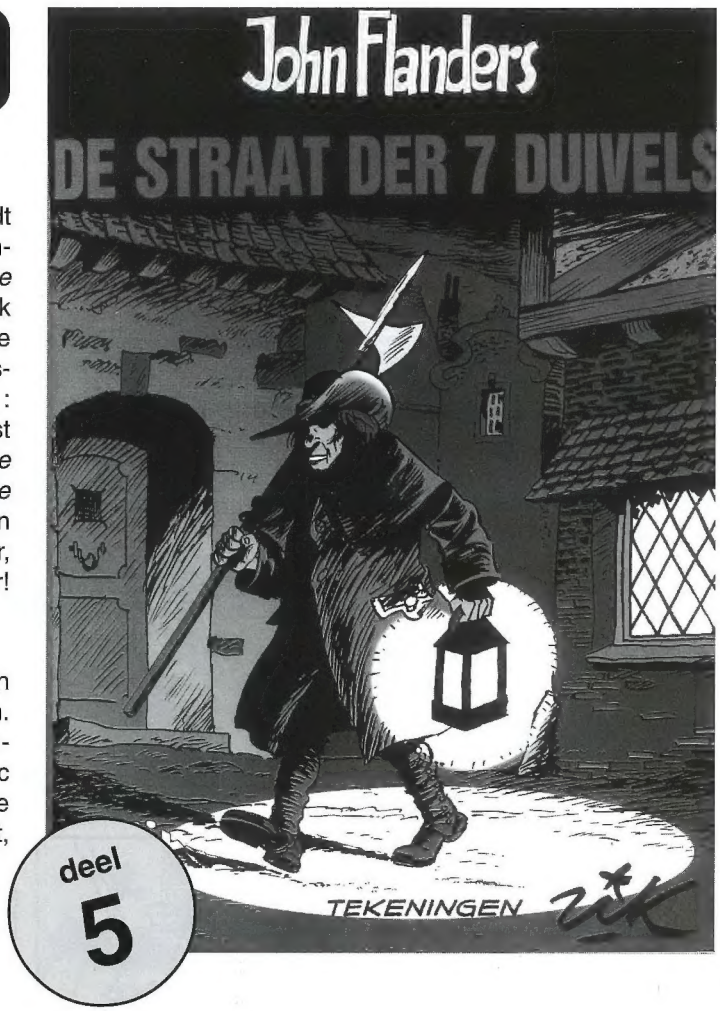

Reserveren?

Daarom even de *strikte* spelregels voor de Fenix-albums : Eén album kost 9 euro. Leden krijgen ook deze keer korting.
-**Ofwel** kan je bestellen, dat betekent albums reserveren, door in te tekenen op heel de reeks voor 2002. Dat kan alleen als je *lid* bent. Als premie is er een gratis album. Je moet dan de boeken zelf afhalen aan onze stand. Kost : €38.
-**Ofwel** laat je (als *lid*) de albums netjes thuisbezorgen. Kost : €54 (premie-album & verzending inbegrepen).
-**Ofwel** koop je los albums naar keuze, €9 het stuk, aan de stand van Brabant Strip of in de stripwinkel. (Je kan *De stalen uil* niet kopen). Losse albums kan je bij ons NIET vooraf reserveren. We hebben een kleine reserve aan albums voor de stand en op is op. Het verschijnen van een album wordt vooraf aangekondigd in het magazine. Tip : je kan nu meteen naar de winkel lopen en daar een exemplaar bestellen.
Het gaat er om : gaan we per jaar een aantal leuke albums uitgeven, of niet? Als het antwoord JA is, dan moet het voor ons eenvoudig blijven, anders kunnen we het niet meer de baas. En dan stopt het. Dus : zo en niet anders. Niet vragen om één titel te reseveren, zelfs niet door vooraf te betalen. We doen het niet, met alle sympathie, maar we komen handen tekort.

Lidgeld 2002

Tien jaar lang hebben we het lidgeld kunnen handhaven op 600fr./40nlg! Al die tijd hebben we ons het brood uit de mond gespaard om met die luttele centen mooie dingen te maken, meer pagina's, kleur, vakantiealbums,... Vanaf volgend jaar gaan we wat méér vragen, om het even mooi te kunnen houden. Het lidgeld zal dus voortaan **45nlg/810fr.** bedragen voor België en Nederland (we ronden naar beneden af tot €20). Andere landen : €25. Wie al eerder het lidgeld voor 2002 betaald had, betaalt uiteraard niets extra.

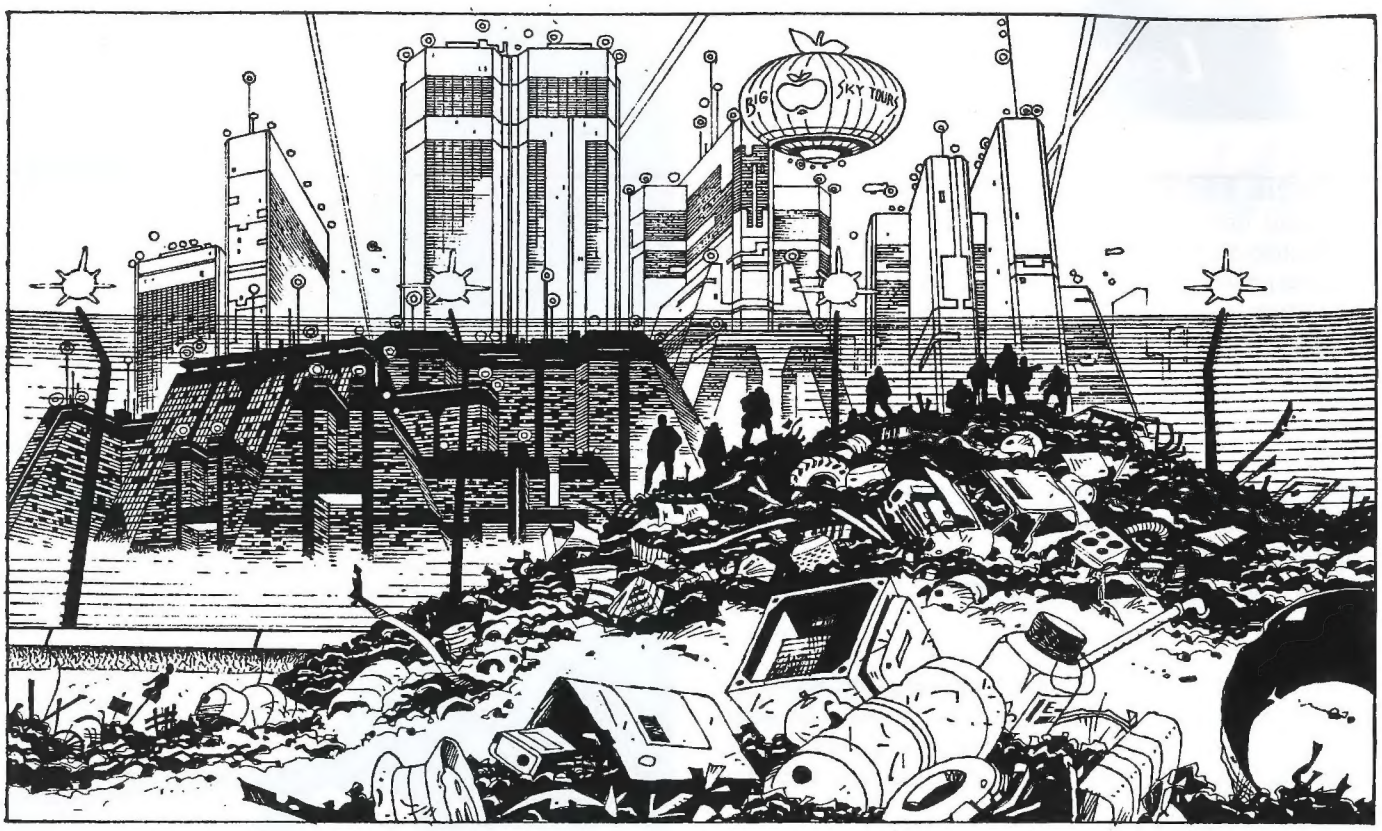

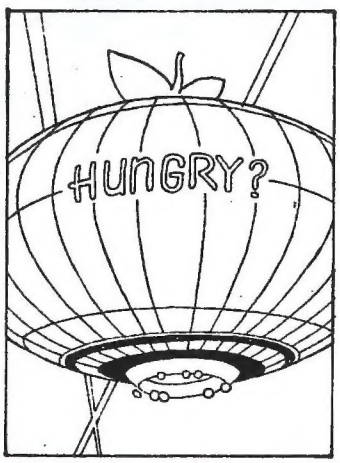

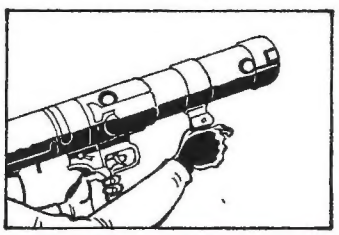

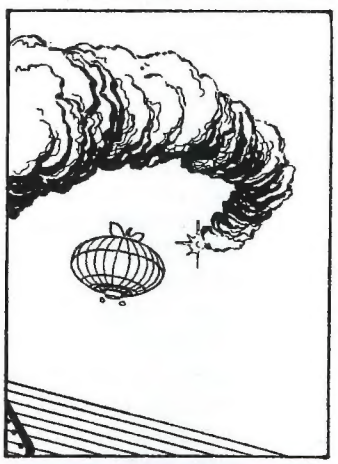

Marvano :

"Goeie sf zegt meer over het heden dan over de toekomst"

Het heeft even geduurd, maar uiteindelijk heeft Mark Van Oppen (48), alias ***Marvano****, dan toch de tweejaarlijkse Bronzen Adhemar te pakken. Op 15 december mag de Antwerpse Limburger, geboren in Zolder en wonende in Ranst, het bronzen kleinood omhoog steken in de Turnhoutse Warande. Dit is de belangrijkste, zij het niet-geldelijke, oeuvreprijs voor stripauteurs in Vlaanderen. Nog altijd een initiatief van de gelijknamige Bronzen Adhemar Stichting, de organisatie achter de Turnhoutse Stripgidsdagen.*

Het jury-rapport van de Bronzen Adhemar Stichting geeft het al aan. Internationaal, dàt is Marvano's werk. Hij ontbolsterde toen hij eind jaren tachtig het sf-epos De eeuwige oorlog *van de Amerikaanse Viëtnam-veteraan Joe Haldeman verstripte, een bewerking die zelfs in Amerika gewaardeerd wordt. Nu nog altijd is dat Marvano's bestseller. Maar de goeie strips bleven komen. Onder meer de wat ons betreft onovertroffen Wereldoorlog II-strip De zeven dwergen (onbegrijpelijk uit het huidige Vrije Vlucht-fonds bij Dupuis gebonjourd) en de degelijke sf-strip Dallas Barr. Alweer in samenwerking met Haldeman. Met dat palmares is hij één van de weinige Vlamingen op internationaal niveau. En toch doet Mark VanOppen meer. Uiteraard is Marvano in de eerste plaats een striptekenaar. Hoewel. In vorige levens was hij o.m. binnenhuisarchitect, redacteur bij stripblad Kuifje en uitgever bij Den Gulden Engel.*

- Jan Bex -

Marvano werkt nu volop aan een tweede trilogie. Daarvoor stapt hij van uitgever Dupuis over naar de concurrentie van Dargaud. Werktitel: Forever Free. Het eerste deel verschijnt begin volgend jaar. Kortom, drukke dagen voor Marvano. Zeker als je tussendoor op het thuisfront ook nog de Bronzen Adhemar krijgt.

Ben je tevreden met de Bronzen Adhemar? Of is dit niet meer dan het logische vervolg in het lijstje van Vlaamse tekenaars dan in het verleden de prijs al kreeg?
Natuurlijk ben ik vereerd. Het is een onderscheiding door mensen uit het beroep, door mensen die er iets van afweten. Misschien was het nog leuker indien er een cheque aan vasthing, maar anderzijds gaat dan ook een stuk charme verloren en springt de commercie erop. Het is een erkenning. Dat doet altijd plezier als je hard werkt. Toch blijf ik het vreemd vinden dat literaire onderscheidingen meestal uit geld bestaan, terwijl dat publiek maar een schijntje vertegenwoordigt van het striplezend publiek. Bij ons worden strips toch nog altijd bekeken als iets van en voor idioten. Dankzij initiatieven als de Bronzen Adhemar beginnen ze hier stilaan door te krijgen dat er naast veel prul toch ook veel fantastisch goede strips zijn. Want mijn medium is nog altijd niet erkend in Vlaanderen. Bert Anciaux heeft nu bijna twee jaar geleden - nota bene in Turnhout tijdens de vorige Stripgidsdagen - aangekondigd iets te willen doen voor de Vlaamse strip. Wel, ik zie nog altijd geen beleid. Zolang ze in commissies worstelen met de blijkbaar onuitroeibare vraag of de strip nu eigenlijk meer bij de literatuur hoort of bij de beeldende kunst, zullen ze geen stap verder komen. Strip is gewoon strip, punt. Het heeft een eigen taal waarbij tekst geïntegreerd wordt in grafiek. Het is een volledig autonome uitdrukkingsvorm die niet te vergelijken is met iets anders.

In verband met de erkenning van stripauteurs liet jij een opvallend kritische noot horen, die afweek van het standpunt van verschillende andere tekenaars : subsidiëring, waar de minister aan denkt, is geen goed idee?
In verband met het zogenaamde stripbeleid waarvoor Anciaux zich zou gaan inzetten, zijn een aantal vergaderingen gehouden op zijn kabinet, met nogal wat mensen die absoluut niet geplaatst zijn om iets zinnig te vertellen over "de stripwereld". Daarvoor weten ze er te weinig van af. Iemand die één keer per jaar een festival van twee dagen organiseert, weet niet waar de échte problemen in de stripwereld zitten. Het zou geen slecht idee zijn om eens te luisteren naar de mensen die er wél iets van afweten : de auteurs zelf. Per slot van rekening bestaat heel dat stripwereldje alleen bij gratie van hen. Zij màken de dingen. Samen met Steven Dupré heb ik wat teksten opgesteld en verspreid en we zijn ook gaan praten met het ministerie van Cultuur. Daar luisteren ze beleefd, maar ze leggen alle argumenten naast zich neer. Uiteindelijk gaan ze jaarlijks anderhalf miljoen of meer uitdelen, onder de vorm van subsidies. Dat noem ik geen beleid voeren, waar het Vlaamse stripland-schap op termijn wat aan heeft, nee, dat is Sinterklaas spelen. Tof, populair, maar de volgende minster van Cultuur schrapt die subsidies en binnen tien jaar is er niets veranderd. Kijk, er zit geld genoeg in de stripwereld. Alleen komt dat geld nauwelijks terecht bij de uiteindelijke makers. Want voor elke Merho zijn er twintig die krasselen aan het eind van de maand. Subsidies voor de happy few, waar men nu aan denkt, is concurrentievervalsend en niet interessant voor de auteurs als groep.

Wat stel jij voor? Zou dat geld niet beter geïnvesteerd worden in opleidingen voor een hele groep jonge talenten, bijvoorbeeld scenarioschrijven, wat toch het zwakke punt blijft in Vlaanderen?
Het zou in ieder geval meer effect hebben op lange termijn. Al vraag ik me af of je iets dergelijks echt kan leren. Zonder aanleg wordt je geen scenarist. Maar een opleiding zou al kunnen helpen om talent tenminste te ontdekken en niet

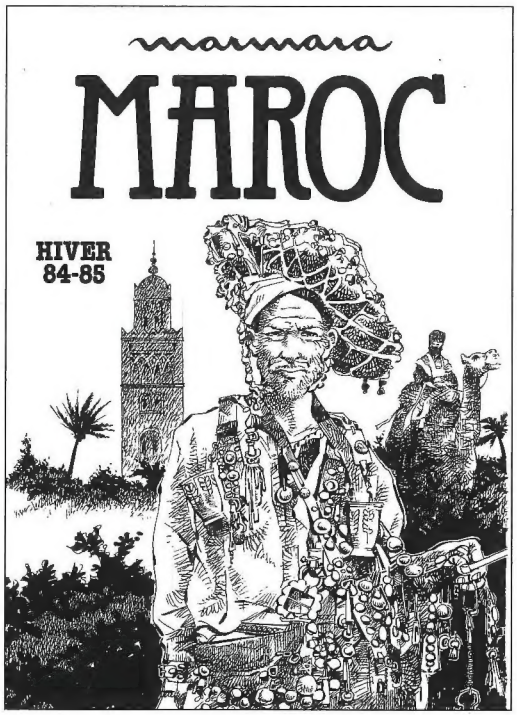

Uit : Dallas Barr 4, Nieuwe Maan

Cover-illustratie voor een reisfolder (1984).

verloren te laten gaan. Wat ook absoluut nodig is, is een degelijk sociaal statuut voor auteurs en hun familie. Een illegaal heeft in dit apenland een betere sociale opvang dan een stripauteur. Het is die illegaal van harte gegund, daar niet van, maar als politici zich dan toch geroepen voelen om "een beleid" te gaan voeren, laat ze dan ook iets zinnigs doen, in godsnaam. Als men dan ook nog een vaste boekenprijs invoert, het leenrecht in bibliotheken hard maakt en een serieuze economische controle op de bloeiende zwarthandel doet, dan pas krijgen we eindelijk het deel, waar we al die jaren al recht op hebben. Of vindt jij het acceptabel om vast te stellen dat je twaalf jaar geleden meer verdiende dan nu?

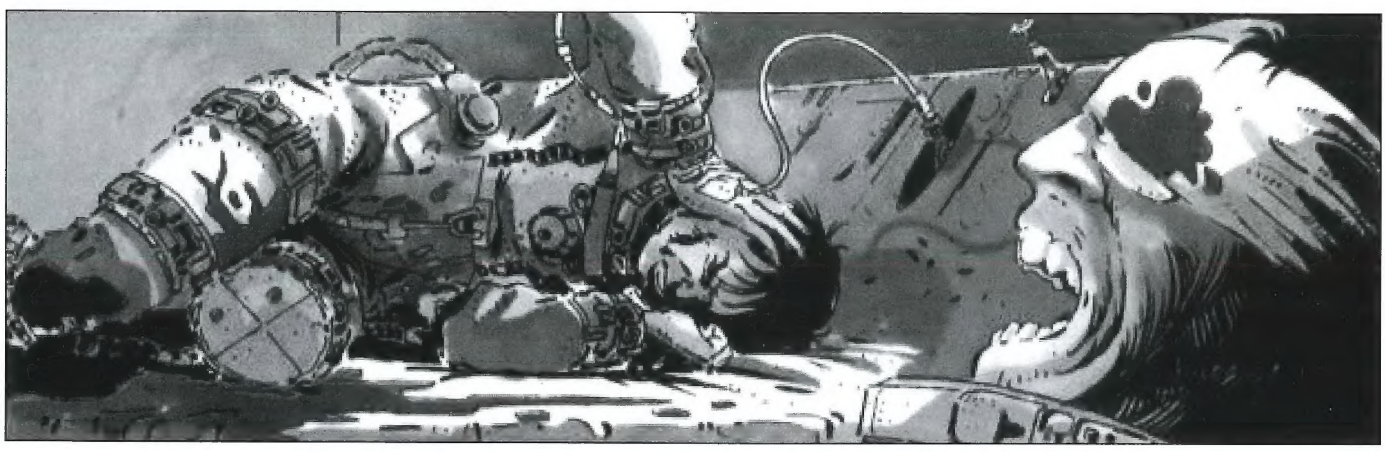

Wat bedoel je met zwarthandel?
Je kan uit de cijfers van het Rekenhof afleiden dat zowat in alle sectoren van de economie 30% in het zwart gebeurt, of het nu Cd's of auto's zijn. Dan vraag ik me af : waarom zou het er in de stripwereld anders aan toe gaan? Als uitgevers in het zwart strips uitgeven, dan zien de auteurs daar geen cent van. Niet alleen de gemeenschap wordt opgelicht, de directe rechthebbenden ook. Maar ik kan dat natuurlijk niet bewijzen. Je hoort vaak : het gaat slecht met de stripwereld. Wel, dat is niet waar. De stripmarkt in zijn geheel doet het goed : nog steeds is 1 verkocht boek op 2 een strip. De uitgevers doen goede zaken, he? Bij die mensen rollen de centen binnen. Het probleem is : het geld komt niet tot bij de auteurs, diegenen die het artistieke werk leveren. Vergelijk het met koffieplanters : Douwe Egberts en Rombouts doen goede zaken, maar de kleine koffieplanter in Zuid-Amerika kan amper rondkomen.

Zo te horen sta je op de bres voor concrete sociale rechten en met beide voeten in de actualiteit. Het merendeel van de strips die je met de Amerikaanse SF-schrijver Joe Haldeman maakt, gaan over een fictieve toekomstwereld. Valt dat wel te rijmen?
Klaarblijkelijk wel. Wij maken sociale sf, geen technische. Ik vind sf alleen maar interessant als die mij iets vertelt over de wereld waarin ik leef. Louter fictieve sf-universa kunnen me echt niet boeien. Het interesseert me totaal niet of de Derde Wereldoorlog uitgevochten wordt met kernwapens of met de Zwaardvis. Wel boeiend is een draad oppikken in het heden en die volgen in de toekomst. Dat kan Joe zo goed, vind ik. Wat gaan de gevolgen zijn van de beslissingen van vandaag? Goeie sf zegt meer over het heden dan over de toekomst. sf is gewoon een kader. Weliswaar een kader dat als voordeel heeft dat je sommige dingen heel extreem kan stellen, zodat je je niet moet houden aan een of andere feitelijkheid. Die vrijheid is net het charmante van het genre. Neem nu een fenomeen als vervreemding. In sf kan je dat heel scherp stellen. Ik denk dat iedereen met het ouder worden een soort vervreemding ervaart van de wereld waarin hij leeft. Hoe ouder je wordt, hoe meer je jezelf beschouwt als een dinosaurus. De wereld waarin ik nu leef lijkt in niets meer op de wereld waarin ik groot geworden ben. Ik ben van 1953. Ik stel het nu bewust zwart-wit, maar waar de jaren zestig jaren van solidariteit waren, waren de jaren negentig een tijd van extreem egoïsme. Nu heerst een filosofie waarbij ik me niet meer thuis voel. Ik voel mij vreemd in een wereld die maar op één ding uit is : het verdienen van geld. Dat was niet zo toen ik opgroeide. Er was bijvoorbeeld nog een zekere band met de natuur. Maar in de jaren tachtig werden wij geconfronteerd met een Amerikaanse president die zei dat een van de grootste bronnen van luchtvervuiling op aarde bomen waren. Niemand sprak die onnozelaar tegen. Een extreem voorbeeld, akkoord, maar zo'n stommiteiten hoor ik nu dagelijks.

Het valt wel steeds moeilijker in te schatten wat de gevolgen zullen zijn van kleine wijzigingen in ons leefsysteem : alles wordt zo complex.
Alles verandert ook alsmaar sneller. Nu heerst de mentaliteit van de leerling-tovenaar : Oh!, we hebben iets nieuws. Kom, we beginnen eraan. Zonder erbij na te denken, zonder even stil te staan, zonder te overwegen wat de mogelijke gevolgen kunnen zijn binnen x aantal jaren, binnen x aantal generaties. Je mag niet hopen dat iemand het verstand zal hebben om pakweg gentechnologie aan banden te leggen. Je hoort mij niet zeggen dat gentechnologie geen interessante mogelijkheden biedt, maar de mens kennende gaan ze eerst ferm *smossen* om pas over een aantal generaties vast te stellen dat ze de geest uit de fles hebben gehaald.

DAT WAS DE REDEN WAAROM HIJ DE SCHEIDING AANVROEG.
VOOR EEN ONSTERFELIJKE HOU JE WEINIG REKENING MET DE WERELD WAARIN JE WIL BLIJVEN LEVEN.
▲ *Uit : Dallas Barr 4, Nieuwe Maan*

Als je merkt wat de gevolgen zijn van het gebruik van DDT in de jaren zestig en de manipulatie van het voedsel... Ik denk dan altijd terug aan *Soylent Green*, die sf-film met Charlton Heston, waarin de mensen in de toekomst van de staat als basisvoedsel groene koekjes krijgen, die gemaakt zijn van lijken. Manipulatie van menselijke genen, gefoefel met voedsel, met leven en dood... het komt vandaag allemaal dichterbij, nee?
Precies, dat is het. Goed verhaal, naar *Make Room! Make Room!* van Harry Harrison overigens. Er wordt een stap genomen en waar gaat dat naar toe? Wat zijn de mogelijke gevolgen voor de komende generaties? De mens heeft totaal geen verantwoordelijkheidszin meer. Het monsterlijke egoïsme dat ingevoerd is geworden door Thatcher en haar gelijken was in mijn jeugd onvoorstelbaar. Privacy is een mooi goed. Helemaal mee eens. Elke mens heeft individuele rechten. Geen discussie. Maar één ding is ook zeker, hoe meer je samenwoont op een kleine oppervlakte, hoe meer je verplicht bent individuele rechten op te geven. Of je maakt de groep onleefbaar. Kijk, als je op een domein leeft van tachtig hectaren en je wil naakt rondlopen met een machinegeweer, geen probleem. Maar midden in de stad is dat een beetje lastiger. Waarmee ik wil zeggen dat nogal

Uit : Dallas Barr 5, Anna van de 1000 dagen ▶

wat mensen onredelijke eisen stellen die alleen maar voortspruiten uit egoïsme. We willen àlles. Behalve verantwoordelijkheid. Het zal ook wel met het vak te maken hebben. Misschien heb ik gewoon meer tijd. Als je verhalen maakt die wat intelligent in mekaar zitten, dan ben je verplicht om na te denken, om je links en rechts te documenteren.
En waarschijnlijk zou ik ook anders redeneren als ik geen kind had. Een kind laat je de dingen in een ander perspectief zien. Enfin, mij toch.

In april vorig jaar verscheen *Ver van Ieper*, geen strip, wel een historisch werk over de Eerste Wereldoorlog, dat je samen met Marcel Rouffa schreef en ook illustreerde. Het boek was precies voor die jongere generatie bedoeld?

ook gewone praktische dingen. Bijvoorbeeld dat jongeren, die nu allemaal met een gsm rondlopen, weten dat de eerste tankbemanningen vier postduiven meepakten om in contact te blijven met hun bevelvoerende officier. Strikt genomen is dat nog niet zo lang geleden. Hun overgrootvaders hebben nog mee gevochten.

Is dat schrijfwerk een uitlaatklep, omdat je als stripauteur je ei niet voldoende kwijt kan in het stripwerk?
Zo mag je het niet stellen. Ik denk dat ik meer in mijn vak kwijt kan dan de meeste mensen in hun werk. De inhoud van mijn strips bepaal ik toch voor een groot stuk zelf. En ik maak geen strips over dingen die mij niet interesseren. Of waar ik geen voeling mee heb. Neen, ik schrijf gewoon ook graag. Zie dat tweede boek niet als sociale geschiedenis.

Ver van Ieper, illustratie

Met een goede respons, ja. Zo goed dat we nu een tweede boek plannen. Deze keer over de Limburgse mijnen. Ook al omdat ik daarin eigen herinneringen kwijt kan. Ik ben een mijnwerkerskind. Geschiedenis fascineert me. Maar dan niet de schoolse geschiedenis, niet de veldslagen, de kroningen en de jaartallen. Onze uitgever, Walter Soethoudt noemt het een "fragmentarische speurtocht". Dat is het. Voor mij is geschiedenis een lijn van oorzaak en gevolg. Je stampt iemand tegen zijn schenen en de andere stampt terug, dat is geschiedenis. Nog altijd wordt, op bewapening na, het meeste geld uitgegeven aan reclame en propaganda. In elk geval veel te veel voor povere ideeën als *"Mijn product is beter"*, of simpele beweringen als *"Vlamingen zijn beter dan Walen en Christenen beter dan moslims"*. Het komt altijd op hetzelfde neer. Zeggen dat je beter bent. En de volgende stap is dan: *"Wij hebben altijd gelijk en zij hebben altijd ongelijk"*. Mensen misleiden is van alle tijden. Voor je het weet zit je in een bloedig conflict. We hebben geen donder bijgeleerd, wij zijn niet geëvolueerd. Het was dàt wat we over die Eerste Wereldoorlog kwijt wilden in Ver van Ieper. En Eerder als een impressie van het leven in het Limburg van de twintigste eeuw. Hoe er met mensen omgesprongen werd. Waarom dat de mijnen gesloten werden. Het ecologische even buiten beschouwing, hadden we in elk geval een energiebron onder ons gat. Maar toch was de overheid al bezig die energiebron af te sluiten, ook toen er nog geen alternatief was. Het was gewoon goedkoper kolen in te voeren. Een heel kortzichtige redenering, die ze nu weer hanteren bij de boeren. Lees *De bres* van Chris De Stoop. Blijkbaar is het goedkoper graan in te voeren van *god-weet-waar*. Maar waar sta je als je niet meer kan voorzien in eigen behoeften? Hoe dom, hoe kortzichtig ben je als je alleen, en alleen, het economische laat overwegen? Maar wie redeneert tegenwoordig nog op lange termijn? Ik blijf erbij, we hebben niks geleerd.

Waarover gaat dat nieuwe boek precies?
Het is nog steeds een project, er is dit jaar niet echt veel mee gebeurd, door tijdsgebrek. Maar ik wil het zeker maken, het verhaal vertellen. Mijn vader heeft dertig jaar in de mijn

van Zolder gewerkt. Die is nog afgedaald met zo'n kanariepietje. Als de kanarie doodviel, was het tijd om naar boven te vluchten. Want het pietje merkte eerder het gas op. Ik herinner me nog de eerste schooldag op het College in Heusden. Die lag vlak naast de mijn. Om de haverklap ging de sirene. Ik dacht dat er een ramp was gebeurd. Wist ik veel dat de sirenes daar constant loeiden. Toen ik die avond naar huis trok had ik zo'n schrik. Schrik dat thuis voor de deur zo'n zwart kruis zou staan met daaronder «Bidt voor de ziel.» Dàárover wil ik vertellen. Wil ik nog even aan de vergetelheid onttrekken. Zodat mijn kind weet wat het betekende voor haar grootvader, en met hem duizenden anderen, om mijnwerker te zijn. Ik heb ook nog gewerkt in de mijn. Een vakantiejob. Genoeg om te weten dat het géén pretje was daaronder. En toch vind ik het doodzonde dat ik met haar niet naar beneden kan. Dat ze dat eens kan zien en voelen.

Je hebt wel wat met literatuur. Je werkt veel - of graag?- met schrijvers : Bob Van Laerhoven, Joe Haldeman, Sulitzer...

Toen ik begon, kon ik wel een beetje tekenen, maar ik vond niet dat ik een echt sterk verhaal kon verzinnen. Je kan dan niet naar een echt grote scenarist stappen en zeggen : *"kom, maak mij eens een verhaaltje, ik zal dat wel tekenen".* Die zien je aankomen natuurlijk. Om dan naar een prutser te stappen, nee, dat vond ik ook niet echt je dat. Ik wist wel van mezelf dat ik een goed verhaal in een scenario zou kunnen omzetten, dat wel. Zo ben ik bij *De eeuwige Oorlog* belandt, van Joe Haldeman, en omdat het klikte tussen Joe en mij, is die samenwerking blijven duren. Ongeveer zo is het ook gegaan met Bob. Tussen pot en pint spraken we wel eens van : me gaan samen eens wat doen, en op een dag was het dan zover. Er zijn een paar goeie kortverhaaltjes uit ontstaan.

De Chef, een personage gecreëerd voor Comic Cooking, een uitgave van stripwinkel Alex. Achteraf dook de Chef ook op in Dallas Barr.

We vernamen zopas dat je overgestapt bent van Dupuis naar Dargaud en dat Dupuis Dallas Barr stopzet. Wat is er aan de hand?

De miserie is begonnen toen ze besloten *De zeven dwergen* uit het fonds te nemen. Ik werd daarvan "op de hoogte gesteld". Er viel niet meer over te praten en dat is bij mij niet zo goed gevallen. Ik vond een rotstreek. Dan is het wat verzuurd en ben ik overal de puntjes op de i gaan zetten.
Toen ik mijn nieuwe project voorstelde, gingen ze bij Dupuis wel akkoord, hoor, het contract lag al klaar. Maar ik dacht toen : dan loop ik weer in diezelfde tredmolen mee. Ik had hetzelfde voorgesteld bij Dargaud en daar waren ze echt enthousiast, dat was een duidelijk verschil. Toen ik bij Dupuis vertelde dat ik met het nieuwe project naar Dargaud ging, moest de verrader blijkbaar gestraft worden. Ze hebben dan beslist om met Dallas Barr te stoppen. Ik wil best nog voor Dupuis werken, maar dat er dan alsjeblieft wat moeite gedaan wordt voor mijn boeken. De grote kannonnen, dat is bekend, die worden in de watten gelegd, maar de *children of a lesser God*, zoals ik, tja, die moeten het met minder aandacht stellen. Dupuis zegt bijvoorbeeld : *"je verkoopt fantastisch goed in het Nederlands; de oplage in het Nederlands is even groot als die in het Frans, dat is uitzonderlijk"*. Mijn reactie is dan : scheelt er dan niets met de oplage in het Frans? Wordt daar wel genoeg moeite voor gedaan? En dat willen ze dan niet horen.

illustratie voor een sf-roman

Kan je al wat verklappen over het nieuwe project?

De nederlandse titel wordt *Een nieuw begin*, het is een sf-verhaal, met de personages uit De eeuwige oorlog, maar dan jaren later. Mandella en vrienden zijn in de nieuwe cyclus jonge zestigers, hun kinderen zijn ondertussen groot geworden. Het wordt dus een heel ander verhaal, een trilogie. In het eerste verhaal komt opnieuw het einde van de eeuwige oorlog aan bod, maar dan vanuit een ander perspectief : wat gebeurde er nadat de oorlog afgelopen was?

We kijken er naar uit.

Dit artikel werd gebaseerd op twee interviews van Jan Bex in Het belang van Limburg op 4/11/2000 en 23/05/2001, aangevuld en geactualiseerd met een gesprek dat Patrick Vranken had met Marvano op 4 november 2001.

Uit : De zeven dwergen, Collectie Vrije Vlucht

Het Vlaamse stripbeleid : de slag om Angoulème en de gulden subsidies

Zeg niet zomaar "stripbeurs" tegen de Stripgidsdagen. De Stripgidsdagen zijn met de jaren uitgegroeid tot een ontmoetingsplaats van stripauteurs, kleine en grote stripliefhebbers en al wie in Vlaanderen begaan is met het gedijen van het beeldverhaal. In een gemoedelijke, eerder kleinschalige sfeer wordt meestal een kwalitatief programma aangeboden, dat goed scoort in de media. Geen toeval dus, dat Vlaams minister van Cultuur Bert Anciaux hier in 1999 een toespraak hield, waarin hij een "Vlaams stripbeleid" aankondigde: jonge stripauteurs moesten ondersteund worden en de Vlaamse strip moest in het het buitenland meer gepromoot worden. Daarmee werd bedoeld : "op naar Angoulème!" (waarschijnlijk was dit laatste te wijten aan lezing van een overdosis artikelen van Michel Kempeneers, maar terzake).

- Patrick Vranken -

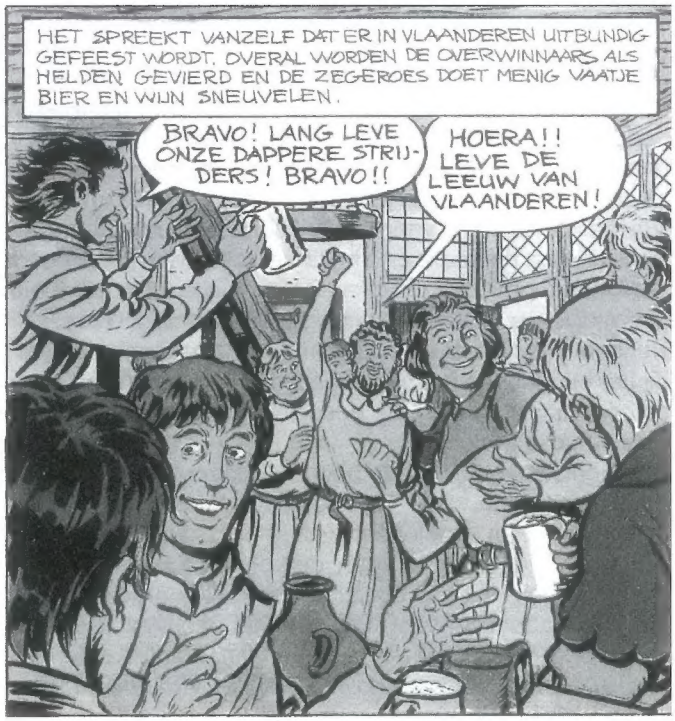
HET SPREEKT VANZELF DAT ER IN VLAANDEREN UITBUNDIG GEFEEST WORDT. OVERAL WORDEN DE OVERWINNAARS ALS HELDEN GEVIERD EN DE ZEGEROES DOET MENIG VAATJE BIER EN WIJN SNEUVELEN.
BRAVO! LANG LEVE ONZE DAPPERE STRIJDERS! BRAVO!!
HOERA!! LEVE DE LEEUW VAN VLAANDEREN!

▲ *Vlaamse tekenaars komen terug van Angoulème*

Daarmee had Bert het vuur aan de lont gestoken, want de stripwereld liet hem niet meer met rust tot er ook iets uit de bus kwam. Maar *wat* moest er dan komen en uit welke bus?, vroeg men zich af op het Ministerie van Cultuur. In juni 2000 werd dus een vergadering belegd op het kabinet, waarop een onwaarschijnlijke staalkaart van het Vlaamse stripmilieu uitgenodigd werd : Danny Dewilde, Charles Dierick, Hec Leemans, Pascal Lefèvre, Erik Lesire, Ronny Matton, Patrick Van Gompel, Ferry Van Vosselen, Wim Swerts, Luc Van Asten, Edmond Cocquit en een kompaan van Beeldstorm, Carlo Van Baelen van het Fonds der Letteren, nog enkele anderen waaronder een paar zeer stijve ambtenaren van de Administratie Cultuur, en ja, zelfs ondergetekende. Er werd vooropgesteld dat er geld was weg te geven "aan de stripsector", anderhalf miljoen frank in 2001. Er moest nu maar eens uitgemaakt worden hoe dat zou besteed worden. Aan *uitgevers* (Matton?) die dan jonge auteurs met verlies zouden kunnen uitgeven? Aan de (amateur-)pers, bijvoorbeeld *Beeldstorm*, die dan de jonge wolven zouden promoten? Of aan promotiereizen naar het buitenland *(Angoulème, het Mekka van de strip! - aanwezige tekenaars zagen er de zin niet van in, maar sommige ambtenaren hadden hun koffers al gepakt).* Of moesten de centen toch maar rechtstreeks aan de (jonge?) auteurs zelf geschonken worden, als een werkbeurs?

Waar ging het over?

Van de behoorlijk hallucinante vergadering valt te onthouden dat a) bijna iedereen schaamteloos de hand openhield in de richting van de Minister ; b) dat het onmogelijk was om in zo'n groep een zinnig gesprek te voeren, met thema's als *"behoort het beeldverhaal tot het domein van de beeldende kunst en/of van de letteren?"*. Daarom waren dus die ambtenaren van de sector beeldende kunst uitgenodigd. Kortom, het verslag van de vergadering toont aan dat een ongelofelijk potje aan voorstellen genoteerd werd *(de kameraden van Beeldstorm vroegen in één moeite ei zo na ook een subsidiëring voor het oprichten van een guillotine, om die ouwe zakken van striptekenaars, die toch in de weg stonden van de jonge generatie, uit hun lijden te verlossen).*

Over de twee krachtlijnen van het beleid, het rechtstreeks subsidiëren van stripauteurs en de obsessieve drang naar Angoulème, was lang niet iedereen het eens. De aanwezige stripauteurs zagen -unaniem- subsidiëring wel zitten, maar kritische geesten als Erik Lesire vroegen zich af wie zou beslissen op welke manier die subsidie zou toegekend worden en wat dat op termijn dan wel zou bijdragen tot de Vlaamse stripcultuur. Was het niet beter te investeren in maatregelen die de *hele sector* op termijn ten goede zou komen? Dergelijke realistische bedenkingen konden de beleidsmensen echter niet uit hun lood slaan.
Dit mogen we Cultuur wel nageven : er wordt beleefd geluisterd. Maar dat verandert geen ene moer aan de visie over het te voeren beleid, die vooraf toch al vaststaat. Er werd een schijn van democratie gecreëerd, maar vooraf was hoe dan ook al besloten dat er met subsidies zou gewerkt worden.

Protest van stripauteurs

Dat ondervonden ook stripauteurs Marvano en Steven Dupré, die vooral gebelgd waren over het feit dat beslissingen genomen werden, zonder de stripauteurs zelf, om wie het toch allemaal draait, naar hun noden te vragen. Beide auteurs stelden een open brief op, die ook in de pers weerklank kreeg. Marvano haalt een paar argumenten aan in dit nummer *(zie pagina 5).* Samengevat komt het er op neer dat de auteurs niet zozeer susbsidiëring vragen, maar wel gunstiger werkomstandigheden, om de stripwereld structureel gezonder en leefbaarder te maken. Niet een paar witte raven in het zonnetje zetten en een pak duiten cadeau doen, wel iets structureels op poten zetten waar de hele sector op termijn wel bij vaart. Een degelijk sociaal en fiscaal statuut voor de auteur bijvoorbeeld, een vaste boekenprijs.

Het resultaat

Vandaag zijn de concrete maatregelen bekend. Er zal dus gewerkt worden met subsidiëring. Carlo Van Baelen, voorzitter van het Fonds der Letteren, waaronder voortaan ook strips zitten, stelde het nieuwe beleid voor tijdens de jongste algemene vergadering van de Stripgilde, de belangenvereniging van stripauteurs. Wij luisterden even mee.

Er komt een "ad-hoc werkgroep strips", waarin Jan Batens (K.U.L.), Charles Dierick, Ferry Van Vosselen, Pascale Lefèvre en Patrick Van Gompel zullen beslissen hoe de subsidies toegekend worden. Voor 2001 is er nog 1,5 miljoen te bedelen, onder de vorm van productiesubsidies voor strippublicaties (o.a. renteloze leningen, verliessubsidies) en subsidies voor striptijdschriften.

-Bij de toekenning van welke subsidie dan ook, zal de kwaliteit een rol spelen. Vermits de subsidie via het Fonds der letteren gaat, wordt er veel belang gehecht aan het scenario en is een minimale literaire kwaliteit nodig. De ad hoc-werkgroep zal hierover oordelen. Geld dat niet opraakt, komt bij het budget van het volgende jaar. Het moet dus niet per se opgemaakt worden, de bedoeling is dat enkel geld gaat naar zinvolle projecten.

-Kartoenisten vallen uit de boot : zij horen niet thuis onder de letteren maar onder de beeldende kunsten, zij moeten daar maar gaan aankloppen.

-Extra belangstelling komt er de volgende jaren voor een "stripjaarboek" dat een overzicht van de jaarproductie biedt met extra aandacht voor het werk van debutanten en voor een overzichtspublicatie "Strips in Vlaanderen", dat een 'wie is wie?' vormt over het striplandschap in Vlaanderen.

In de toekomst

Voor mogelijke extra acties in 2002 wordt minstens 3 miljoen uitgetrokken. Hoe wordt die besteed? In grote lijnen komt het hier op neer :

1. Professionele stripauteurs met minstens twee verschenen strips kunnen een werkbeurs krijgen, op basis van een in te dienen project. Hiervoor kan 86.000 fr netto per maand uitgetrokken worden voor 3 maanden, tot maximaal 8 maanden (met als plafond het jaarlijks inkomen, waardoor het niet meer dan 1.350.000fr kan worden).
2. Anderstalige uitgevers die een bestaande nederlandstalige strip uitbrengen, kunnen taalsubsidies krijgen, waarbij 2/3 van de vertaalkost wordt vergoed.
3. Reis en verblijf in functie van het maken van een strip kunnen vergoed worden.
4. Exportbevordering : aanwezigheid op buitenlandse beurzen.
5. Subsidies kunnen gegeven worden aan stripmanifestaties.

En de tegenvoorstellen?

Er werd ook geantwoord op de voorstellen van o.a. Marvano en Steven Dupré. Veel kan er blijkbaar niet gedaan worden:

1.Sociaal statuut van de stripauteur : op Vlaams niveau zou niets gedaan kunnen worden aan een statuut voor de scheppende kunstenaar, omdat dit federale, Belgische materie is.

2. Het fiscaal statuut van de auteur wijzigen : noppes, er wordt wel gewerkt aan een *informatieve brochure* rond auteursrecht en fiscaliteit.

3.Leenvergoeding voor bibliotheken, zoals dat in Nederland bestaat : hiervoor zijn nog geen uitvoeringsbesluiten. Er is volgend jaar wel 150 miljoen hiervoor voorzien binnen het cultuurbeleid.

4. Beslissing over een vaste boekenprijs is er nog niet.

Hoe dan ook verwachten wij dat er in de toekomst nog de nodige commotie zal zijn over beslissingen van de "ad hoc-werkgroep", zoals dat ook de gewoonte is in de literatuur.
Misschien nog vermelden dat de aanvraagformulieren voor de subsidies kunnen aangevraagd worden bij: Vlaams Fonds voor de Letteren, Generaal Capiaumontstraat 11 bus 5 B-2600 Berchem. Tel 03/270.31.61, fax 03/270.31.60

Illustratie : uit De slag der Gulden Sporen, Gilbert Declercq

Bibliografie Marvano

Marvano krijgt de Bronzen Adhemar tijdens de Stripdagen te Turnhout echt niet ten onrechte. Hij heeft de vele watertjes van de stripwereld doorzwommen en houdt nog steeds het hoofd boven water, ondanks de spreekwoordelijke "12 stielen en 13 ongelukken". Iemand met een minder sterk karakter zou er al vlug het bijltje bij neergegooid hebben. Al vanaf zijn zestiende wilde Marc VanOppen tekenen, maar het liep in het begin wel even anders. Een aantal jaren werkte hij in een meubelzaak, waarna hij besloot een opleiding als binnenhuisarchitect te volgen. Maar het bloed kruipt waar het niet gaan kan, de strip en illustraties waren nooit ver af. Vanaf 1978 tekende hij veel voor liefhebbersbladen, vooral het sciencefictionblad *Orbit* eiste zijn aandacht op. Vanuit dit blad rolde hij ongewild de wereld van de illustratie binnen en steeds meer uitgevers vroegen Marvano om tekeningen bij werk van bekende sf-auteurs. Zo vinden we werk van

hem terug bij de sf-reeks van uitgeverij Meulenhof, waar hij drie boeken van Jack Vance illustreerde en een aantal Fantasy-bundels. Ook de Duitse uitgever Heyne zorgde voor werk, wat Marvano voor lange tijd een vast inkomen bezorgde. Maar steeds weer ging zijn hart uit naar de strip. Samen met Kees van Toorn van Orbit werd het "New Comic Album Project "opgezet. Slechts één album, *De vlucht van het paard*, zag hier het licht. Tijdens diezelfde periode tekende hij een aantal kortverhalen voor uitgeverij Dupuis, die verschenen in de driemaandelijkse uitgave van Robbedoes Album+. Een interessant project, dat uiteindelijk slechts vier albums opleverde, die een grote waaier van korte verhalen bevatten van diverse tekenaars en scenaristen.
Na het instorten van de sf-markt, solliciteerde Marvano bij uitgeverij Lombard en werd zo in 1982 hoofdredacteur van de nederlandstalige uitgave van het weekblad Kuifje. Omwille van de vele beperkingen, opgelegd door de franstalige hoofdredacteur, greep hij na drieënhalf jaar Kuifje het aanbod van uitgeverij De Gulden Engel met beide handen aan. Deze uitgever wenste een stripfonds uit te bouwen, dat vanaf einde 1986 strips op de markt bracht. Van dat fonds houdt alleen de strip *De Onnoembaren* tot op heden stand. Niet bij de Gulden Engel echter, daar de uitgeverij na amper twee jaar haar stripfonds afstootte. Marc Van Oppen besloot zich vanaf dat moment fulltime toe te leggen op de strip.
Hij tekent verhalen waar hij zich goed bij voelt, hij verloochent nooit, of toch bijna nooit zijn voorliefde voor sciencefiction. Voor uitgeverij Dupuis bracht hij in samenwerking met Joe Haldeman *De eeuwige oorlog.* Het werd een waar succes, van de eerste twee delen werden respectievelijk17.000 en 19.000 exemplaren verkocht (Nederlands& Frans samen) Een onverwacht succes voor een nieuwkomer. Het succes van deze verhalen was voor uitgeverij Lombard een goede reden om het album *Solitair* uit te brengen, een verhaal waarvan de eerste episode verscheen in Robbedoes Album+ 2 en dat later compleet herwerkt werd voor uitgeverij Casterman, met de bedoeling het ooit in zwart-wit te publiceren. In 1985 kocht Lombard de rechten maar het duurde tot 1987 voor het verhaal volledig uitgewerkt was. Een album met verschillende stijlbreuken, kan je wel zeggen. Ondertussen werd Marvano door Standaard uitgeverij aangetrokken om de reeks De Rode Ridder te restylen. Slechts één album, *The Red knight*, was het resultaat. Maar daarom niet getreurd, in 1991 werkte hij voor Dupuis aan de serie gebaseerd op de scenario's van romanschrijver Sulitzer. Deze Sulitzer-serie werd onderverdeeld in verschillende reeksen en Marvano kreeg als opdracht *Rourke* in beeld te brengen. De serie sloeg aan bij de lezer, maar werd verguisd in diverse recensies : "Te commercieel, nog meer geld op Sullitzer's rekening", en wat nog onzin meer. De handen weer vrij, begint hij aan de serie Dallas Barr, een reeks die het in het Nederlandse taalgedeelte uitstekend doet, maar helaas, internationaal weinig brokken maakt. Dupuis stoot de reeks af. Maar Marvano zit niet stil, er is al een nieuw project, een nieuwe trilogie die aansluit bij De eeuwige oorlog, bij uitgeverij Dargaud. *Willem.*

Bibliografie

1. Albums

New Comic Album Project
Tekeningen Marvano & scen: Larry Niven
De vlucht van het paard, 1980, , hc, zwart-wit, oplage 2000 exemplaren. Het album bevat vier verhalen : *1. De vlucht van het paard, 2. Leviathan, 3. Er zit een wolf in mijn tijdmachine, 4. Dood in een cabine.*

Dupuis - Collectie Vrije Vlucht,
Tekeningen Marvano & scen: Haldeman, hc, kleur.
-De eeuwige oorlog 1, 1988, *Soldaat Mandella* (2010-2020).
-De eeuwige oorlog 2, 1989, *Luitenant Mandella* (2020-2203).
-De eeuwige oorlog 3, 1989, *Majoor Mandella* (2203-3177).
Het verhaal : De eeuwige oorlog is een sciencefiction trilogie, die iedere oorlog die ergens ter wereld ontstaat bekritiseert. Het is opgebouwd als een anti-oorlogsverhaal, gebaseerd op de gebeurtenissen die Joe Haldeman als Amerikaans soldaat te verwerken kreeg tijdens de oorlog in Viëtnam. De drie albums brengen het leven van militair Mandella in beeld. Zij werd geboren in 1990, maar we volgen haar militaire carrière op de voet tot 3177, met de opleiding, de veldslagen en de verwondingen. Door de verschillende sprongen door tijd en ruimte gaat haar veroudering trager, terwijl op aarde de tijd sneller gaat.

◀ *Uit : De eeuwige oorlog* ▼

Dupuis - in de Collectie Sulitzer

De serie Rourke, strips gebaseerd op de romans van Sulitzer. Tekeningen Marvano & scenario 2-4 verwerking Rouffa

-**Rourke 1**, 1991, *Een mooie dood*, (scen: Annestay), verkrijgbaar in hc of sc, kleur. Los bijgevoegd een reclame-blad met promotie voor de Sulitzerstrips.

-**Rourke 2**: 1992, God slaapt nooit, , verkrijgbaar in hc of sc,

-**Rourke 3**: 1994, De drie concubines

-**Rourke 4**: 1995, Tijger in april

Het verhaal : Rourke kan men beschouwen als een psychologische strip. Rourke is een journalist die over lijken gaat, wat voor hem telt is die ene scoop, die voor hem het leven belangrijk maakt. Hij maakt kennis met de meest louche figuren, zelfingenomen moordenaars, killers, maar doet niets, of toch bijna niets om deze personen in hun werk te stoppen. Alleen zijn ontmoetingen met Kate brengen enig licht in zijn leven. Zij trekken elkaar aan en stoten elkaar weer af net als magneten, in een speurtocht naar een bijna onmogelijke liefde. Toch zadelt Rourke tijdens één van deze avontuurtjes Kate op met zijn nageslacht. Een zoon, die helaas op jeugdige leeftijd om het leven komt. Vanaf dat moment weet de eeuwige aan de zijlijn toekijkende journalist dat zijn leven één grote luchtbel is, gebaseerd op roem.

Dupuis - Collectie Vrije Vlucht

-***De zeven dwergen***, 1993, tek & scen: Marvano, hc, kleur. Er bestaat eveneens een versie met extra katern, bestemd voor journalisten, op 180 exemplaren.

Het verhaal : alleenstaand album in de serie Vrije Vlucht, dat zich afspeelt tijden WOII. In 1993 ontmoeten twee vrouwen elkaar op een verlaten RAF vliegveld. Zij hebben elkaar nooit eerder gezien. Tot een brief opduikt van David Auberson, een RAF-piloot, samen met zijn bemanning vermist tijdens de oorlog. Alsof hij voorvoelde dat het zijn laatste missie zou worden, verstopte hij zijn brief in een oude pop. In deze brief beschrijft hij het leven van een bemanning aan boord van een bommenwerper. Hun angsten, hun onervarenheid, de druk tijdens de missies.

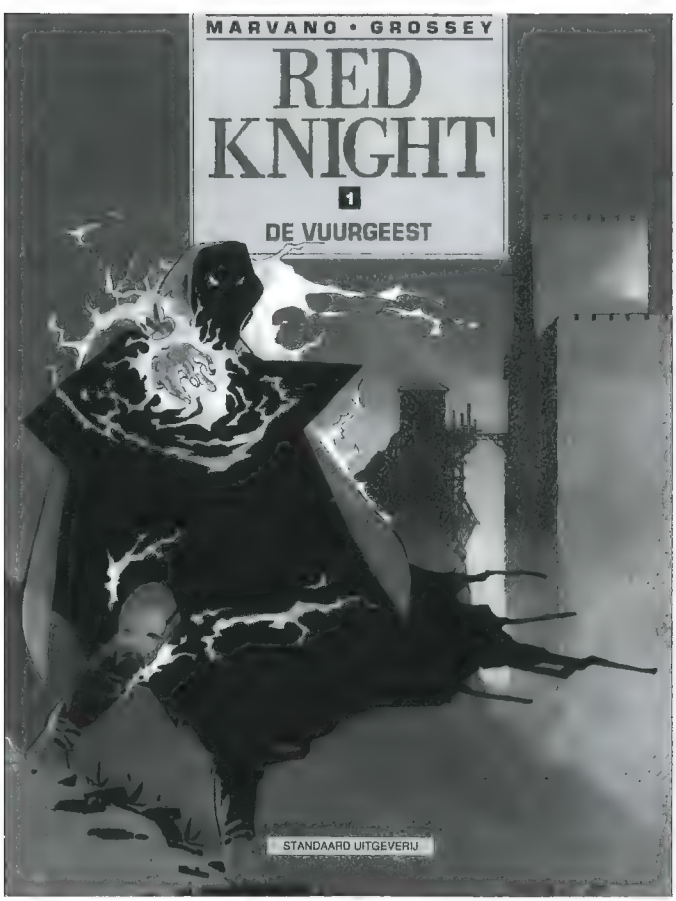

Dupuis - Collectie Spotlight

Dallas Barr, tekeningen Marvano, scen. Haldeman, sc, kleur.

-**Dallas Barr 1**, 1996, *Dodemanshand*, Gratis bij de eerste druk een leeswijzer. Er bestaat eveneens een versie in hc, met stofomslag op 200 exemplaren, geschonken aan de boekverkopers ter gelegenheid van het eerste verhaal.

-**Dallas Barr 2**, 1997, *Als er geen hemel is.* Bij de eerste druk is een erratumvelletje bijgevoegd, met Dallas Barr en Biebel.

-**Dallas Barr 3**, 1989, *Eerste kwartier.*

-**Dallas Barr 4**, 1999, *Nieuwe maan.* Eerste durk in krimpfolie, met gratis bijlage *Nam Days.* Het boekje (formaat 14 cm x 20 cm, 32 pagina's) is opgevat als een dagboek, op de ene pagina tekst, op de andere een exclusieve tekening.

-**Dallas Barr 5**, 2000, *Anna van de 1000 dagen.*

Het verhaal : Dallas Barr is 132 jaar jong, en de strip speelt zich af in 2075. Deze hoge leeftijd heeft hij bereikt door een verzorgingsproduct, dat echter om de tien jaar herhaald moet worden. Geen geld meer om te betalen, dan is de dood onafwendbaar, ware het niet dat Dallas bevriend is met de uitvinder van het serum, met name Julius Stileman. In ruil voor verjonging knapt Dallas diens soms nog al onfrisse zaakjes op. Niet alle verhalen zijn gebaseerd op de tienjaarlijkse vernieuwing, maar het serum loopt steeds als rode draad doorheen de verhalen. Alhoewel sciencefiction, zijn de verhalen leesbaar voor iedere liefhebber van klassieke strips, de plots zijn doordacht, en wat opmerkelijk is bij sciencefiction, ze ademen humor uit.

Uitgeverij 9e Kunst

-**Rourke 2**, 1994, *God slaapt nooit*, tek. Marvano & scen. verwerking Rouffa, luxe, zwart-wit, met opgeplakte voorplaat, oplage 50 exemplaren, gesigneerd door Marvano, 46 exemplaren met originele plaat, 4 exemplaren zonder.

Lombard - Verhalen en legenden

Solitair, 1990, tek. Marvano & scen. Van Laerhoven, hc, kleur.

Het verhaal : De bom is gevallen, ze verspreidde een vreemde ziekte, de Plaag genoemd. Het is ieder voor zich, de harde strijd om te overleven neemt een aanvang. De Plaagdragers worden door de nog resterende gezonde mensen geweerd als de pest. In die wereld overleeft een meisje, ze is een eenzaat. Tot ze kennis maakt met een jongen in een rolstoel. Zij vullen elkaar aan maar door zijn ziekte wordt ze beperkt in haar bewegingsvrijheid.Toch is de jongen niet onbeschermd, zijn rolstoel op batterijen is uitgerust met een mitrailleur. Het verhaal werd op vraag van Lombard opgebouwd met een open einde.

Standaard Uitgeverij

Red Knight 1, 1990, *De vuurgeest,* tek: Marvano & scen: Grossey, sc, kleur.

Omstreeks de jaren negentig ontstond bij Standaard Uitgeverij een zweem van vernieuwing. Standaard had het plan opgevat om de Rode Ridder te herdrukken. Helaas, de Rode Ridder van Vandersteen brak nooit echt internationaal door. Daarom werd geopteerd voor een vernieuwde versie met Marvano als tekenaar. Het verhaal heeft niets meer te maken met de oorspronkelijke verhalen. Alleen de vuurgeest verwijst nog naar verhaal dertien. In de vernieuwde Rode Ridder zijn spanning en mysterie perfect gedoseerd. Jammer dat deze serie nooit een vervolg kreeg..

◀ *The red knight, een veelbelovend project, geïnspireerd op De rode ridder van Vandersteen.*

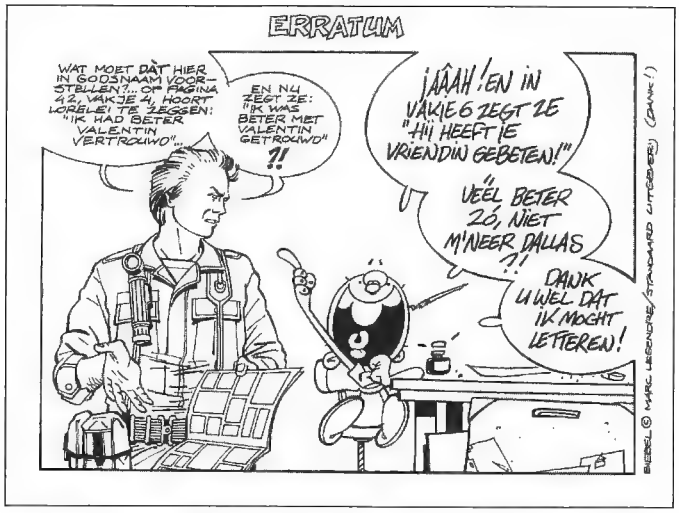
ERRATUM
WAT MOET DAT HIER IN GODSNAAM VOOR STIJLEN?.. OP PAGINA 42, VAKJE 4, HOORT LORELEI TE ZEGGEN: "IK HAD BETER VALENTIN VERTROUWD"...
EN NU ZEGT ZE: "IK WAS BETER MET VALENTIN GETROUWD"
?!
¡ÁÁÁH!/EN IN VAKJE 6 ZEGT ZE "HIJ HEEFT IE VRIENDIN GEBETEN!"
VEEL BETER ZÓ, NIET M'NEER DALLAS ?!
DANK U WEL DAT IK MOCHT LETTEREN!
BIEBEL © MARC LIEBAERT/STANDAARD UITGEVERIJ (ZANK!)

◀ *Erratumvelletje voor Dallas Barr 2, 1997*

Na Arthur, epiloog, tek: Marvano, scen: Van Laerhoven, Robbedoes Album+ 1, sc, zwart-wit, 7 pagina's, 1982.
Solitair, Marvano & Van Laerhoven, Robbedoes Album+ 2, sc, zwart-wit, 6 pagina's, 1982.
De dood van een Clown, Marvano & Van Laerhoven, Robbedoes Album+ 3, sc, zwart-wit, 10 pagina's, 1982.
De nar in de ridder, Marvano & Van Laerhoven, Robbedoes album+ 4, sc, zwart-wit, 6 pagina's, 1982.
Iggy Stardust, Marvano & Van Laerhoven, Kuifje Superstars, Nr 13 bis, driemaandelijkse uitgave, sc, kleur, 6 pagina's, 1985.
Waar helden sterven, Marvano & Grossey, Super Kuifje Duel, Nr 50 bis, driemaandelijkse uitgave, sc, kleur, 4 pagina's.
Opstopping, Kuifje weekblad Nr 26, 1988.

Stripwinkel Alex
Comic Cooking, 1999, tek: Marvano & scen: Rachel, sc, groen-wit. Dit is geen strip, bevat illustraties van Marvano.

Uitgeverij Facet Antwerpen
Ver van Ieper, 2000, tek&scen: Rouffa & Marvano. Verhaal, geen strip, geïllustreerd door Rouffa en Marvano. Dit album bevat eveneens het kortverhaal *Winterwandeling*, 4 pagina's in zwart-wit en is zowel tekst als scenario van Rouffa. Dit verhaal verscheen eerder bij uitgeverij Loempia onder dezelfde titel en in zwart-wit in de Collectie "Création" en dit in het album *Schimmen*. Het album Ver van Ieper is een aanklacht tegen ieder oorlog, geschreven voor kinderen vanaf 12 jaar, omdat er veel te weinig boeken over Wereldoorlog I voor de jeugd geschreven werden. Met dit album hebben Rouffa en Marvano hun eigen kinderen de waanzin van de oorlog uit willen leggen. Een mooi diepmenselijk boek is uit deze samenwerking ontstaan. Niet alleen de jeugd maar ook de ouderen kunnen hier een les uit leren.

Nam Days

2. Kortverhalen

Verschenen in verschillende tijdschriften.
Het spel, Orbit 5, (sciencefictionmagazine), herfst 1978.
Nachtmerrie, Orbit, winter 1979.
De derde generatie, Orbit 9, najaar 1979.
De boodschapper, Orbit 18, lente, 1982.

3. Meer info over Marvano

-Stripschrift, nr 206, 20e jaargang, 1986, *In gesprek met Mark van Oppen, "Lombard is niet slechter dan anderen, ik ken het alleen beter".*
-Stripschrift nr 9, 23e jaargang, 1990, *Marvano, tussen strip en literatuur.* In dit nummer verscheen de strip Het spel (zie: kortverhalen).
-Stripschrift nr 2, 30e jaargang, 1997, *Marvano, de neutrale toeschouwer bestaat niet.*

-Kuifje : interview met Marvano in nr 4, 1990.
-De Toestand : in de rubriek"Nieuws" onder de titel "Graphic novel" een kort interview met Marvano, januari 1990. Bevat de afdruk van de strip ex-libris voor de Brusselse boekhandel Schlirf Book.

Willem.

" GUINEVERE LEEFT IN EEN CEL IN HET KLOOSTER VAN AILWEE. DE HEILIGE ZUSTERS ZULLEN JE TOT HAAR TOELATEN ALS JE DIT ZILVEREN AMULET TOONT."
MERLYNS WEGEN ZIJN ANDERS DAN DIE VAN ONS, RIDDER, MAAR ZIJN VOORSPELLING KOMT UIT. U KOMT DE KONINGIN HALEN. WEES VOORZICHTIG. IN UW OGEN LEES IK DIEPE SMART.
IK BEN SLECHTS EEN ZONDAAR MET EEN GROTE SCHULD, ZUSTER, MAAR IK KAN MIJN OPDRACHT NIET WEIGEREN.

◀ *Na Arthur, Marvano & Bob Van Laerhoven, 1982*

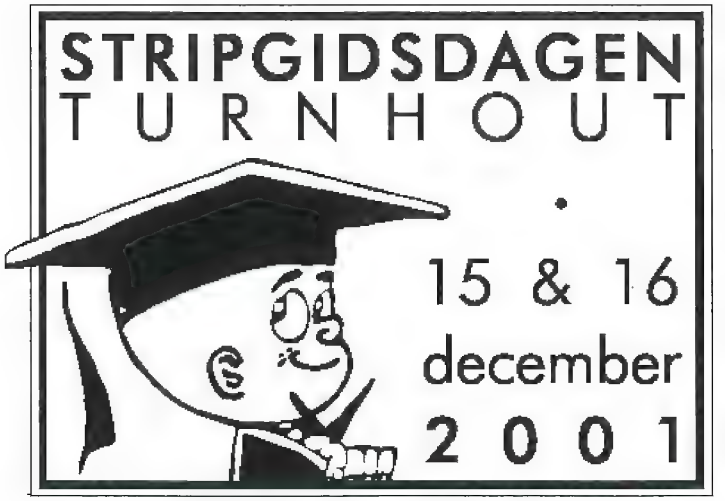

Stripgidsdagen Turnhout - 15 en 16 december 2001
Het oudste stripfestival van België bestaat 24 jaar. De Stripgidsdagen in Turnhout betekenen toch wel wat voor de Belgische stripgeschiedenis. De tentoonstellingen zijn dikwijls uniek en de tientallen tekenaars uit binnen- en buitenland maken er echt een feest van.
De Internationale Stripgidsdagen 2001 hebben plaats op zaterdag 15 en zondag 16 december, van 9 tot 18 u. in het centrum van de stad. Alles draait rond het Cultureel Centrum de Warande. Alle tentoonstellingen liggen op wandelafstand van elkaar. Tijdens De Stripgidsdagen zelf is alles gratis te bezoeken! De meeste exposities lopen nog tot na nieuwjaar.

Tentoonstellingen

1. Strip in Zonneland

In 1995 al, bij de 75ste verjaardag van het weekblad Zonneland, heeft Brabant Strip uitgebreid aandacht besteed aan de uitgaven van "Averbode". In feite is "Averbode" de naam van het plaatsje waar Uitgeverij Altiora van oudsher gevestigd is, maar de term wordt al een tijdje gemeenzaam door liefhebbers gebruikt om de uitgaven van de uitgeverij aan te duiden. Tot het klassieke fonds van Averbode behoren o.a. weekbladen als *Zonneland, Zonnestraal, Zonnekind, Doremi* en enkele zeldzaam geworden stripalbums met verhalen uit Zonneland en Zonnestraal. Een overzicht van die verhalen en albums brachten we in magazines 28 en 30 *(uitverkocht!)*. Nonkel Fons hield Zonneland, het eerste lijfblad van de Vlaamse scholier, boven de doopvont in 1920. In die blaadjes van de Goede Pers in Averbode stonden heel wat strips van tekenaars die het later al dan niet hebben gemaakt. Namen van stripauteurs als Gray, Renaat Demoen, Gervy en Rik Jottier zijn voor de verzamelaar typisch verbonden met Averbode. John Flanders duikt meer dan een keer op als scenarist van stripverhalen. Lange tijd werden de bladen en de eerste stripalbums van Averbode genegeerd, omdat ze niet voor vol aanzien werden in vergelijking met albums van Casterman, Dupuis, Standaard of Lombard. Ondertussen is er een inhaalbeweging gekomen en vandaag zijn die eerste albums, zoals *Het Spookeiland, De staf van de tovenaar* of *De strijd met de reus* gegeerde collector items.

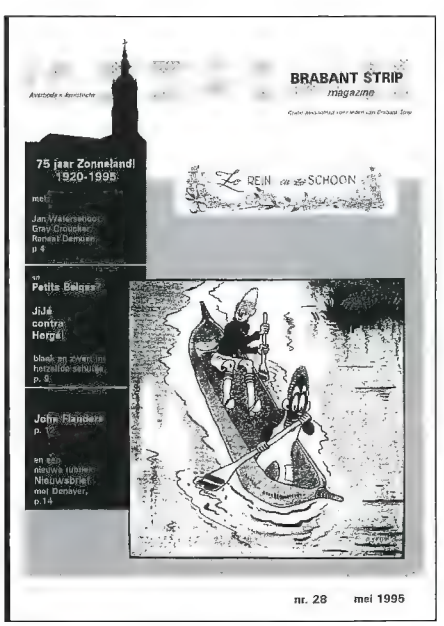

Frank Huygens, die ooit voor een Brabant Strip -ledendag een unieke tentoonstelling organiseerde rond *De schatten van Averbode,* bestudeert het onderwerp al jaren en is ook betrokken bij de organisatie van de tentoonstelling in Turnhout. We mogen dus een degelijk overzicht verwachten. Een expositie met originele tekeningen van de huisknechten van Averbode zoals Jan Waterschoot, Renaat Demoen en Gray Croucher. Rikske en Fikske, Annie en Peter, Wietje en Krol, Bas en Robbe, Frank en Floortje, ... komen aan bod. Er wordt ook al jaren gewerkt aan een boek over Averbode en volgens de laatste berichten zou dat mogelijk volgend jaar voltooid worden. Naar aanleiding van De Stripgidsdagen 2001 verschijnt ook Stripgids 38 : *Strip in Zonneland.*
Reden genoeg dus om een kijkje te gaan nemen.

Strip in Zonneland
Plaats: de Warande, Warandestraat 42.
Open: van 15 december t.e.m. 27 januari 2002. Van dinsdag tot zaterdag van 14 tot 18 u. Op zondag van 10 tot 12 u. en van 14 tot 18 u.
Gesloten: op maandag en op Kerst- en Nieuwjaarsdag.
Info: de Warande, An Sijsmans
014/41.94.94, fax 014/42.08.21, tentoon@warande.be.
Groepsbezoeken mogelijk na afspraak.

2. Marvano, Laureaat Bronzen Adhemar 2001

Een speciale huldetentoonstelling brengt een overzicht van het veelzijdig talent van Marvano, één van de eerste Vlaamse striptekenaars die de Amerikaanse comic-achtige sf dichter bij het publiek heeft gebracht. Ook te verkrijgen op de Stripgidsdagen is Stripgids 37: Marvano, Bronzen Adhemar Laureaat 2001.

Huldetentoonstelling Marvano
Plaats: de Warande, Warandestraat 42.
Open: van 15 december t.e.m. 27 januari 2002. Van dinsdag tot zaterdag van 14 tot 18 u. Op zondag van 10 tot 12 u. en van 14 tot 18 u.
Gesloten: op maandag en op Kerst- en Nieuwjaarsdag.
Info: de Warande, An Sijsmans,
14/41.94.94, fax 014/42.08.21, tentoon@warande.be
Groepsbezoeken mogelijk na afspraak.

3. Van Zero tot Nero / Van O tot

Marc Sleen (ei zo na 80 jaar!) is de Engelbewaarder, de Patroonheilige van het stripfestival in Turnhout. De Stedelijke Academie voor Schone Kunsten duikt de fantasie van Sleen binnen. Het verschil tussen een beo en een toekan, een boa en een cobra, een boemerang en een assegaai? Nero lezen! Academie-leerlingen van 12 tot 17 hakken door de jungle van Nero met kunstgrepen en beeldende technieken, op zoek naar originele invalshoeken en creatieve hoogtepunten. De leerlingen verrassen niet alleen zichzelf.

Van Zero tot Nero
Plaats: SASK-Galerij, Stedelijke Academie voor Schone Kunsten, Gemeentestraat 5.
Open: van 15 december tot 20 januari 2002.
Open op maandag, dinsdag en donderdag van 18 tot 21 u., op woensdag van 13 tot 16 u. 30 en van 18 tot 21 u., op zaterdag van 9 tot 12 en van 13 tot 16 u. 30, op zondag van 9 tot 12.
Gesloten: op vrijdag en tijdens de Kerstvakantie van 24 december t.e.m. 6 januari 2002.
Info: Stedelijke Academie voor Schone Kunsten, 014/41.41.85, fax 014/88.39.77
of : ida.janssens@turnhout.be

4. The Record Cover Art of Robert Crumb

De bruine kroeg Ranonkel siert Turnhout al 27 jaar. Het café was niet alleen baanbrekend op pop- en rockgebied, het was ook een leestent met alternatieve bladen én strips. Er moeten tekeningen gelegen hebben van Robert Crumb, het symbool van de Amerikaanse underground-comics.
De Ranonkel presenteert de liefde voor muziek die Crumb altijd heeft gehad. Platenhoezen en portretten van muzikanten. Oude blues en jazz, musette. En hopelijk draait er een plaat van Crumb en The Cheap Suit Serenaders. Al was het maar om te vergeten dat een gepland optreden niet is kunnen doorgaan.

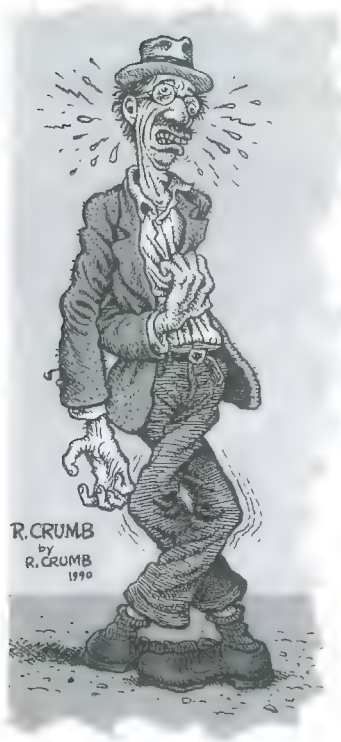

The Record Cover Art of Robert Crumb
Plaats: Café Ranonkel, Begijnenstraat 25.
Open: van 14 t.e.m. 31 december.
Alle dagen vrij lang open, tenzij de politie daar anders over denkt.
Info: Nic Verdonck, 014/43.82.49

5. Het Verleden in Beeld. Geschiedenis in Strips

Alex, Vasco, De 7 Levens van de Sperwer, Robert en Bertrand, Bakelandt. Strips hadden in het onderwijs een slechte naam. Zo slecht dat bladen als Robbedoes en Kuifje zich in de jaren vijftig verplicht voelden om historische gebeurtenissen in stripvorm te brengen, om een stripblad een didactisch alibi te bezorgen. De tentoonstelling geeft een breed beeld van de soorten geschiedkundige strips: strips over historische gebeurtenissen, verhalen waarbij historische personen de confrontatie aangaan met stripheelden, strips die een reëel beeld geven van het verleden en strips die wel in een geschiedkundig kader steken maar waarbij de fantasie de werkelijkheid overheerst.
De tentoonstelling stopt in het jaar 1900.

De expositie toont ook de inspiratiebronnen van de auteurs en de strips gaan de confrontatie aan met de echte werkelijkheid. De tentoonstelling loopt door heel het museum.

Het verleden in beeld
Plaats: Taxandriamuseum, Begijnenstraat 28.
Open: van 6 december tot 17 februari 2002.
Van dinsdag t.e.m zaterdag van 14 tot 17 u. en zondag van 11 tot 17 u.
Gesloten: maandag en op 25 en 26 december en op 1 en 2 januari.
Toegang: de toegang is gratis tijdens De Stripgidsdagen.
Daarbuiten: -13 jaar gratis, 13-16 jaar 50 fr., 16-60 jaar 70 fr., +60 jaar 50 fr.
Groepen, na afspraak, vanaf 10 mensen, 50 fr. per persoon, gids per groep van 20 mensen 850 fr. voor 1,5 uur.
Info: 014/43.63.35

5. Paul Van Hees

De Turnhoutse kunstenaar Paul Van Hees pakt uit met twee- en driedimensionale assemblages. Paul Van Hees is voltijds ferrofiel iconoclast en halftijds verbazingwekker. Kortom, hij maakt nieuwe van oude dingen. Alleen tijdens De Stripgidsdagen kan je in het gezellige Koffiehuis Cachet de Cire gaan kijken naar het originele werk van Paul Van Hees.

Paul Van Hees
Plaats: Koffiehuis Cachet de Cire, Grote Markt 12.
Open: tijdens De Stripgidsdagen van 12 tot 21 u.
Info: 014/42.22.08

6. Hugo Van Goethem

De Antwerpse schilder Hugo Van Goethem presenteert een 30-tal werken in de nieuwe Galerij Vernissage. Van Goethem schildert met carparolbinder vermengd met pigmentpoeder, een soort plastiek op basis van acryl. Hij creëert haast abstracte stripfiguren op doek. Kleurrijk, soms moeilijk herkenbaar maar vindingrijk, origineel. Zijn werken, die in grootte variëren van echte kleine doeken tot lappen van 1 bij 1,5 m, hebben iets onbeschrijflijks, iets schattigs. Zoek naar Sus, Wis, Jommeke en Guust. Gewoon even langsgaan. Het is een verkooptentoonstelling.

Hugo Van Goethem
Plaats: Galerij Vernissage, Patersstraat 44.
Open: van 15 december tot 27 januari 2002 op zaterdag en zondag van 11 tot 18 u.
Info: Hugo Van Goethem 03/237.05.76

7. De Wolf in Beeld

Deze educatieve jongerententoonstelling brengt de Wolf in beeld: zijn levenswijze, zijn bouw, zijn spreiding, zijn gedrag en zijn relatie tot de mens. Striptekeningen van wolven vormen zo'n beetje de rode draad in de tentoonstelling en de strips brengen je in de echte wereld van de Wolf. Karaktertrekken van de Wolf, die in stripverhalen voorkomen, zijn ook terug te vinden in de natuur. De tentoonstelling wisselt striptekeningen af met infopanelen, spelletjes en interactieve elementen. Dit zorgt voor een dynamische en boeiende tentoonstelling zowel voor kinderen als voor volwassenen.

De wolf in beeld
Plaats: Natuurpunt
(voorheen De Wielewaal), Graatakker 11.
Open: van 14 december tot 31 augustus 2002.
Van dinsdag tot zaterdag van 9 tot 17 u.
Op zondag en 's avonds enkel voor groepen na afspraak. De toegang is gratis. Een gidsbeurt kost 1.000 fr. per groep van maximum 15 personen.
Info en reservaties: 014/47.29.55 Tineke Thijs of nme@wielewaal.be
en www.wielewaal.be/nme

Andere activiteiten

Op stap met stripfiguren
Een stadswandeling.

Professor Adhemar uit Nero van Marc Sleen is de Engelbewaarder van de Bronzen Adhemar Stichting vzw en hij is ook de Stripheilige van de stad Turnhout. Maar de papierstad Turnhout heeft meer stripgeschiedenis dan dat. Drukker Pieter Corbeels krijgt het bezoek van Pé en Zita uit de strip Bakelandt. Corbeels moet de stad ontvluchten maar Filip Brepols neemt de fakkel over en Brepols wordt een bekend drukker van Mannekensbladen.
Turnhout is het Wereldcentrum van de Speelkaart en daarom trekken Suske en Wiske ten strijde tegen de rebellerende speelkaarten. Er is in Turnhout ook naar olie geboord, vraag het maar aan Lambik. Suske en Wiske komen trouwens nog eens naar de geboortestad van Paul Geerts. Met de hulp van Klein Peerken en Treestantje kunnen ze De Vonkende Vuurman van zijn kwaal genezen.
Nero bezoekt Turnhout, hij krijgt het zo op zijn heupen dat hij een Zwartvoeter een kopje kleiner maakt.
En ook Hergé heeft iets met Turnhout, tijdens zijn legerdienst werkte hij aan het album De Zwarte Rotsen. En ken je de Patriotten in de Slag van Turnhout?
Wandel mee door de stad en kijk en luister naar die merkwaardige stripverhalen van de Turnhoutse Stadsgidsen.

Stripstadswandelingen:
zondagen 2 en 9 december.
Vertrekplaats: Toerisme Turnhout,
't Steentje, Grote Markt 44.
Info: users.pandora.be/turnhoutsestadsgidsen

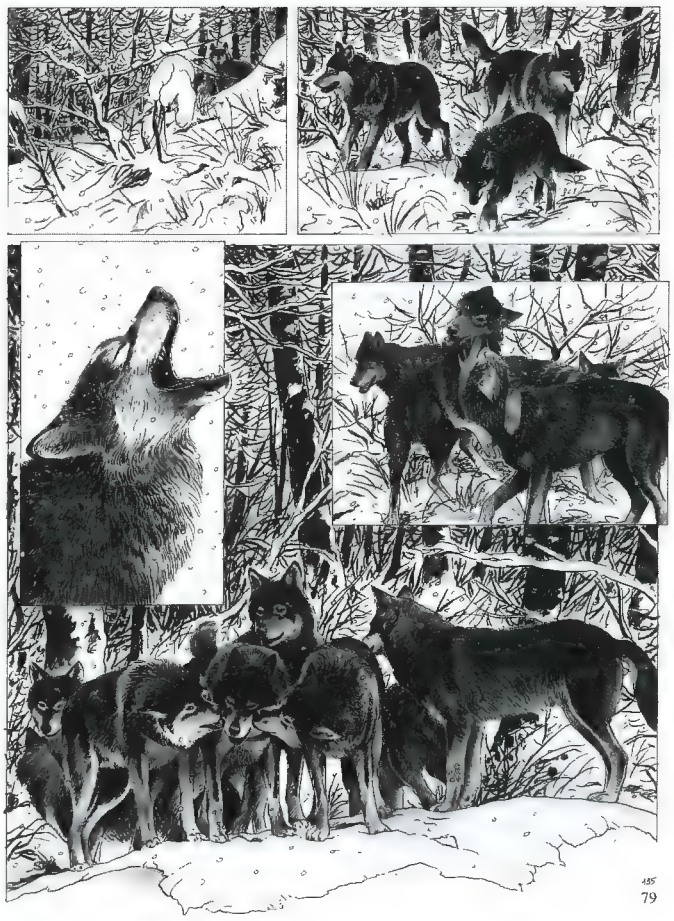

Ondertussen in de Warande ...
Tijdens De Stripgidsdagen barst de Warande uit zijn cover. In de hal en in de kelder van het cultureel centrum kan je tussen 9 en 18 u. terecht voor de boekenverkoop, de signeersessies en het small-pressfestival. Eigenlijk loopt alles wat door elkaar. Het wordt heerlijk snuffelen. Een striplezer houdt van avontuur. **Brabant Strip** heeft een stand in de hal op het gelijkvloers, in de buurt van de trap. Kom ons opzoeken, we hebben alle boeken en oude magazines mee die nog in voorraad zijn. Boven in de Tuinzaal houden we onze ledendag (zie ook pagina 36). Heel wat leden hebben al van de gelegenheid gebruikt gemaakt om een tafel te resereren, dus je zal daar zeker niet alleen zijn...

Tekenaars signeren
Alvast volgende tekenaars hebben beloofd hun strips te signeren in de Warande:
Marvano, Bronzen Adhemar Laureaat 2001
(Dallas Barr, Eeuwige Oorlog)
Gouden Adhemar Marc Sleen (Nero)
Jan Bosschaert (Jaguar, Zapman, Sam)
Ersel (Claymore, Pioniers van de Nieuwe Wereld)
Ferry (Kronieken van Panchrysia)
Maaike Hartjes (Maaike's Dagboeken)
Mark Hendriks (Tomoyo)
Ilah (Cornelia)
Jeroen Janssen (Klaarlichte Nacht)
Jean-Pol (Sammy)
Kim (Unne, P-Magazine)
Hec Leemans (Kampioenen, Bakelandt)
Martin Lodewijk (Agent 327)
Nix (Ief de Chief, Kinky en Cosy)
Jan Op de Beeck (Kunst van de Karikatuur)
Quirit (Fijne Vleeswaren, P-Magazine)
Marcel Ruijters (Troglodytes)
Bart Schoofs (Braaf Varken)
Wim Swerts (Samson, Plop)
Willem Verburg (Stripgids 36: Imago)
Marc Verhaegen (Suske en Wiske)
Benno Vranken (Zone 5300)

En er is bovendien een speciale signeersessie op zondag 16 december tussen 14 en 16 u. met de tekenaars van de Kousenband: Marc Sleen, Dirk Stallaert, Merho, Marc Legendre, Urbanus, Willy Linthout, Hec Leemans, Karel Biddeloo.
Voor de allerlaatste toezeggingen en wijzigingen, kijken op : www.stripgidsdagen.be

Stripmarkt
Op de Stripmarkt staan een aantal handelaars. In de hal en in de kelders van de Warande tref je verkoopstandjes van Belgis-che en Nederlandse stripwinkels, kleine stripuitgeverijen uit binnen- en buitenland, tijdschriften en infobladen, verenigingen van stripliefhebbers en tekenaars die hun eigen uitgaven signeren en verkopen. Je vindt er ook een speciale stand met religieuze strips en één met zeefdrukken en stripbeelden. Stripwinkel Tistjen Dop heeft een uitgebreide boekenstand in de hal van de Warande met alle nieuwe strips van 2001, alle strips van de tekenaars die komen signeren, de toppers van de Amerikaanse comics en merchandisingspullen.

Fantasy Games!
Ook tijdens De Stripgidsdagen zijn er weer demonstraties met een aantal kaart- en rollenspellen. Verder is er een ruilbeurs speciaal voor kaartverzamelaars en staan er tornooien op het programma. Iets voor de liefhebbers van de kaartspellen met o.a. Magic, Pokémon, Harry Potter, Star Trek en de rollenspellen met o.m. Dungeons & Dragons, Star Wars.

Plaats: kelder van de Warande
Open: alleen tijdens De Stripgidsdagen
Info: Werner Van den Nouwelant
Weurnie@yahoo.com

De Post
De Belgische Post pakt in de hal van de Warande uit met een tijdelijk postkantoor. Er zijn speciale afstempelingen met werk van Marvano

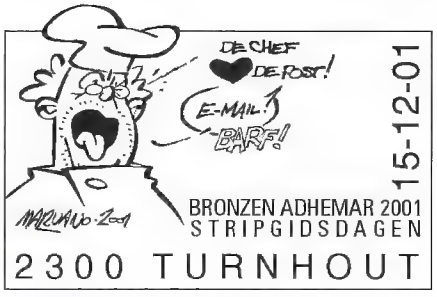

Plaats: de Warande, Warandestraat 42.
Open : tijdens De Stripgidsdagen van 9 tot 18 u.

Randanimatie
Karikaturist Jan Op de Beeck probeert, helemaal gratis, zaterdag en zondag nog iets te redden van uw kop. Loop gerust bij hem langs, hij zal u niet uitlachen. Kinderen kunnen zaterdag en zondag (telkens van 14 tot 17 u.) hun gezicht laten beschilderen.

Jamajama - Marc de Bel en **Jan De Smet**
Speciale voorstelling n.a.v. De Stripgidsdagen 2001 in De Warande. Marc de Bel is de populairste jeugdauteur in Vlaanderen en hij is ook een adembenemend verteller. Hij waagt zich ook op het pad van strip en film. Zet hem samen met een muzikale duizendpoot van formaat als Jan De Smet op een podium en wat krijg je? Een spetterend feest van fantasie en plezier. Jan De Smet van de Nieuwe Snaar zorgt gegarandeerd voor ambiance met zijn eenmansorkest. In een betoverend decor van Jan Bosschaert brengen de twee spitsbroeders hun perfect gemixte cocktail van ware verzinsels, leerzaam kattenkwaad en rock-'n-roll.

Plaats: schouwburg van de Warande, zondag 16 december om 15 u. Toegang: tickets 400 fr., korting: A 340 fr., B 280 fr., C 200 fr. Plaatsbespreking: de Warande, Warandestraat 42, 014-41 69 91, fax 014-42 08 21 of reservatie@warande.be
Info: www.warande.be

Op zoek naar

Het groene parfum

Jazeker, deze rubriek bestaat nog steeds. Weliswaar kregen we de laatste tijd weinig bijdragen binnen, maar wie plots een onbekend stripitem ziet opduiken, kan nog steeds bij ons terecht.
Wie naast strips ook curiosa verzamelt, poppetjes, puzzeltjes, speldjes, ... kan nooit genoeg informatie hebben. Nu bestaan er wel al verschillende gespecialiseerde catalogi (bijvoorbeeld over de Smurfen) en overzichtsboeken (over Robbedoes/Spirou, Asterix, Kuifje, Toonder, ...), maar voor het gros van de reeksen en tekenaars moet de geïnteresseerde zijn eigen lijstje opstellen.

- Chris Mouton -

Een goede hulp hierbij, is alle mogelijke oude tijdschriften doorbladeren, want voor de meeste curiosa werd ooit wel eens reclame gemaakt. Vooral in Kuifje en Robbedoes staat een schat aan informatie.
Ik verzamel al een tijdje alles rond Gray, maar keek toch op toen ik in *Zonnekind* van 18/02/1966 een advertentie vond "Onze tekenaar Gray stelt voor...". Deze advertentie is trouwens in spiegelbeeld afgedrukt! Naast de 4 welbekende poppen van Rikske en Fikske, twee staande vinylpoppen en twee poppenkastpoppen, werden ook vinylpoppen van Mitoe en Maja te koop aangeboden, voor 99 frank per stuk. Geen koopje, in 1966!

Mitoe en Maja is één van de minder bekende stripreeksen van Gray en er is (bij mijn weten) ook nooit één album van

MITOE EN MAJA (21)
— Vandaag is het mooi weer, zegt Mitoe. Laten we naar de rivier gaan vissen.
— O ja, antwoordt Maja. Ik ben dol op vis !
Mitoe neemt zijn net en roept Bruintje. Samen gaan ze naar de rivier.
Wanneer ze aan de rivier komen, rolt Mitoe zijn broek op tot boven de knieën en stapt in het water. Met zijn net probeert hij een visje te verschalken. Maja zit op de oever en kijkt toe. Maar... waar is Bruintje ? Hij is langs de oever verder gelopen om zelf een vis te vangen.

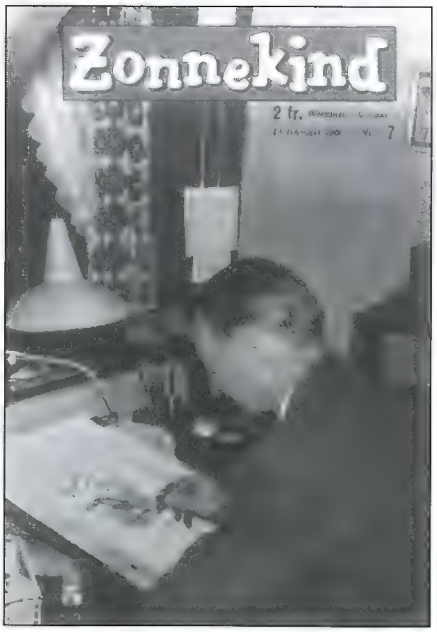

verschenen, wat in schril contrast staat tot de stapel Rikske en Fikske-albums die het licht zagen.
Tussen 25/6/1965 en 6/1/1967 verschenen 72 gags van Mitoe en Maja en werd 1 cover aan hen gewijd.
In 1966 werden dan van de twee indiaantjes ook grote poppen gemaakt. Ze zijn respectievelijk 29 en 25 cm groot.

◀ *Gray aan het werk*

▲ *Rikske en Fikske-puzzel*

De zeldzame poppen ▲

Elke pop is bekend met twee verschillende beschilderingen en Maja had oorspronkelijk "iets" in haar hand, vermoedelijk een bloem.
De hoge prijs voor die tijd (in vergelijking met de poppen van Rikske en Fikske, die 60fr kostten) en het typische bestelsysteem van Averbode, maakt dat deze poppen nu zeer moeilijk te vinden zijn. Bovendien heeft de verf de neiging af te bladeren.
Deze poppen stralen heel veel charme uit en toen ik ze eindelijk op een rommelmarkt kon kopen (ik heb ze na véél zagen kunnen overkopen van iemand die me net voor was), was ik zeer blij dat ik deze - wat mij betreft - topstukken in de vitrine kon plaatsen.

Om af te sluiten vermeld ik nog dat er van Rikske en Fikske, naast de meer bekende singeltjes, ook puzzels bestaan voor de allerkleinsten, van 12 stukken. Ik heb er zelf nog maar één in mijn bezit, maar er zouden er drie verschillende van bestaan. Misschien is hierover nog wel meer info te vinden.

ONZE TEKENAAR GRAY STELT VOOR...

Rikske en Fikske voor de poppenkast. Prijs : 60 fr. voor de twee kopjes.

Rikske en Fikske (figuurtjes) voor de kinderkamer of klas. Prijs : 70 fr.

MITOE en MAJA onze Indiaantjes kosten elk 99 fr.
Te bestellen bij Nonkel Fons, Averbode.

◀ *De advertentie in Zonnekind van 18/2/1966, met v.l.n.r. de poppen van Maja, Mitoe, Rikske en de hoofden van de poppenkastpoppenvan Fikske en Rikske.*

STRIPWINKEL

GOBELIJN

GOBELIJN

MECHELSESTRAAT 35
LEUVEN
TEL. 016 / 23.55.86

Open van 10 tot 13 uur en van 14 tot 18 uur,
van maandag tot en met vrijdag.
Zaterdag doorlopend geopend.

1234

INFOKRANTJE BESCHIKBAAR VANAF JANUARI 2002

ARCADIA vzw

LIJSTERSTRAAT 11
2580 PUTTE-BEERZEL (BELGIË)
INFO • TEL/FAX 015/55 14 88

STRIPWINKEL

BEO

HOPLAND 15 2000 ANTWERPEN
TEL: 03/233.25.36 FAX: 03/231.29.78
OPEN DI-ZA 10-18.30 U. ZO 10-14 U.
e-mail : stripwinkel.beo@belgacom.net

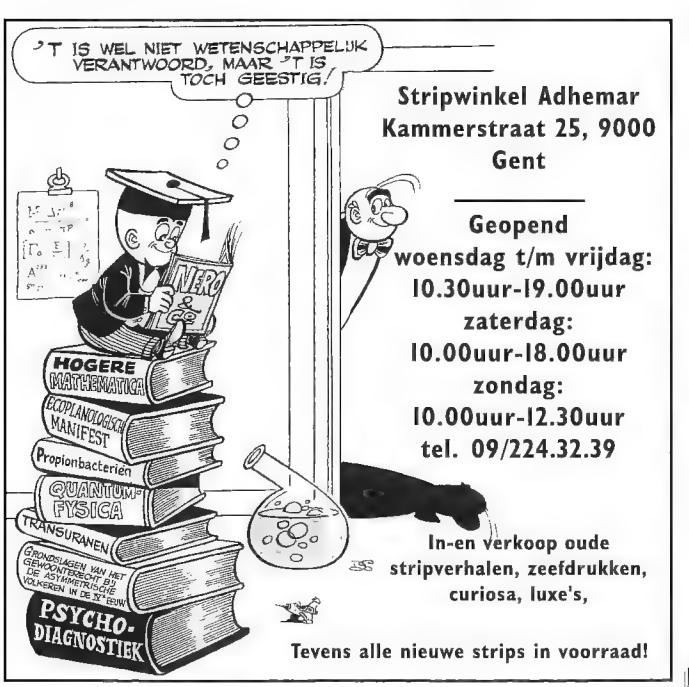

Stripwinkel Adhemar
Kammerstraat 25, 9000 Gent

Geopend
woensdag t/m vrijdag:
10.30uur-19.00uur
zaterdag:
10.00uur-18.00uur
zondag:
10.00uur-12.30uur
tel. 09/224.32.39

In-en verkoop oude stripverhalen, zeefdrukken, curiosa, luxe's,

Tevens alle nieuwe strips in voorraad!

**Gezonde roddels,
toekomstvoorspellingen,
nieuwe uitgaven,
luxetoestanden,
enz...**

Yag Millew
maakt er een lekker soepje van!

Uitgeverij Graficart gaat er weer tegenaan en brengt een heruitgave van een vrijwel onvindbaar en zeker onbetaalbaar item. Meer bepaald de **scoutskalender** uit 1953, onder de noemer "Eens scout, altijd scout". Voor deze kalender tekende Vandersteen de 12 maandillustraties en de voorplaat. Gaficart spaarde kosten noch moeite om de oor-spronkelijke kleurnuances en drukprocédés van de fifties zo goed mogelijk te benaderen. Voor cijfers en letters werden dezelfde lettertypes gebruikt als van het origineel. En net als voor de Graficart 1954-uitgave, waarin de data van het jaar 2000 geplaatst werden, worden hier de dagen van 2002 geplaatst. Deze kalender is geen scheurkalender(!) maar werd voorzien van een spiraal ophangingssysteem. Formaat van de kalender : 30 bij 40 cm. Oplage 1500ex., prijs €21,50

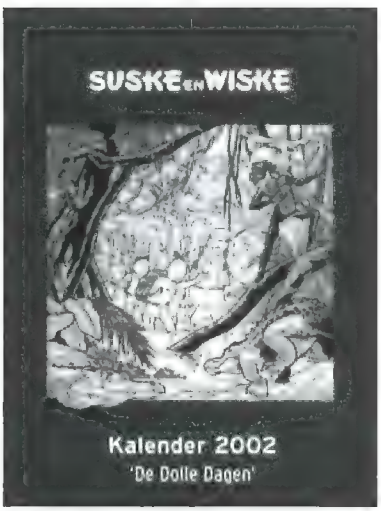

***

Een tweede Graficart-kalender, genaamd **"De Dolle Dagen"** is een Suske en Wiske 2002-kalender. Hierin vind je niet wat lukraak bij elkaar gezochte prentjes maar een zorgvuldige selectie uit de zowat 25 verhalen die de laatste vijf jaar verschenen zijn. Alleen *Het wondere Wolfje* is uit 1991. Deze kalender is bedoeld bij wijze van uitwuiven van Paul Geerts en is tegelijk ook een kennismaking met Marc Verhaegen, de man die reeds 12 jaar Geerts rechterhand is geweest en de zaak nu groten-deels heeft overgenomen. Deze kalender kost €14,75. Info: Graficart, Privaatweg 3, 3018 Leuven, België, tel 0032(0)16.26.27.30 of fax 0032(0)16.26.28.17. E-mail: artwork@ping.be.

***

Nog meer Vandersteennieuws, een nieuw tijdschrift namelijk. **"Curieus"**, zal u zeggen, er zijn al een aantal in Vandersteen gespecialiseerde bladen. Toch brengt dit nieuwe tijdschrift, gevuld met werk van Vandersteen, een geheel andere kijk op deze bekende Vlaming. Een aantal fanatieke verzamelaars sloeg de handen in elkaar, met het idee dat hun verzameling meer moest zijn dan een berg papier. Geopteerd werd voor het in beeld brengen van curiosa tot omstreeks de tachtiger jaren. Voor dit eerste nummer en voor de volgende nummers word steeds gekozen voor een welbepaald thema. Het eerste deeltje bevat een aantal merkwaardige prentkaarten van de hand van Willy Vandersteen of van zijn studiomedewerkers. Zelfs een aantal voor de meeste verzamelaars onbekende exemplaren duiken in dit blad op. De nummer twee is reeds in volle voorbereiding en handelt over Pats poppenspel en de aanverwante Patsfolders. Is je nieuwsgierigheid gewekt en ben je "Curieus" naar dit te verschijnen blad, dan kan je kennismaken tijdens de Stripdagen in de Warande te Turnhout op 15 en 16 december 2001. Redactieadres: Curieus, Steenweg op Gierle 53, 2300 Turnhout, tel: 0032(0)14/41.96.16.

***

Prentkaarten, die vonden we vreemd genoeg ook al in deel 7 van De **TufTufClub**, het blad waarop de intekenaars letterlijk jaren gewacht hebben. Na alle perikelen en klachten kregen we totaal onverwacht een nieuwe aflevering toegestopt op de Stripdagen in Den Bosch. Het tijdschrift is zoals steeds netjes verzorgd en brengt de 12 prachtige platen uit de Scheutkalender in kleur. Verder dus deel 1 (de oude serie) en deel 2 (de jaren zestig) uit wat blijkbaar een reeks over Vandersteenprentkaarten moet worden. Het stukje over John

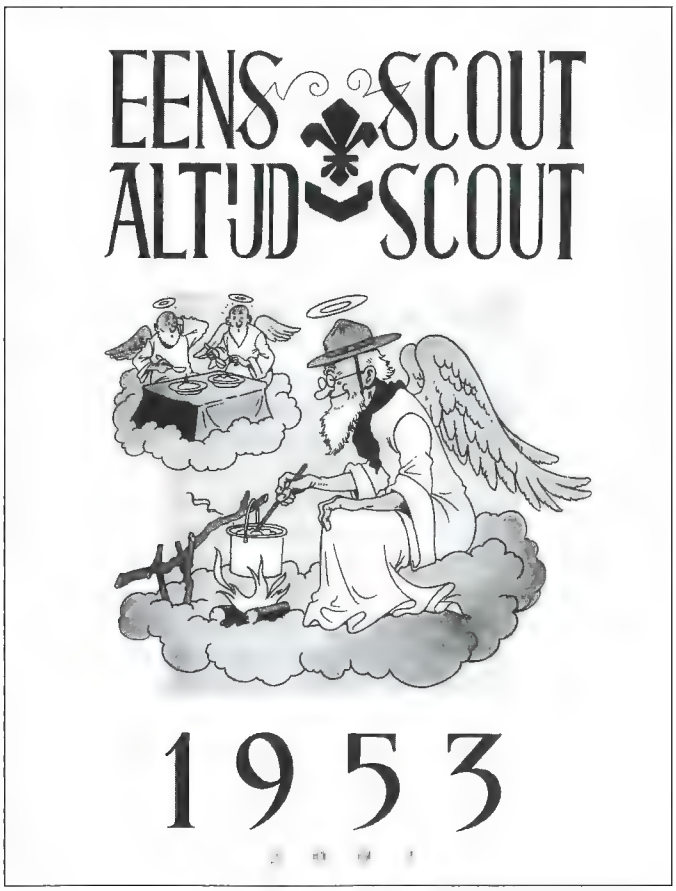

Massis is wat flauw, want het brengt ons niets bij over het werk van Vandersteen, maar dat wordt dan weer ruimschoots gecompenseerd door een mooie beschrijving van het verschijnen van het originele *Bibbergoud*-album en een pakkend artikel over de zoektocht naar Vandersteens bronnenmateriaal bij het tekenen van Het Antwerpse steen als decor voor *De zwarte madam*. Er hoort nog zeker een deel 8 van de Tuftufclub te volgen, maar wat daarna met het blad gebeurt, is onzeker. We zullen maar niet te optimistisch zijn.

***

Driemaal is scheepsrecht, laten we het in deze uitgebreide Vandersteenbijdrage dus niet vergeten te hebben over **De Sterrenplukkers.** Wie zijn die Sterrenplukkers? Het gaat om een harde kern van Nederlandse Vandersteenfans, een troepje Vrolijke Bengels die je op elke beurs aantreft, immer op zoek naar Vandersteennieuws. Die informatie wordt dan gebundeld in een magazine dat vier maal per jaar verschijnt. Net zoals *Versus*, het blad van de Fameuze Fanclub, verschijnt het blaadje op een echt Nederlands A5-formaat. Daar houdt wel elke vergelijking op, want waar het gehalte reclame voor eigen producten in het eerstgenoemde, de Verandakrant op een heus dagblad doet lijken, brengt De Sterrenplukkers toch wat anders : rubrieken over Suske en Wiske-curiosa, Studio Vandersteen, zelfs een column van Marc Verhaegen. Onze favoriet is natuurlijk "Weet je weetje met Jack Moonen", een rubriek voor de "zeer ingewijde Vandersteenisten". Reken er op dat Jack Moonen hoogstpersoonlijk in stoffige archieven het onderste dossier bovenhaalt om net die laatste gag op te sporen die in alle naslagwerken over het hoofd gezien werd. Hiermee levert hij een eenzame doch eerbare strijd tegen de verregaande onvolledigheid van wat mag heten "de Vandersteen-bibliografie van Rolf de Ryck".
Kortom, wie Versus inruilt voor De Sterrenplukkers, doet volgens ons een prima zaak. Meer info op www.sterrenplukkers.com.

***

Eten en drinken werd het thema van de 13de **Olense Kartoenale,** uit de hele wereld vonden cartoons hun weg naar de pottengemeente. Toch merken de organisatoren een daling van het aantal deelnemers. Voor het eerst sinds lang daalde het aantal tekeningen onder de 1000 stuks, het aantal deelnemers viel stil op 360 en ook het aantal deelnemende landen liep terug. *"Nummer dertien steekt ons een stokje in de wielen"*, zegt organisator Swa Veldeman. Vermoedelijk is het thema eten en drinken iets te makkelijk. Net met makkelijke thema's wordt het iets moeilijker voor de cartoonist om een vernieuwende invalshoek te vinden. *"Ook de prijzenpot is voor verschillende deelnemers niet echt de moeite waard",* aldus Swa Veldeman, *"een Olense winnaar krijgt 30.000 frank, een bedrag dat in het buitenland tien keer hoger ligt. Met andere kartoenales concurreren wordt hierdoor niet makkelijk".* De prijsuitreiking was begin november, de beste werken worden nog tot het jaareinde in het Olense gemeentehuis tentoongesteld.

***

Wie nog snel een cadeautje wil kopen voor vrienden of vriendinnen, of eventueel zichzelf een plezier wil doen met de komende eeindejaarsfeesten in aantocht, zit goed bij uitgeverij **Dupuis**. Ieder vindt in december bij deze uitgever zeker en vast zijn gading. Even snel opsommen: Jojo 11, *De keuze van Charlotte ;* De kleine Robbe 10, *Dat begrijp je later wel ;* Robbedoesbundeling 244 ; Vrolijke Vlucht, Titia & Pijpelijn 6, *Wie volgt ;* Collectie Spotlight, Soda 11, *Gebeden en balistiek* (hc + sc) en last but not least: Graton Editeur (verdeeld door Dupuis) Michel Vaillant 64, *Operatie Mirage.*

***

Jongeren en sterke drank gaan niet samen (dat geldt trouwens ook voor de ouderen). Wie al op jonge leeftijd alcohol drinkt, loopt de kans om later verslaafd te worden. Om jongeren tussen 12 en 16 te overtuigen alcohol zoveel mogelijk te laten, lanceert VAD een website. Vier stripfiguren leiden de bezoekers onder meer naar een fuif waar zowel met als zonder alcohol gefeest kan worden. Jongeren kunnen er ook samen discussiëren over alcohol en kunnen er hun persoonlijke ervaringen kwijt.
Website VAD: www.acoolworld.be.

***

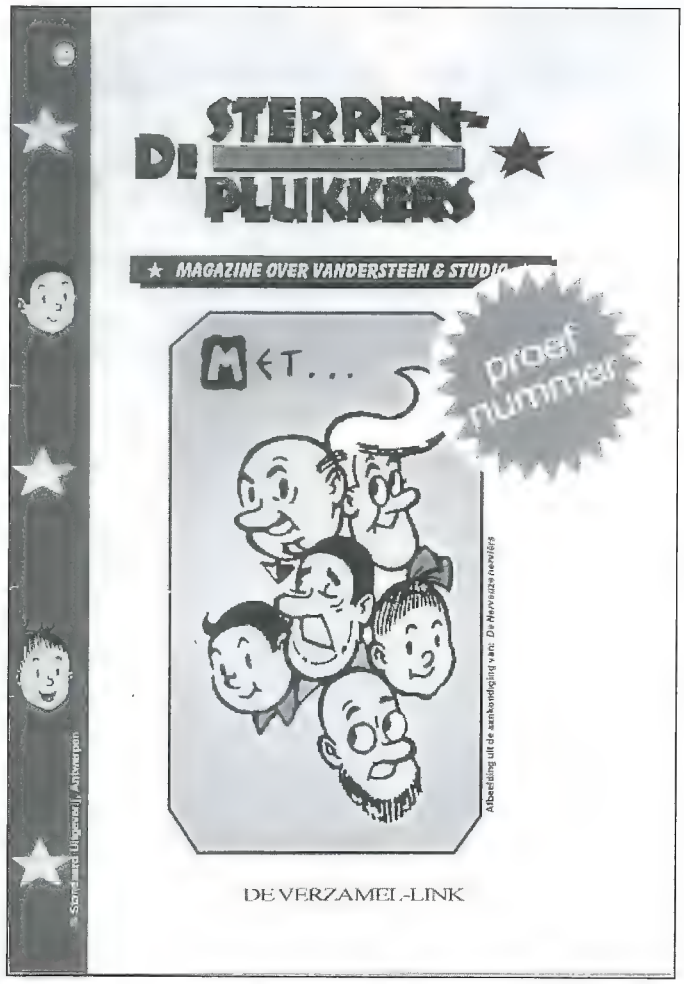

Het stripduo **Stam & Pilou**, bijgestaan door opa Fons neemt een prominente plaats in bij de Post, dit mede door het verschijnen van telkens één gag in het clubblad "Stampilou, het blad der postzegelclub voor jongeren". Het eerste album, *De Super Speurneuzen*, een creatie van Studio Max verschenen november 2000, was een waar schot in de roos. De jeugd was laaiend enthousiast en om dit enthousiasme levendig te houden, werd besloten een reeks rond dit illustere duo te creëren. Er werd geopteerd om twee albums per jaar te produceren, die zeker en vast in de smaak zullen vallen bij jong en minder jong. Ook in 2002 heeft de Post plannen met Stam & Pilou : naast de albums vinden we deze olijkerds terug op een blaadje van 10 zegels voor de eindejaarsfeesten onder het motto "Sneeuwpret met Stam & Pilou". Wel wat vroeg om aan te kondigen, maar zo heeft u alvast iets om over na te denken. Meer info: www.philately.post.be.

***

Het commerciële fenomeen sloeg weer toe, of beter gezegd het plat-commerciële. Uitgeverij Dargaud had een werkelijk lumineus idee, een perfect staaltje van marketing, namelijk alle verschenen albums uit de successerie ***Dertien*** presenteren in een "Collectors Box". Leuk ding, dat geheel, alleen de bonafide verzamelaar annex liefhebber van deze strip, die toch reeds alle albums aanschafte, wordt weer eens

te kakken gezet. Het geheel draagt niets bij aan de serie, zelfs de opbergbox geeft geen greintje meerwaarde aan de albums, die dan nog in slappe kaft-uitvoering gebracht worden. En wat die bijgevoegde, glanzende Zippo-aansteker met het geheel te maken heeft, is mij een raadsel. Misschien om de brand te steken in deze nutteloze uitgave? Dan weet ik mijn 3993 Belgische franken wel beter te besteden.

***

Wie op een leuke manier zijn kennis en wijsheid wil bijschaven kan terecht op "The Rudiments of Wisdom **Cartoon Encyclopedia**". De maker ervan, een zekere Tim Hunkin, gunt je de kans om op een leuke manier je kennis te verrijken over biologie, kunst, muziek, taal, sport, en ga zo maar door. Alles is alfabetisch geklasseerd en van daaruit kan je meer in detail gaan. Bij ieder onderwerp, nog niet allemaal, de man is nog niet klaar met zijn titanenwerk, verzint hij een tekening, of beter nog, massa's tekeningen. Telkens krijg je een grappige, maar toch educatief verantwoorde tekening met wat met handgeschreven uitleg. Het lijkt misschien wat kolderachtig, maar Tim Hunkin slaagt erin op een efficiënte manier soms wat ingewikkelde zaken uit te leggen aan niet-ingewijden. Kortom een aanrader voor al wie op een originele manier zijn algemene kennis wat wil bijspijkeren. Wie zijn kennis en tegelijkertijd zijn talenknobbel wil verrijken kan een blik werpen op de Engelstalige site:
www.rudimentsofwisdom.com.

***

Bij het verschijnen van het eerste **Kinky & Cosy** album *Is het nog ver* bij uitgeverij Grint /Van Halewyck kon *Het Nieuwsblad/De Gentenaar* (13/10/01) niet achterblijven, zij brengen immers dagelijks de strip onder ogen van de krantenlezer. Journalist Paul Demeyer vroeg aan tekenaar Nix wat hij zelf leuk vond aan zijn creatie :*" Kinky en Cosy vergt enig geduld. De humor wordt je niet vol in de mond gepropt. Het is fijner van smaak. Af en toe is het wel even zoeken. Maar dat verdubbeld het geluk van de vinding. Soms is er slechts een beperkte groep die de pointe snapt. Dat moest ik concluderen bij het samenstellen van het boek. Bij een eerste selectie van 360 grappen, moesten tien personen er de 240 beste uithalen. Sommige grappen die ik zelf goed vond, kregen de laagste waardering. Men snapte ze niet."* Kinky & Cosy zijn tweelingen , omdat de tekenaar tweeling is van sterrenbeeld. Zo, dat weet u dan ook weer.

***

Met het jaareinde in zicht rust **Standaard uitgeverij** wat op zijn lauweren. December brengt niet echt veel verrassende verhalen. Rode Ridder 188, *Putmonster* ; Suske en Wiske 272, *De Blote Belg*, zowel in gewone als in luxe-uitgave te verkrijgen. Urbanus 91, *De aanval van Zwakattack*, maffe humor op een actueel thema, namelijk stalking.

***

Ziet u de donkere dagen echt niet meer zitten, dan kan u in therapie bij uitgeverij **De Harmonie.** Omstreeks december organiseert en presenteert de roemruchte en kleinste psychiater van Nederland, Sigmund, hier zijn achtste sessie. Voor hem gaat geen zee te hoog om zijn geestelijk lijdende medemens te helpen. Toch heeft dit luisterende oor het niet altijd makkelijk, de klanten of beter gezegd de slachtoffers van deze éénogige, malicieuze therapeut hebben een patiëntenvereniging opgericht, de "PvdS "ofwel "Patiënten van Dokter Sigmund". Voor €8,15 worden al je problemen opgelost en zit je goed voor een heuse lachtherapie. "Sigmund achtste sessie" in beeld gebracht door Peter de Wit, is een must voor hen die houden van pekzwarte humor.

***

Niet te geloven, het lijkt pas gisteren. Een kwarteeuw geleden vloog **Maja de bij** samen met haar vriendje Willie voor het eerst over het televisiescherm. "Die Biene Maja" werd het pronkstuk van de ZDF-kinderprogrammatie. Maja is een sterk meisje, eigenzinnig, zelfbewust, moedig en nieuwsgierig. Maja de bij is van is Duitse afkomst, haar geestelijke vader de Duitse auteur Waldemar Bonsels liet haar in 1912 voor het eerst opdraven in het boek "Die Biene Maja und ihre Abenteuer". Met dit inmiddels zwaar gedateerde boek had Bonsels vooral didactische bedoelingen : hij wilde een soort inleiding tot de biologie brengen. Behalve over de bloemetjes en de bijtjes vertelde hij ook nog over kevers, sprinkhanen, libellen en vlinders. In geen tijd werd het boek een bestseller, meer dan een miljoen exemplaren vlogen over de toog. Mede door dit succes speelde Maja niet alleen de hoofdrol in het boek, maar werd ook nog eens de heldin van een animatieserie en een langspeelfilm. Op 9/9/1976 beleefde Maja haar eerste vlucht op het scherm. Het werd een moeilijke bevalling, een schare pedagogen vond de serie niet geschikt voor de allerkleinsten, een bij zou een gevaarlijk insect zijn. De makers stelden echter dat Maja stond voor vriendschap, vrede en hulpvaardigheid, iets waaraan de jeugd zich kon spiegelen. Het succes is inmiddels bekend, 104 afleveringen lang vloog Maja over het scherm, de herhalingen niet meegerekend. Uit een onderzoek blijkt dat maar liefst 95 procent van de Duitsers Maja kent. Na Mickey Mouse is zij het bekendste tekenfilmfiguurtje. Hoeveel Nederlanders en Belgen Maja kennen wordt nergens vermeld.

***

Binnen een paar maanden kijkt geen mens er nog naar om, maar op het ogenblik is het nieuws. Eén van de straten van het dertiende arrondissement van Parijs, waar de nieuwe nationale bibliotheek gehuisvest is, wordt vernoemd naar stripscenarist **René Goscinny.** Raar eigenlijk dat zulke eer je te beurt valt na je overlijden, bij leven en welzijn zou je er heel wat meer plezier aan beleven.

***

Met de Urbanusstrip is het altijd weer genieten. In Nederland is ophef ontstaan rond ***De laatste Hollander,*** het jongste

en meteen het negentigste stripverhaal van het dynamische duo Linthout en Urbanus. Een inwoner van Rotterdam, ene C.J.M. Weggeman, neemt het niet dat in de strip een explosie in zijn stad wordt vergeleken met de bombardementen op Rotterdam bij het begin van de Tweede Wereldoorlog. De man noemt dergelijke humor "onwaardig" en eist dat Standaard Uitgeverij ingrijpt, ja zelfs dat de uitgeverij het album uit de handel laat nemen. Urbanus wijt de reactie aan de psychose na de aanslagen op de VS. Eigenlijk had dit verhaal al anderhalf jaar op de markt moeten zijn, maar door de vuurwerkramp in Enschede werd het toen uitgesteld. *"Er mag precies niets meer ontploffen in een strip"*, aldus Urbanus.

***

Wie denkt dat **Kamagurka** alleen maar strips tekent, moet even zijn mening herzien. Vanaf februari 2002 wijdt het Stedelijk Museum van Amsterdam een retrospectieve aan zijn beeldend werk. Hier worden veertig tot zestig werken in vier zalen geëxposeerd. De middenzaal stelt de niet vaak vertoonde schetsboeken van Kamagurka tentoon. Er wordt ook ouder werk uit privé-verzamelingen getoond. De stijl van zijn schilderijen laat zich het best omschrijven als "absurdistisch, cartoonesk en maximalistisch, geschilderd in uitbundige kleuren". Ook Le Monde, de prestigieuze kwaliteitskrant liet zich verleiden door Kama. Iedere week verschijnt in de krant een tekening in kleur. Le Monde is geen alleenstaand geval, Kama's tekeningen verschijnen onder andere in Humo, De Financieel-Economische Tijd, NRC Handelsblad, Vrij Nederland, Haagse post, Playboy, Parool, Penthouse, Esquire, Charlie Hebdo, The Spectator, Suddeutsche Zeitung, Zitty, Eulenspiegel, Die Presse, The New Yorker, Götteborgs Posten en wijl we dit schrijven misschien nog in een paar anderen. Voorwaar een bezig baasje, die Kama.

***

Het meest verguisde, afgewezen en eigenzinnige, maar... totaal *gratis* tweewekelijks **Maomagazine** presteert het weer. In hun nr 15 (25/10/01) voeren zij niemand minder dan de Amerikaanse tekenaar Robert Crumb ten tonele. En Crumb is een fenomeen. Hij is de enige striptekenaar ooit, die bekender is geworden dan zijn eigen werk. Hij heeft fanatieke tegenstanders, maar ook onvoorwaardelijke aanbidders van zijn werk. De cultus die rond Crumb ontstaan is, is zonder weerga. Maomagazine nam zijn werk onder de loep en draaide er een mooi interview omheen, plus een cover. Meer info, of abonneren op dit gratis magazine, zodat je nooit meer een interview misloopt? Het kan, klik snel naar: www.maomagazine.be.

***

Twintig Jaar **Cowboy Henk** verloopt onder een gelukkig gesternte. Het is misschien te gek voor woorden, maar Eric Dilles van de "Cowboy Henk Foundations" verklapt dat er gedacht wordt aan een film van bovengenoemde stripheld. *"Het idee verkeert nog wel in de embryonale fase, maar we gaan proberen het groots aan te pakken",* aldus Eric. Brusselaar Jean-Claude Van Damme zou de hoofdrol van de absurde kuif vertolken. Een film in het Engels dus. Ook is de foundation druk bezig om een permanent Cowboy Henk-museum op te richten in badstad Oostende. De droom is dat in Oostende ooit een standbeeld van Henk komt te staan. Eveneens wordt overwogen een serie kinderboeken uit te brengen onder de noemer "Leer lezen met Cowboy Henk". Voorwaar, er staan ons nog gouden jaren te wachten met deze illustere Cowboy en zijn al even illustere geestelijke vaders, Kamagurka en Herr Seele.

***

Ondanks alle weerstand van winkeliers, verzamelaars en journalisten gaat uitgeverij **Casterman** onverdroten verder met het inkleuren en opsplitsen in delen van de zogeheten auteurstrips. In oktober nog verscheen respectievelijk een ingekleurde versie van De Chninkel 1 & 2 en De dorpsgek van Schoonvergeten 1 & 2. Het spijtige aan dit alles is dat het nooit de bedoeling was dat deze strips ingekleurd zouden worden. Casterman ziet er alvast geen graten in. Waarom gebeurt dit? Zoals insiders al langer weten, heeft Casterman zijn topauteurs verloren, aan de concurrentie, of aan Magere Hein. Velen menen dat dit een laatste stuiptrekking is van de Doornikse uitgeverij, wiens nieuwste striplichting bestaat uit doordeweekse kinderstrips. Uitgever Guy De Joncheere ziet dit anders : *"Wij willen onze producten een nieuw elan geven. Vele uitgevers doen zoals wij, splitsen een boek in delen op, draaien er een ander jasje omheen en laten de tekenaar een nieuwe cover maken. Hiermee wordt een nieuw publiek aangeboord, een publiek dat niet langer in zwartwit-strips geïnteresseerd is. Een aantal klassestrips kan anders niet meer aan de man gebracht worden".* Ook het feit dat de Nederlandstalige markt te klein is en slechts 150 stripspeciaalzaken telt, voldoet niet aan de normen van Casterman: *"Alleen met de kinderstrips in softcover halen we hoge verkoopscijfers".* Alles draait echter om Frankrijk, is de Belgische uitgever niet akkoord met de vertalingen, dan verschijnt het boek gewoon niet. Eén lichtpuntje bij dit alles, tekenaar Servais, die Casterman jaren geleden verliet om Dupuis te vervoegen, wil opnieuw naar zijn vroegere uitgever overstappen, als al zijn auteurstrips ingekleurd worden.

***

Met een enorme klap, die de schaal van Richter ver in het rood liet uitslaan, trokken **Dupuy en Berberian** de deur achter zich dicht, na een ruzie met hun Franse uitgever Humanoides Associés. Uitgeverij Dupuis ontving hen met open armen, dit duo is immers goed voor de Parijse avonturen van succes-serie "Mijnheer Johan". Vanaf deel zes verschijnen deze verhalen bij uitgeverij Dupuis. Of Dupuis de reeds vijf bestaande delen opnieuw gaat uitgeven, of dat

de rechten bij de Nederlandse Uitgever Oog & Blik berusten, is momenteel nog niet aan de orde.

***

We dachten even dat deze stripfiguur tot het verleden behoorde, er heerstte al een tijdje een doodse stilte. In de stripwereld weet je immers nooit. Maar vanaf maandag 29 oktober zette **Ambionix**, de bekende Limburgse stripheld, Het Belang van Limburg weer op stelten. Swerts & Vanas presenteren in voorpublicatie een kolderieke stripheld in een niet te missen avontuur. Hopelijk loopt de verdeling van het album *Ambionixa bij de Tungri* wat vlotter dan bij de vorige twee albums. Of mag de rest van Vlaanderen niet meegenieten van deze Limburgse stoere jongen?

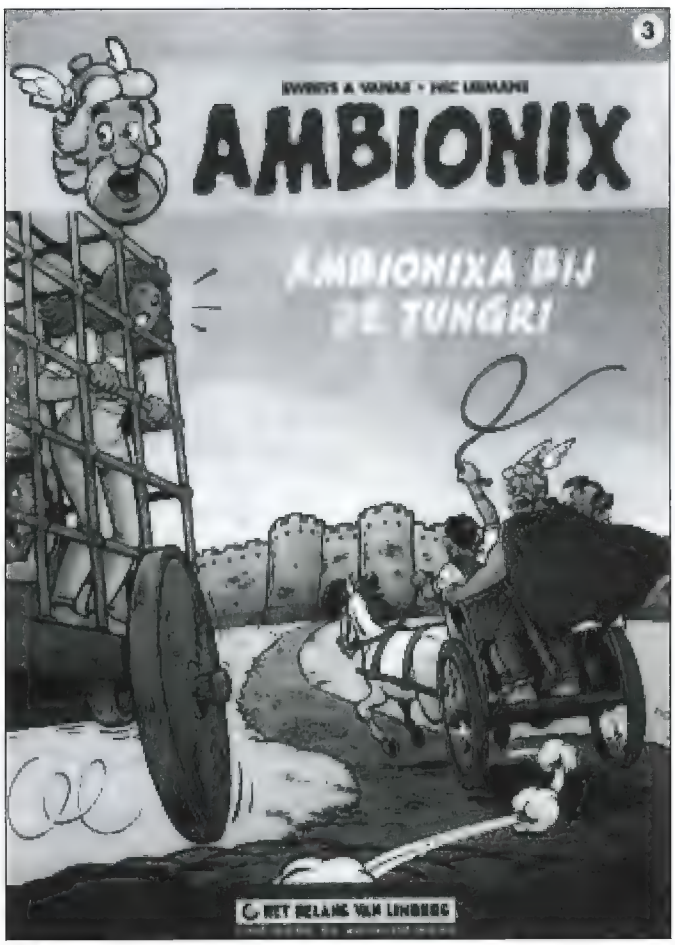

***

Tijdens de 25ste editie van het stripfestival van Chambéry (Frankrijk) werd er weer naarstig geput uit de zak, gevuld met stripprijzen. Ere wie ere toekomt : de jury maakte een feilloze keuze. De Spaanse tekenaar Ruben **Pellejero** en de Belgische scenarist Denis Lapiere ontvingen de "Gouden Olifant 2001" voor het beste album van het jaar, met name *Blauwe rook*, verschenen in collectie Vrije Vlucht bij Dupuis. De prijs van veelbelovende auteur ging naar Fabian Vehlman voor zijn album *Green Manor,* eveneens verschenen bij Dupuis. Verder ging er nog een prijs naar de Spanjaard Juanjo Guarnido voor de tekenstijl die hij hanteert in *Blacksad*, een detective verschenen bij Dargaud. Onze landgenoot Dany Henrotin, beter bekend als Dany - die met zijn 58 lentes vast nog een kans zou maken in Middelkerke als "rookie van het jaar" - kreeg in Chambéry een bekroning voor zijn gehele oeuvre, waarin *Roze Bottel, Avontuur zonder helden, Rooie Oortjes, Harlekijn,* enz.

***

Met volgend berichtje kunnen we de **Asterix** –fans misschien plezieren en kijken we even verder dan onze neus lang is. Onder de hoofding "Asterix bei den Historikern" verscheen op 27/9/01 paginagroot in Die Zeit een artikel over twee in het Duits verschenen naslagwerken over stripheld Asterix en zijn dorpsbewoners. Werken die reeds eerder in de Nederlandse taal verschenen maar voor onze Duits sprekende vrienden toch een primeur zijn. Het gaat hier over *Asterix. Die ganze Wahrheit* en *Asterix auf groBer fahrt* van René Royen & Sunnyva van der Vegt. Beide boeken verschenen bij Beck Verlag, München en kosten 24,80 DM. We kunnen alleen maar beamen : "Alles stimmt, beim Teutates!"

***

Lange tijd werd met spanning uitgekeken naar de verfilming van de strip **Largo Winch**, een creatie van tekenaar Philippe Francq en scenarist Jean Van Hamme. Geert De Weyer ontmoette Franq en Winch-acteur Paolo Seganti en sprak met hen over de verschillen tussen strip en TV. Van Hamme schreef het Largo Winch verhaal meer dan 15 jaar terug als roman, maar eenmaal uitgegeven raakte hij zijn werk aan de straatstenen niet kwijt. Wat voor de roman niet kon, kon echter voor de strip wel. In 1990 startte de stripserie, die nu na elf delen immens populair is. De verfilming van 26 afleveringen bleek geen sinecure. Dupuis, de uitgever van de strip, moest de handen in elkaar slaan met bedrijven in vijf landen. Kostprijs van het project : 1,1 miljard. Bij het bekijken van de pilootaflevering fronste tekenaar Franq de wenkbrauwen. Hij is niet gelukkig met elke aanpassing. De structuur van Groep W is niet identiek en een oud manuscript komt in de strip niet voor. Het verbreden van de vriendenkring rond Largo vindt Franq echter prima en de casting is eveneens uitstekend, vindt hij. Paolo Seganti, die de strips las, voelde zich vooral goed bij de babes die de strip bevolkten. Het werd echter een koude douche, want op het scherm zijn er bijna geen dames in de omtrek te bespeuren. De serie mikt immers op een ruim jong publiek, vandaar. Dupuis hoopt dat de serie aanslaat, zodanig dat de 10 procent van de totale kostprijs, goed voor 110 miljoen fr, rendeert. Largo Winch , zondagavond op de Vlaamse commerciële zender Kanaal 2 .

***

Volgens uitgeverij Bries is de strip **Boerke** (zie recensie vorige maand) geen voer voor depressieve mensen. Om deze stelling aan de waarheid te toetsen, legde Geert De Weyer de 25-jarige auteur Pieter De Poortere uit Gent even op het rooster (De Morgen 17/10/01). *"Gelijk hebben ze, in bijna al mijn verhalen laat ik Boerke doodgaan. Ik zou graag lieflijke verhaaltjes tekenen, maar ik kan het niet. Als ik sprookjesachtige toestanden op tv of in tijdschriften bekijk, voel ik daar wel iets voor , maar bij mij mondt het steeds uit in vreselijke toestanden. Boerke oogt lief, maar bij nader inzien is het inhoudelijk niet echt om te lachen. Dat ik Boerke meermaals laat doodgaan, komt omdat ik soms geen zinnig eind weet te verzinnen".* De auteur werkt momenteel om den brode voor enkele Averbode-magazines, waaronder *Reflector, ZO-magazine, S-magazine, Bizz en Zapito. "Soms is het leuk opdrachten te krijgen, dan kan ik aan mijn andere stijlen werken. Bij sommige andere grappen zijn stijl en tekening niet zo belangrijk, maar bij Boerke moet het perfect zijn. Boerke is echt mijn ding",* aldus de tekenaar.
Info: www.boerke.be.

Met dank aan Alex Benoit, Stripwinkel Gobelijn & Stripwinkel Het Besloten Land.

Wens je gezellig mee te kletsen, stuur je info naar: Koffieklets Van der Nootstraat 42, 3012 Leuven of e-mail: willem_gay@hotmail.com

Een kijk op...
Reclamestrips!!!

Nieuws vanuit het hoofdkwartier van de Reclamestripclub aan de Vlaamse Westkust, waar voorzitter Jean-Pierre Legein een oogje in het zeil houdt.
Voor alle info : neem contact op met de Reclamestripclub, Ter Weide 9, 8670 Oostduinkerke
Tel & fax 058/5123.02 (NL :) 003258512302

© Standaard Uitgeverij, Antwerpen

De reclamestripclub is een zustervereniging van Brabant Strip die zich specialiseert in reclamestrips en alle bijzondere uitgaven waarover je anders pas zou horen als het te laat is. Alle leden zijn ook lid van Brabant Strip.
Nuttige adressen : Het hoofdkwartier : zie bovenaan
Het Nederlands secretariaat : Patrick van de Kerkhof, Waterhoenhof 8, 5672 VH Nuenen, t.040-2839941
E-mail : De.Reclamestripclub@iae.nl
De Reclamestripclub-website op Internet:
http://www.geocities.com/reclamestrip
Tips voor de rubriek *nieuwigheden* zijn welkom bij Marc Lezy, Meulebekesteenweg 63, 8720 Dentergem, of via E-mail : **marc.lezy@planetinternet.be**
Voor alle info over strips die in deze rubriek vermeld worden, weet u dus waar u terecht kan!!!

Nieuwigheden

door Stefaan

Reclamestrips in kranten, tijdschriften, enz...

Blake en Mortimer : bij De Morgen van vrijdag 12 oktober 2001 zat als gratis bijlage het Blake en Mortimer-avontuur *Het halssnoer van de koningin* in slappe kaft-uitvoering. Dit gebeurde naar aanleiding van het verschijnen van het nieuwste verhaal *Bericht uit het verleden* en de voorpublicatie daarvan in De Morgen. Op de voorpagina van de krant werd bovenaan een strook gedrukt waarin deze actie aangekondigd staat, opgefleurd met afbeeldingen van Blake en Mortimer.(B)

Kuifje : bij nummer 43/3951 van 17-10-2001 van het franstalige weekblad voor radio en televisie TéléMoustique, werd op de voorzijde een gratis mini-boekje aangebracht van Quick & Flupke, getiteld *Le Moustique*, bevestigd met een kleefstrookje . Dit gratis mini-album bevat slechts 1 gag, verspreid over een twintigtal pagina's. Het kwam er ter promotie van twee zaken: ten eerste voor het pas heruitgegeven album *Vive le progrès* van Quick & Flupke (in het Nederlands verschenen onder de titel *Leve de vooruitgang* en ten tweede was het bedoeld als reclame voor Télémoustique's nieuwe serie "77 ans d'histoire Belge avec Tintin", een serie die vanaf dit nummer tot en met het nummer van 4 december zou lopen en waarbij elke week in het midden van het blad een extra dubbel blad zou zitten, gevuld met de geschiedenis van België en talloze tekeningen van onze jonge reporter. Verder werd dit eerste nummer voor de gelegenheid opgesmukt met wel 100 tekeningen van Kuifje, verspreid over het ganse nummer, passend bij de artikels waarbij ze geplaatst werden. Ook op de cover prijkte een grote tekening van Kuifje en Bobbie.(B)

Kletskoek! : nieuw gratis jeugdblad, uitgegeven door Albert Heijn en gratis verspreid in zijn vestigingen. Dit jeugdblad verschijnt maandelijks (tot nog toe verschenen nr 1 - maart 2001 en nr 2 - oktober 2001) en bevat telkens naast een heleboel informatie (artikels, reportages, prijsvragen, receptjes, raadseltjes,...) ook een aantal strips in kleur, onder andere door Michiel Hoving, Jan Vriends, Mike Pearse,...). Het volgende nummer wordt aangekondigd voor eind februari 2002.(NL)

Jé leder en teak: onder deze titel vonden we in onze brievenbus de nieuwe folder van meubelgigant Weba met vestigingen in Gent en Deinze. Op de voorzijde van deze

folder, met aanbiedingen voor dit najaar, stond een stripgagstrook in kleur door de huistekenaar van Weba, **Marec**. In vorige folders werden stripgagstroken van Marec gebruikt om de informatiefolder op te fleuren.(B)

Randkrant: dit maandelijks blad wordt gratis verdeeld onder de bewoners van de Vlaamse Rand (de Vlaamse gemeenten rond de hoofdstad Brussel) en kent een oplage van 145.000 exemplaren. Het wordt uitgegeven door de vzw Informatie Vlaamse Rand en vanaf het nr. 11 van december 2000 (jaargang 4) staat er elke maand een nieuwe 2-pagina-strip in, getekend door Chris Vandendriessche, in kleur. De strip uit het nr. 10 van november 2001 is reeds het 11de verhaal dat zo in de Randkrant verschijnt en werd getiteld *De Quadewegen van Vlezenbeek*.(B)

De schorpioen: "Het ware avontuur in de vorm van een stripverhaal": wie, zoals de meeste Vlaamse striplief-hebbers trouwens, zich reeds het nieuwste avontuur van Blake en Mortimer *Bericht uit het verleden* aanschafte, zal reeds gemerkt hebben dat bij het album een reclamefolder stak, getiteld "De schorpioen". Deze folder bevat binnenin drie opeenvolgende pagina's strip in kleur, overgenomen uit het tweede album van De schorpioen, ter promotie van het album dat op 6 oktober 2001 verscheen bij Dargaud. Tekst en tekeningen van deze strip zijn van Marini en Desberg.(B)

Nieuwspallet: gratis nieuw informatieblad uitgegeven en verspreid door Husan verfgroothandel B.V., met binnenin het nummer 1 van jaargang 1 (najaar 2001) een gekleurde gagstrip onder de titel *Spatjes*. Tekst en tekeningen van dit stripje zijn afkomstig van Maus.(NL)

Tram 81: maandblad gesubsidieerd door de Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd & Sport. In het nummer van oktober van dit blad verscheen een één-pagina-strip van Geraldine Servais in het kader van BrusselStrip.(B)

Reclamecampagnes

Robbedoes-actie bij Quick : vanaf midden november kun je bij de Belgische fastfoodketen Quick sparen voor een set van 6 verschillende Robbedoes-glazen. Elke 10 dagen kan je namelijk een ander glas te pakken krijgen, mits je natuurlijk een "Maxi menu" besteld en hier bovenop nog eens 20 BEF (€0,5) oplegt. De actie loopt nog tot midden januari en wordt ondersteund door een grote postercampagne in alle grote stations en bushaltes. Ook in de Quick zelf is er een heleboel verschillend Robbedoes promotiemateriaal te vinden, zoals onder andere placemats, posters,... (B)

Strip-actie bij Quick : bij deze fastfoodketen liep er trouwens nog een, wel heel speciale, andere actie. Wie in de maanden oktober of november een zelfde "Maxi menu" bestelde en hier bovenop nog eens 74 BEF (€1,83) betaalde, kreeg één van de 4 verschillende te ver-zamelen exclusieve strips van Quick. Deze strips wer-den voorzien van een het logo van "Quick" op de achterzijde en van de vermelding "Beperkt speciale uitgave voor Quick" binnenin het album. Het speciale aan deze actie was ook dat het hier om een proefproject ging, in slechts 20 Quick-restaurants uit de provincie Antwerpen. Elk van deze vestigingen kon ook slechts beschikken over 125 exemplaren van elk album. Er werd nagegaan of een dergelijke actie, waarbij men een bepaald bedrag moet bijbetalen om een strip te verkrijgen, succesvol zou zijn.

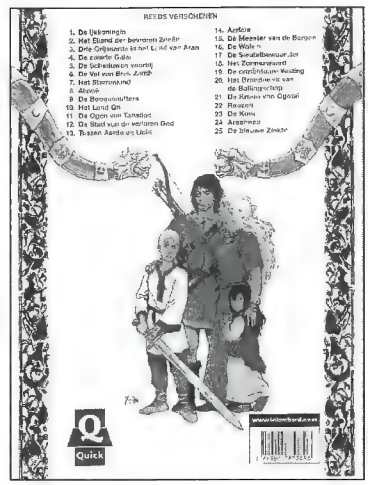

De 4 verschillende titels zijn:
1) *Apache Canyon,* Lucky Luke door **Morris**,
2) *Bwuffallo Billie?,* Bollie & Billie door **Roba**,
3) *Zwarte vrijdag* , XIII door **Vance** en **Van Hamme**,
4) *De boogschutters,* Thorgal door **Rosinski Van Hamme**.

Een vrij klassieke keuze dus, *Zwarte vrijdag* werd al gratis geschonken bij De morgen en *De boogschutters* zat ook al in een vorige Fina-actie. Naar verluidt was de actie dan ook geen succes bij het publiek en zal er geen navolging aan gegeven worden. Verzamelaars daarentegen hebben alvast weer heel wat zoekwerk voor de boeg, willen ze een complete set van deze zeldzame strips te pakken krijgen.(B)

Gelegenheidsuitgaven

Antwerpse Boekenbeurs 2001 : vooral bij Standaard Uitgeverij werd er dit jaar opmerkelijk gul omgesprongen met gratis verassingen... Zo kreeg je bijvoorbeeld bij aankoop van twee albums van Urbanus, gratis één van de twee nieuw verschenen speciale Urbanusalbums op A5-formaat, respectievelijk getiteld *Klinkklare onzin* en *Prikkelende proestbuien*. Beide albums bestaan uit 22 pagina's en bevatten diverse één-pagina-gags van Urbanus in kleur. Verder kreeg je ook bij aankoop van een Suske en Wiske-album de *Verrassings CD-rom 2* van Suske en Wiske en kreeg je bij hernieuwing van je abonnement op het Suske

en Wiske-weekblad op de boekenbeurs, gratis het onlangs gelanceerde nieuwe Suske en Wiske Yahtzee-spel. Bij uitgeverij Het bronzen huis kreeg je bij aankoop van één willekeurige strip, gratis *Het halssnoer van de koningin* van Blake en Mortimer, dezelfde bijlage die gratis bij De Morgen zat.(B)

Curiosa

Asterix: op de nieuwe potjes van 200 gram Nutella hazelnootpasta staan nu bekende figuren uit de albums van Asterix en Obelix afgebeeld. Wie dus slim is, belegt vanaf nu zijn brood extra dik, dan verzamel je des te vlugger alle vijf de verschillende glazen. Op deze glazen staan o.a. Asterix, Obelix en Hoefnix. Een dergelijk glas, gevuld met choco, wordt verkocht aan ongeveer 3,29 NLG (€1,49).(NL)

Dirk Stallaert - Hans Van Deventer: naar aanleiding van de stripbeurs op 7 oktober in "d'Oefenschool" te Blankenberge verscheen een A5-formaat boekje met daarin vroeg werk van tekenaar **Dirk Stallaert**. Zo bevat het onder andere enkele illustraties van Dirk Stallaert als tienjarige, horende bij de teksten van de kleinkunstenaar Hans Van Deventer. Het boekje werd gedrukt op een totale oplage van 100 genummerde exemplaren. Tachtig hiervan werden genummerd van 1 tot 80 en te koop aangeboden aan 150 BEF het stuk, als steun voor de sociale werken van d'Oefenschool. Tien exemplaren, genummerd van I tot X, waren bestemd voor Dirk Stallaert en de overige tien werden genummerd van A tot J en gingen naar de medewerkers van de stripbeurs.(B)

Doggyguard: van deze hondse stripheld, waarvan bij Le Lombard reeds 3 albums op de markt kwamen, verscheen bij het Interim-kantoor Randstad Interim een geïllustreerde agenda (15 cm x 9,5 cm). Deze agenda, getiteld "Agenda van de uitzendkracht 2001", bevat in totaal zo'n 40 bladzijden met binnenin een tiental tekeningen van Doggyguard. Deze agenda kwam er ter ondersteuning van de veiligheid van de interim-werknemers op het werk en werd gratis verstrekt aan geïnteresseerden. Tekst en tekeningen van Doggyguard werden verzorgd door De Groot en Rodrugue.(B)

De smurfen: naar aanleiding van de "Ik haat de Golf"-actie van Volkswagen met de moppersmurf, verscheen een gratis Boomerang Free Card. Velen onder jullie wisten dit misschien al, maar slechts enkelen zullen op de hoogte zijn van het feit dat hiervan twee verschillende kaarten bestaan: één versie met op de achterzijde de tekst: "En ikke... ik ben gek op jou!" en een identieke versie doch met op de achterzijde de tekst: "En ik, ik haat elk moment dat jij niet bij me bent!".(B)

Blake en Mortimer: ter promotie van hun nieuwste avontuur *Bericht uit het verleden* verschenen ook twee gratis Boomerang Free Cards. Deze kaarten worden verspreid in horecazaken over gans België en kunnen gratis worden meegenomen door geïnteresseerden. Leuk land, België, of niet? (B)

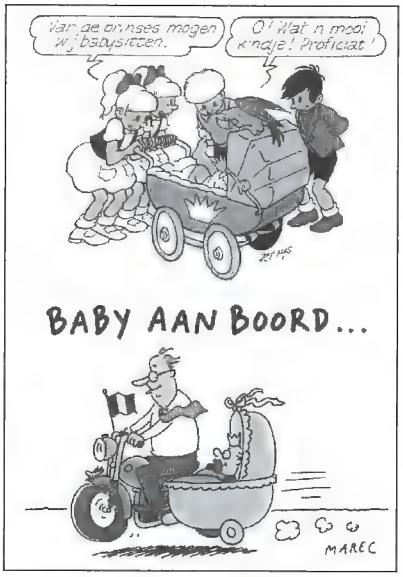

Jommeke: bij Het Volk van maandag 29 oktober 2001 zaten, naar aanleiding van de geboorte van Prinses Elisabeth, twee postkaarten om Filip en Mathilde geluk te wensen. Van deze twee postkaarten werd er één getekend door **Jef Nys** en één door **Marec**.(B)

Met dank aan Danny Dekeyser, Eddy Verheye, Hans Bijman, Willy Bouve, Martin Floré, Jean Gentles, Patrick van de Kerkhof en Jean-Pierre Legein.

Jef Nys vierde strippeter van het Ariane Leukemie Fonds

Telkens weer rond de eindejaarsperiode biedt het Ariane Fonds drie nieuwe wenskaarten te koop aan. Deze kerst- en nieuwjaarskaarten werden tot op heden telkens weer getekend door een grote naam uit de Vlaamse tekenaarswereld. Wat ook nu weer het geval is: in navolging van Paul Geerts, Marc Sleen en Merho, is het nu dus de beurt aan Jef Nys. De opbrengst van deze wenskaartenactie wordt door het Ariane Fonds integraal gebruikt voor de bestrijding van leukemie. De tekening, dit jaar opnieuw in kleur, stelt het bloemenmeisje Ariane voor in een winters decor en dit natuurlijk in de onmiskenbare stijl van Jef Nys. Tevens verscheen een mooi verzorgde en genummerde ex-libris in kleur, in een beperkte oplage, met hierop de drie verschillende tekeningen samen gebracht. Door deze kaarten te kopen komt u niet alleen in het bezit van drie schitterende tekeningen van Jef Nys, ook steunt u er een goed doel mee! Voor de drie kaarten samen, omslagen inbegrepen, betaalt u slechts 100 BEF (€2,5). Voor de gelimiteerde prent betaalt u 400 BEF (€10). Niet vergeten: voor beide komen er nog verzendingskosten bij!

Voor meer info of bestellingen kan u alvast steeds terecht bij Norbert & Monique Declercq, Ieperleedstraat 24, 8432 Middelkerke, tel.: 059/30.30.86 of gsm: 0495/67.31.00

Nieuws uit animatieland **video & games**

Jeugdsentiment? Bridge Entertainment Group presenteert **The Thunderbirds!** Vanaf een geheime locatie gelegen in de Grote Oceaan, Tracy Island, leiden in het jaar 2065 Jeff Tracy (geboren in 2009) en zijn zonen Scott (° 2039), John (°2040), Virgil (°2041), Gordon (°2043) en Alan (°2044) de top secret organisatie International Rescue, met als doel de mensheid de helpende hand te bieden in uitzichtloze situaties. De oprichter van International Rescue is Jeff Tracy, geboren op 2 januari 2009 als zoon van een Texaanse graanboer. Hij was een van de eerste astronauten die op de maan landden. Zijn talent voor weg-, water-, en machinebouw maakte hem tot een van de rijkste mannen op aarde. Na de dood van zijn vrouw beëindigde hij zijn ruimtecarrière om zijn 5 zoons op te voeden en hij gaat zich inzetten voor de mensheid. Bijgestaan door vijf geweldige Thunderbird machines, de Londense geheimagente Lady Penelope Creighton Ward, haar butler en ex kluizenkraker Parker,en de geniale Brains, vechten ze tegen het kwaad. De avonturen van de Thunderbirds, een creatie van de Brit Gerry Anderson, waren voor het eerst te zien in oktober 1965 op de Engelse televisie. Het werd een wereldhit met 100 miljoen kijkers in 66 landen. De laatste keer dat International Rescue in Nederland in actie kwam was in 1993. Vanaf dit jaar zijn ze weer terug, bij de commerciële televisie zender Net5. Ook in België zijn ze weer op het scherm. De avonturen zijn nu helemaal gedigitaliseerd, voor het eerst in stereo en voorzien van nieuwe geluidseffecten. De touwtjes aan deze marionettenpoppen zijn gelukkig nog wel af en toe te zien.

***

Van The Thunderbirds zijn 32 televisie-afleveringen gemaakt van steeds 50 minuten en 2 langere bioscoopfilms. Het was de duurste televisieserie van die tijd: 22.000 pond per aflevering, nu zo'n 16,5 miljoen euro voor de hele serie. Waarom de serie zo'n succes was en is, is niet echt duidelijk. Wel zit er van alles in, een familie, romantiek (zoon Alan die een oogje heeft op meisje Tin Tin), een vrouwelijke James Bond, Lady Penelope, humor, en de futuristische voertuigen waaronder de roze Rolls Royce de FAB I. Alleen in Duitsland liep de serie niet, het zou te gewelddadig zijn. De hele Thunderbirdserie komt nu uit op 16 videobanden en 8 dvd's. Op deze laatste komen ook vele extra's waaronder oude beelden, foto's en achtergrondinformatie. De kwaliteit van de dvd's is perfect! De videobanden kosten 11,15 euro per stuk met daarop steeds 2 afleveringen. Op de dvd's staan 4 afleveringen en die kosten 17,8 euro per stuk. Momenteel zijn er 4 dvd's en 4 videobanden verschenen. Tegelijkertijd heeft Bridge Entertainment ook een start gemaakt met een Thunderbirds boekenserie. MGM heeft de 2 bioscoopfilms van The Thunderbirds uitgebracht op dvd (The Thunderbirds are Go en Thunderbird 6) en Carlton kwam op de markt met een Thunderbirds Gameboy Color spel.

***

Al eerder zijn de door Ubi Soft uitgekomen Disney spelletjes **Donald Duck's** Qu@ck Att@ck?*! en Winnie de Pooh's Honingjacht besproken voor de GameBoy Color. Nu zijn deze avonturen ook te spelen op de Playstation. Ook nu moet Donald Katrien weer uit handen redden van Merlock en gaat Teigetje op zoek naar honingpotten voor het feestje van Pooh-beer, maar verder zijn het hele andere spelletjes. Het lijkt nu allemaal drie dimensionaal, ziet alles er veel verzorgder uit en is het veel afwisselender allemaal. En de

levels zelf zijn ook totaal anders. Leuke spelletjes dus voor de Playstation. Prijs 44,5 euro per stuk. Deze avonturen verschenen later ook voor op de PC.

***

Op **videogebied** is er ook weer heel wat uitgekomen de laatste tijd. Bij Bridge Pictures verschenen deel 3, Jimmy Bril, en deel 4, De Vliegende Lollander, uit de Bereboot serie voor de prijs van 9 euro per band.

***

Op 31 januari 2001 verschenen **Disney**'s 34e Classic De klokkenluider van de Notre Dame, Disney's 13e Classic Lewis Caroll's Alice in Wonderland en Disney's 25e Classic Peter en de Draak opnieuw bij Walt Disney Home Video. De prijs per videoband is 19 euro.

***

Warenhuis VenD Nederland had een actie; reserveerde je de video of dvd van **Lady en de Vagebond II** minstens één week voordat deze uitkwam (28 februari 2001) dan kreeg je gratis een 2 song cd sampler cadeau. Op deze cd single de twee engelstalige liedjes Bella Notte en World Without Fences.

***

Op 21 augustus verschenen bij Bridge de volgende avonturen van **Asterix** op dvd : de Galliër, contra Caesar, Cleopatra, de Helden en de Britten. Prijs 13,5 euro per stuk. Op deze dvd's staan alleen de tekenfilms, geen extra's.

***

Op 22 augustus verscheen de Disney film **Dinosaur** zowel op video als op dvd. Voor deze dvd betaalde je 26,75 tot 33,5 euro, afhankelijk van waar je hem kocht! Tegelijkertijd verscheen de Winnie de Poeh video Samen Werken.

***

Disney's 4-e classic Dombo, de 23-e classic De Reddertjes, de 26-e classic De Speurneuzen en Pocahontas II verschenen op 5 september op video. Tegelijkertijd verschenen op dvd: Disney's 4-e classic Dombo, de 20-e classic De Aristokatten, de 27-e classic Oliver en Co en de 33-e classic Pocahontas I. Op de dvd's staan vele extra's, waaronder muziekvideo's, sing-along-songs, the making of, games, toegevoegde scènes en veel meer.

***

En op 19 september verscheen de 102 echte **Dalmatiërs**, zowel op video als dvd. Ook was er een duopack dvd met daarin de 101 en 102 echte Dalmatiërs.

Nieuwe strips

verschenen vóór eind oktober

Willem

Casterman

Alex 22, *De val van Icarus*, tek.&scen. J. Martin en R. Moralès, sc €. Alex en Enak komen op het eiland Icarios terecht, dat veroverd wordt door piraten. Vakwerk.

De Koene Ridder 20, *De bloedende muren*, tek & scen. François Craenhals, sc €7,76. Koning Arthus heeft een vreselijk geheim, waardoor zijn leven vergald wordt. Zelfs Thamatos de ziener laat hem op het kritieke moment in de steek. Tot prinses Gwendoline achter de waarheid komt, zij voorkomt een bloedige veldslag.

De Koene Ridder, bundel 1, verhaal 1, *De zwarte prins;* verhaal 2, *De wolven van Rastigne*; verhaal 3, *De wet van de steppe,* tek & scen. François Craenhals, hc €14,75 , Het album bevat 4 pagina's dossier.

Twins 1, *Wandelend lijk,* tek. Georges Van Linthout & scen. Yves Leclercq, sc €4,76 , genre, avontuur/detective.

Het onderzoek van Schapola 2, *De twaalf edelstenen,* tek. Stibane & scen. Georges Van Linthout, sc €4, 76, genre, avontuur/detective. In een afgelegen klooster gebeuren rare dingen. Iemand probeert via de lijkwade van Turijn, Jezus te klonen. Alys en Ludovic twee detectives van het vaticaan beleven een hachelijk avontuur.

De Familie Kwaal 3, *Op volle toeren*, tek. Marco Paulo & scen. Thierry Robberecht, sc €4,76 , genre, humor.

De Killer 3, *In het krijt*, tek. Luc Jacomon & scen. Matz, hc €9,25, genre, avontuur/thriller. De Killer is nog steeds op zoek naar diegene die hem voor schut zette. Tijdens dit onderzoek naar die opdrachtgever, neemt hij nog andere klussen aan. Hij overleeft door anderen te doden.

Uitgeverij Arcadia

Mick Mac Adam 3, *Ivoren handen*, tek. André Benn & scen. Stephen Desberg, sc €9,79 , zwart-wit ; hc €46,98, luxe, zwart-wit. Deze uitgave van Ivoren handen verschijnt in een oplage van 800 ex. De luxe-uitgave bestaat uit 85 ex., genummerd van I t/m LXXXV, gebonden in linnen en verpakt in een luxe kartonnen doos met een drukplaat in passe-partout. De gewone uitgave bestaat uit 650 ex., genummerd van 1 t/m 650, met slappe kaft. Daarnaast verschijnen nog 65 ex. buiten handel, genummerd van HC 1 t/m hc 50 en genummerd van HC I t/m HC XV. Alle exemplaren werden door de auteur gesigneerd. Ieder exemplaar bevat een boeklegger, de eerste 150 exemplaren met ex-libris.

Uitgeverij Van Halewyck

De cavia die rood kreeg, tek & scen. Bart Vantieghem, sc €12,35 , zwart-wit, genre, cartoons. Beklijvende harde cartoons die de samenleving op een aparte manier bekijken.

Arboris

Oki 3, *Voorgevoelens*, tek. Erik Juszezak & scen. Christian Godard, sc €6,45. Het ongeluk lijkt Oki te achtervolgen. In dit verhaal maakt ze kennis met een gevierd couturier en ziener die denkt dat hij in een droom de toekomst van de mensheid heeft gezien. Oki wordt uitgenodigd om zijn te verschijnen boek te redigeren. Maar of daar veel van komt?

Lugubere verhalen 13, **De hel van de Pelgrams 2**, *Myra.*

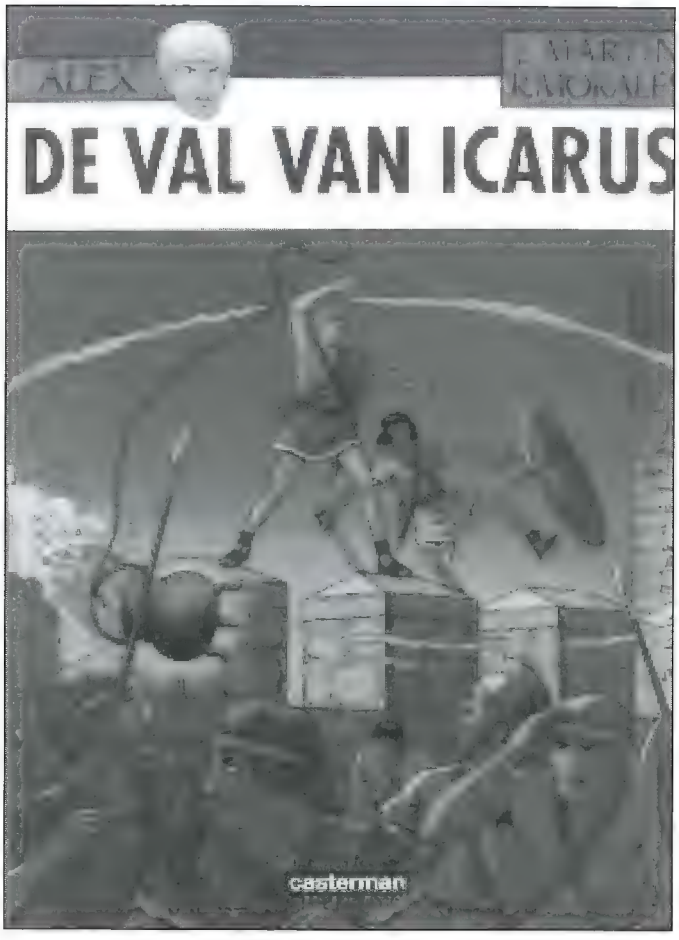

Tek. Dominique Bertail & scen. Thierry Smolderen, sc €6,45, genre, horrór. De paleontoloog Milton Pelgram en zijn dochter hebben merkwaardige fossielen opgegraven die de gangbare theorieën overhoop werpen. Om dit geheim te beschermen zijn ze tot de meest waanzinnige dingen in staat.

Kràn 2, *De Waloe-Waloe urn*, tek & scen. Eric Herenguel, sc €6,95, genre, parodie op fantasy-genre. Kunu, vroeger hulpje van Krahn, is koning geworden. Maar net als in verhaal één stuurt Kunu alles in de war. Hij wordt ingepakt door een gewiekste vrouw, Kràn moet hem weer ter hulp snellen.

Collectie Buitengewesten 11, Anahire 3, *De angstige*, tek. Loïc Malnati & scen. Anne Ploy, sc €6,94, genre, fantasy. Anahire is een afgesloten stad, met een streng systeem om de bevolkingsgroei in de hand te houden. De leiders beweren dat er niets buiten Anahire bestaat. Toch ontvluchten mensen de stad. De leiders zien in dat de toestand onhoudbaar wordt, grote veranderingen zijn op til. Derde deel van een vierluik.

Stripwinkel Het besloten Land

5 jaar. 5 auteurs. 5 verhalen. Vijf albums in één set, ieder album formaat L17 cm x B 22,8 cm. Prijs €44,50.

Album 1, *De nachtelijke gebeurtenissen,* tek & scen. David B, sc, zwart-wit, genre, smallpress, verscheen in 1999 als Les Incidents de la Nuit in de collectie Mimolette bij L'Assocation.

Album 2, *Guimauve*, tek & scen. Stéphane Blanquet, sc, zwart-wit, genre, smallpress, verscheen in 1997 als Guimauve in de collectie Paul bij Cornélius.

Album 3, *Apocalyptische geneses*, tek & scen. Lewis Trondheim, sc, zwart-wit, genre, smallpress, verscheen in 1999 als Genéses Apocalyptiques in de collectie Mimolette bij L'Assocation.

Album 4, *Soba*, tek & scen. Joe Sacco, sc, zwart-wit, genre, smallpress, verscheen als Soba in 1998 in Stories from Bosnia # 1 bij Drawn&Quarterly.

Album 5, *Frida*, gevolgd door *Gedreven door schoonheid,*

tek & scen. Gilbert Hernandez, sc, zwart-wit, genre, smallpress. Verscheen als Frida in 1998 in Love & Rockets # 28 bij Fantagraphics en Gedreven door schoonheid verscheen als Driven by Beauty in 1997 in New Love # 3 bij Fantagraphics.
De totale oplage van deze set is 250 exemplaren. Daarvan zijn er 200 bestemd voor verkoop in Het besloten Land. Deze zijn genummerd van 1 tot 200/200. de overige 50 zijn bestemd voor de auteurs en voor medewerkers en vrienden van Het Besloten Land. Deze zijn genummerd I tot L/L.

Dupuis

Spotlight Dupuis, Chinaman 2, *Met gelijke wapens*, tek. Taduc & scen. Le Tendre met hulp van Chantal, €4,59. Chinaman, ten onrechte verdacht van moord, slaat op de vlucht voor zijn achtervolgers. Hiertoe sluit hij zich aan bij een groepje kolonisten, om zo onopvallend een nieuw leven aan te vangen. Toch gooit Chow, zijn vroegere wapenmakker roet in het eten.
Vrouwen in 't wit 22, *Verlos ons van de kwaal,* tek. Bercovici & scen. Cauvin, sc €4,19. Verpakt in krimpfolie, met gratis CD onder de noemer , "Gratis! Een aderlating van interactieve grappen". Op achterplaat is de titel foutief vermeldt, "Verl*oo*s ons van het kwaad".
G. Raf Zerk 19, *Eén, twee, drie, vier, botje van papier*, tek. Hardy & scen. Cauvin, sc €4,19.
Melisande 9, *Hypnosis*, tek. Clarke & scen. Gilson, sc €4,19 Gags over en met een lieftallig heksje vol goede voornemens, voornemens die helaas verdwijnen wanneer haar vriendin Manevrouwtje opduikt.
Lieve kerstman 2, *Vrolijk Halloween,* tek. Thierry Robin & scen. Lewis Trondheim, sc €4,19, genre, zonder woorden.
Vrije Vlucht, *Laïyna integraal,* tek. René Hausman & scen. Pierre Dubois, hc €20,13, met extra katern.

Graton Editeur

Michel Vaillant stelt voor , Onuitgegeven toppers 2, De Labourdets #1, *Jij... Noch hij*, tek. Jean Graton & scen. Francine Graton, sc €4,58. Het wel en wee van de familie Labourdet werd herdrukt, dit album verscheen eerder in 1967 bij Lombard.

Lucky Comics

Lucky Luke (geen nummer), *De profeet*, tek. Morris & scen. Patrick Nordman, sc €4,98. Verscheen in oktober 2001, hoewel het colofon vermeldt , "maart 2000". Wegens allerlei strubbelingen tussen verschillende uitgevers werd dit album ruim anderhalf jaar te laat op de markt gebracht.

Le Lombard

Julie, Klaartje, Cécile 16, *Leve het leven, leve de liefde!*, tek. Sidney & scen. De Bom, sc €4,98.
Derde Stroming Lombard, **Niklos Koda 3**, *Inch Allah*, tek. Grenson & scen. Dufaux, sc €4,98, genre, avontuur. In een uithoek van de woestijn vindt een man de dood, zijn zus denkt aan kwaad opzet, het dossier waaraan hij werkte is verdwenen. Niklos Koda begeeft zich op een glad pad bij het ontraadselen van het mysterie.
Derde Stroming Lombard, Vlad 3, *Rode Zone*, tek. Griffo & scen. Y. Swolfs, sc €4,98. Om niet vele duizenden kilometers om te rijden, besluit Vlad door de rode, maar verboden zone te rijden. Iets wat hem en zijn vriend zuur opbreekt. In deze zone bevindt zich een labo waar vreemde testen op kinderen uitgevoerd worden.
Getekend, *Een wolkeloze toekomst,* tek. Bruno Gazzotti & Ralph Meyer & scen. Fabien Vehlman, sc €6,94, genre, Sf. Wie zijn toekomst wil kennen, vraagt het aan Nolan Ska. Hij is getransformeerd uit de toekomst naar het heden en wil voorkomen dat Technolab, een firma die de mensheid onderwerpt, niet ontstaat in het heden.

De Stripuitgeverij

Jommeke 214, *Holeman*, tek & scen . Jef Nijs, sc €3,72. Los bijgevoegd een potloodtekening van Theofiel. Eerste druk met folder, met reclame voor de "Jommekeslub"
K3 nr 4, *School op stelten*. Tek. Patriek Roelens & scen. Jan Ruysbergh, sc €3,72.
The Simpsons 18, Verhaal 1, *De vergeetachtige rebel;* verhaal 2, *Verslaafd aan donuts* ; verhaal 3, *De Kwik-E en de dode!* , sc €3,72.
Jommekes winterfestival, Moppen, Spelletjes, puzzels, met 3 populaire kortverhalen van Jommeke en gratis een unieke potloodtekening van Boemel. 3 Avonturen van Jommeke, 1. De vliegende brigade 2.Het valse schilderij, 3.De fantantastische vondst, tek & scen. Jef Nijs ; Lachen met Biep en Zwiep, tek & scen. Luc Morjeau, sc €5,58.

Editions Moulinsart

Kuifje, Haddock en de schepen. Voornaamste auteur, Yves Horeau, hc €12,27. Dit is geen strip, wel prenten afgewisseld met tekst. Dit album werd in 1999 gemaakt ter gelegenheid van de expositie "Kuifje, Haddock en de schepen", georganiseerd door de Vereniging Les 7 Soleils. De expositie werd, verrijkt met enkele bijzondere stukken in 2001 opnieuw gehouden op initiatief van het Musée de la Marine en de Stichting Hergé van 21 maart tot 12 november 2001.

Uitgeverij Talent

Sem & Ishtar 4, *De oorsprong van het offer,* tek. Tandiang & scen. Lukinburg, hc €14,87, genre, heroic-fantasy. Oplage 250 genummerde exemplaren.

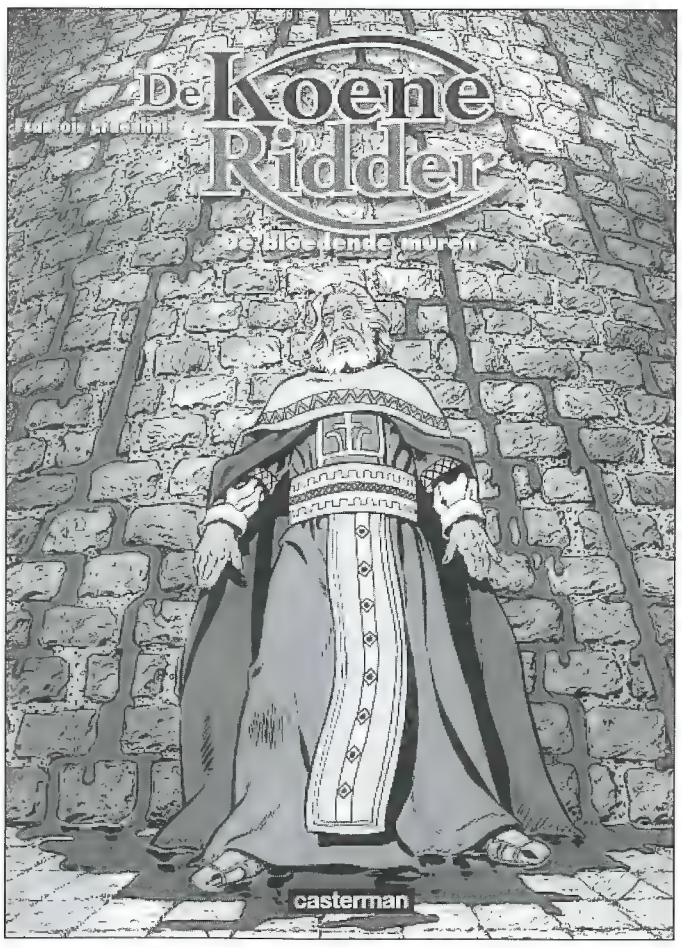

Collectie 500 nr 139, Merlin 1, *De woede van Ahes,* tek. Lambert & scen. Istin, hc €13,63. Oplage 250 genummerde exemplaren.

Uitgeverij Talent/Fonds Blitz

Collectie Millennium 22, Aleph1, *Het raadsel van de Luna,* tek. Dim D. & scen. Istin, hc met stofomslag €17,35. Aleph is de hoofdstad van de planeet Foehn, waar onder bizarre omstandigheden moorden worden gepleegd door een psychopaat.
Collectie Millennium 27, Anachron 1, *De terugkeer van het beest*, tek. Jurion & scen. Gailleteau, hc met stofomslag €17,35. Anachron is een antieke planeet met verouderde technologie uit de middeleeuwen. Tiran en neo-nazi Adolfo Kriegadler begaat daden tegen de menselijkheid. De aardbewoners besluiten Anachron te bevrijden van de tiran.
Collectie Millennium 28, De onsterfelijken1, *Het graf van de engel,* tek.Reculé & scen. Desberg, hc met stofomslag €17,35. Engelen bestaan, toch volgens Rio die op wonderlijke wijze gered wordt door haar engelbewaarder na een auto-ongeluk. De bal gaat nog verder aan het rollen als haar vader het graf van een engel ontdekt in Ethiopië.

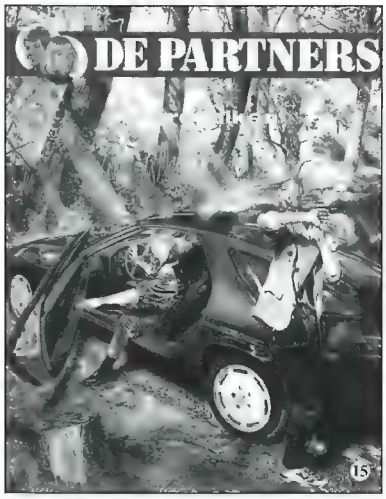

Strip 2000

De Partners 15, *Moordvalken*, tek. Carry Brugman & scen. Jacques Post, sc €7,99 Dit (vermoedelijk) laatste verhaal werd gemaakt in 1993, verscheen in 1996 in SjoSji en is in 2001 in album verschenen.

Big Balloon

Eva en Adam 6, *En god wou dat de zesde dag ook 'n rustdag was geweest*, tek. Bercovici & scen. Gerrit de Jager, sc $6,94. Grappen en grollen in het aards paradijs.
Twee voor thee, tek. Daan Jippes & scen. Martin Lodewijk, hc €11,33. Herdruk, uitgebracht ter gelegenheid van het toekennen van de Stripschapprijs 2001 aan Daan Jippes. Derde druk 2001.

Interstat Amsterdam

Mik's zusje scheurkalender 2002, tek & scen. Gerrit de Jager, sc €8,18 , zwart-wit.
Doorzon verher-&zo sceurkalender 2002, tek & scen. Gerrit de Jager, sc €8,18 , zwart-wit.

De Post

Stam & Pilou post-o-grappen, tek & scen. De Marck & De Wulf, hc (gewone uitgave) €8,59. Dit album wordt uitgegeven door het Belgisch Centrum van het Beeldverhaal en De Post naar aanleiding van de uitgifte van de "Dag van de Postzegel 2001", opgedragen aan Stampilou. De Nederlandse oplage is beperkt tot 1500 ex. genummerd van 1 tot 1500. Ieder ex. bevat een ronde afgestempelde post-zegel van Stam & Pilou. Het album bevat een dossier over De Marck & De Wulf , 12 grappen van Stam & Pilou, 10 grappen van Cas & Joeber en een avontuur van Koning Arthur, De drijfjacht en verder nog een dossier over Postzegels verzamelen met Stam & Pilou.

De Boemerang

Rooie Oortjes 22, tek & scen. G. Gürsel, sc €4,95.

Studio 100

Samson & Gert 26, *De voetbalkampioen*, tek & stripbewerking, Jean-Pol & Wim Swerts & scen. Danny verbiest, Gert Verhulst en Hans Bourlon, sc €3,94. Bevat twee verhalen, *1/De voetbalkampioen, 2/ Lila Lololo.*
Plop 3, *De kabouterschat*, (auteurs : zie boven), sc €4,09. Het stripverhaal van de tweede Plopfilm.

Dargaud

Bollie & Billie 25, *De vier seizoenen*, tek & scen. Roba, sc €4,98.
Kenya 1, *Verschijningen*, tek. Léo & scen. Rodolphe & Léo, sc €4,98. In de uitlopers van de Kilimandjaro gebeuren rare dingen. Vreemde dieren duiken her en der op.

Meulenhoff M

Agent 327, dossier acht, *Dossier nachtwacht,* tek & scen. Martin Lodewijk, sc €5,82. Herdruk met hertekende cover.
Agent 327, dossier veertien, *Cacoïne en commando's,* tek. & scen. Martin Lodewijk, sc €5,82. Olga Lawina en Hendrik Ijzerbroot, alias 32, proberen oude bekende Doctor Papa uit te schakelen. Niet alles verloopt als gepland.

Uitgeverij Grint & Van Halewyck.

Kinky & Cosy, *Is het nog ver?*, tek & scen. Nix, sc €14,85.

Uitgeverij Van Halewyck

Jonge sla, tek & scen. Zaza, sc €12,35. Zaza, huiscartoonist van De Standaard brengt een compilatie van zijn in deze krant verschenen cartoons.
Collector's item, tek & scen. Marec, sc €12,35. Verschijnt wekelijks in Het Volk.

Oog & Blik/ De Harmonie

Little Lit. Volksbeeldverhalen & Sprookjesstrips *Er was eens*, onder redactie van Art Spiegelman & Françoise Mouly, diverse auteurs, cover Art Spiegelman, schutblad voor & achter : Sprookjesland Rallyrit, Chris Ware.
Prins Haan, Art Spiegelman ; *Humpty in de problemen,* William Joyce ; *Het Land van Pluimverstand*, Ever Meulen ;

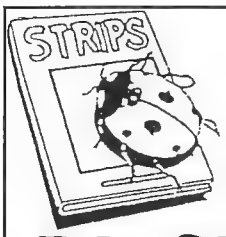

Stripspeciaalzaak
DE STRIPKEVER

Bruulcenter - Bruul 79 - 2800 MECHELEN
Tel+fax : 015/21.76.05
Stripkever@jedi.be

Open : ma : 13uur30 - 18uur
di-vr: 10-13uur, 14-18uur
za : 10 - 18uur
Elke eerste donderdag van de maand open tot 20 uur.

advertentie

De schone slaapster, Daniel Clowes ; *De kale boom,* Joost Swarte ; *Wat is er mis met dit plaatje,* Bruce McCall ; *De visser en de zeeprinses*, David Mazzucchelli ; *De twee bultenaars,* Lorenzo Mattotti ; *Het taaitaaimannetje*, Walt Kelly ; *De bakkersdochter*, Harry Bliss ; *Zoek de tweeling,* J. Otto Seibold ; *Jaap en de bonenstaak,* David Macaulay ; *Griezelland*, Charles Burns ; *De betoverde pompoen*, Claude Ponti ; *Het hongerige paard*, Kaz ; *De prinses op de erwt,* Barbara McClintock.; Hc €24,94.

VNU Tijdschriften

Donald Duck scheurkalender 2002, "Boordevol strips weetjes en quizzen! Scheur je slim". Verpakt in krimpfolie met zelfklever met als vermelding :"Met gratis ansichtkaarten", sc €9,05, zwart-wit.

Standaard uitgeverij

De Kiekeboecollectie 4, tek & scen. Merho, hc €25,95. Bevat de verhalen 16 t/m 20, *Meesterwerken bij de vleet, Fanny Girl, Bing Bong, Geeeeef acht!, De Ka-Fhaar.* Het album bevat 6 pagina's achtergrondinformatie en is verpakt in krimpfolie.

Boeboeks 2, *Het web van de Suikerspin, Acht ogen, acht poten*, naar het boek van Marc De Bel, tek. Michael Vincent & adaptatie, lay-out, decor & , Ivan Adriaenssens, sc €4,51 Piepel heeft blauwtong een ernstige ziekte, genezen kan alleen door het web van de Suikerspin. Zijn zusje Soeza gaat op zoek naar opa Kakadoris, die een voorraadje bezit.

Bakelandt 82, *Operatie Jupiter,* tek & scen. Hec Leemans met medeweking van Claus, sc €3,99.

Suske en Wiske 271, *Big Mother,* tek & scen. Paul Geerts, sc $3,59. Door werken rond het huis van tante Sidonia zakt haar huis in een modderpoel. Om het nodige kapitaal te vergaren, neemt ze deel aan Big Mother. Maar de tegenstanders azen eveneens op de prijs. Hc €36,95. Dit luxealbum bevat een genummerde en gesigneerde vierenzeefdruk en vier pagina schetsen.

De avonturen van Urbanus 90, *De laatste Hollander,* tek. Linthout & scen. Linthout & Urbanus met assistentie van Steven De Rie, sc €3,74. De familie Urbanus wint een auto, af te halen in Nederland, in ruil moeten ze matrassen meenemen voor de daklozen. De matrassen zijn buiten hun medeweten gevuld met illegaal vuurwerk. Door onverwachte wendingen en met hulp van een buitenaards wezen wordt Nederland van de kaart geveegd. Het album bevat een extra pagina met plezierige reacties van bekende Nederlanders en Vlamingen op dit album.

De Rode Ridder 187, *Gorgonia*, tek & scen. Karel Biddeloo, inkting , Urssla Lundmark & Karel Biddeloo, sc €3,50. Gorgonia is de laatste afstammeling van het ras der Titanen. Kerwijn de magiër laat haar ontwaken om haar het rijk van koning Arthur te laten vernietigen. Johan en Lancelot valt de eer te beurt om haar te verslaan.

Incognito

Incognito reeks 8, *Waanklanken*, tek & scen. Erik Wielaert, sc €4,10 , zwart-wit, genre, small-press. Het album bevat twee verhalen, *1, Met de muziek mee..../ 2, De tol van de roem.* Het verhaal Met de muziek mee verscheen eerder in zwart-wit in stripblad GR'NN #11 en is voor deze uitgave opnieuw getekend. Het verhaal De tol van de roem is volledig nieuw. Beide verhalen draaien rond het thema muziek, doorspekt met fantasy en zwarte humor.

Prestige

Het grote bedrog, tek. Mandrafina & scen. Trillo, sc €6,35 , zwart-wit, genre, detective. Een dame, de ongeschonden maagd genoemd, doet beroep op een verlopen detective. Zij wordt gechanteerd met naaktfoto's. Het verhaal wordt meermaals onderbroken door bijfiguren die hun mening verkondigen over de loop van het verhaal.

Dargaud

Roodbaard 33, *Het geheim van Elisa Davis,* deel 1, tek. Marc Bourgne & scen , Christian Perrissin, sc €4,98.

De Meestersteenhouwer 1, *Colin Tranchant,* tek. Jean-Marc Stalner & scen. Daniel Bardet, sc €4,98. Colin werd verstoten uit de wereld der beeldhouwers. Jarenlang leefde hij als avonturier, nu keert hij terug naar Vézelay om opnieuw de beeldhouwkunst te beoefenen, wat door bepaalde personen niet in dank aanvaard wordt.

De Schorpioen 2, *Het geheim van de paus*, tek. Marini & scen. Desberg, sc €4,98. De Schorpioen is een ware vrijbuiter, het uitdagen van de dood beschouwt hij als een spel. Zijn moeder werd als heks veroordeeld tot de brandstapel. Hij draagt haar duivelsteken. Een teken dat ergernis wekt bij prelaat Trebaldi. Hij wil de Schorpioen elimineren.

Miklo

Biggles presenteert 3, Pierre Clostermann, De "Big Show" 1, Oktober 1942 – december 1943, aanpassing illustraties Manuel Perales & oorspronkelijk scenario, Pierre Clostermann, sc €9,99. De eerste twee delen zijn geen strip, maar een aantal kaarten over vliegtuigen in kartonnen map.

Periodieken

Penthouse Comix nr 36, oktober 2001, maandblad, diverse tekenaars en scenaristen, sc €4,69.

Ink 5, oktober 2001, driemaandelijks, diverse tekenaars & scenaristen, sc €6,20. Met een veertien pagina's tellende hommage aan Morris.

Zozolala 120, oktober/november 2001, tweemaandelijks stripinformatieblad, gratis in diverse stripwinkels, info over Frank Giroud en Benno Vranken. Bevat het kortverhaal *De grote Vis* van Benno Vranken.

De Sterrenplukkers 9, januari 2001, kwartaalblad over Vandersteen & Studio. Met o.a. de strip De rollende raadgevers en bijdragen over Pudifar, Karel Verschuere.

De Sterrenplukkers 10, april 2001. Met o.a. Barabitje, Smarties-curiosa, Karel Verschuere deel 2.

De Sterrenplukkers 11, met o.a. aankondigingstekeningen.

De Sterrenplukkers 12, oktober 2001. Met gelukwensen aan Marc Verhaegen door diverse tekenaars en Karel Verschuere deel 3.

OPROEP

Co Walgraven, redacteur van het Nederlandse dagblad Trouw, is op zoek naar oude jaargangen van het Nederlandse jeugdblad **Arend** dat in de jaren vijftig en zestig door uitgeverij Zomer en Keuning in Wageningen werd verspreid. *"Het was een 'protestants' weekblad in Nederland, Zomer en Keuning had ook 'Prinses' voor de vrouwen, en 'Spiegel' voor de mannen, een 'keurige' variant van Nieuwe Revu of Panorama, en 'Arend' was er voor de jeugd"*, schrijft Co ons. *"Als puber verslond ik het blad, met strips van Daan Durf (science fiction) en Jeff Arnold (het wilde westen). Graag zou ik voor mijn krant er een keer een artikel over schrijven, en daarvoor heb ik die oude jaargangen nodig. Hopelijk kunnen jullie me verder helpen, of wellicht weten jullie iemand die er meer van weet".* Aandacht voor oude weekbladen in de pers, daar zijn wij voor. Wie kan helpen? Co Walgraven is telefonisch bereikbaar op (0031) (0)20 6713080.

Verschijnselen

Glitter en glans, dodelijk getint

Nacht, boven een bijna vredige woestijn. Op de achtergrond de flonkerende lichten van het bijna nooit slapende Las Vegas. Plots wordt de stilte doorbroken door rennende voetstappen en gierende banden. Een schot weerklinkt, een man valt neer, hij wordt genadeloos afgemaakt. In zijn mond worden dobbelstenen gepropt als waarschuwing voor zijn opdrachtgevers. Zich niet bewust van dit geweld, oefent Dottie, beter bekent bij de lezers als Pin-up, haar job uit in goktempel De Flamingo. Zij staat bekend als de beste "fysionomist" in de gokbranche, wat betekent dat ze de gave bezit om meer dan tienduizend gokkers te herkennen, inclusief diegenen die op de zwarte lijst der casino's staan. Thuisgekomen na een zware dagtaak, ontdekt zij haar vriendin Millicent met doorgesneden polsen, haar flat besmeurd met bloed. Een snel telefoontje naar de hulpdiensten voorkomt een mislukte zelfmoordpoging. Maar bijna dodelijk voor Dottie, die in de flat op ongenood bezoek stuit. Tijdens het gevecht legt de belager het loodje, Dottie dropt zijn lijk in de woestijn. Dat is meteen het einde van haar loopbaan in De Flamingo, in de mond van de dode bevond zich een speelfiche van bovengenoemd etablissement. Tevergeefs zoekt ze werk in diverse casino's, waarbij ze slechts gesloten deuren vindt. Tot ze aangesproken wordt door een leuke jongedame die haar een job aanbiedt, zonder de naam van haar werkgever te noemen. Groot is Dottie's verrassing als ze ontvangen wordt door Hugh Hefner, van mannenblad Playboy, jawel. Hij biedt haar aan om het casino The Golden Rabbit te runnen in Las Vegas. Niet zonder gevaar, zo blijkt, daar de maffia nieuwelingen niet echt waardeert. Hoe haar voorganger teruggevonden werd, hebben we in de inleiding verteld. Tekenaar en scenarist brengen een mooi sterk uitgewerkt verhaal. Zo blijkt Millicent de dochter van de vermoorde gangster Bugsy Siegel en speelt The Voice, Frank Sinatra dus, een rol bij het ontslag van Dottie. Maar is Dottie het onschuldige vrouwtje of heeft ze heel wat meer in haar mars? Het volgende album zal het uitwijzen. *Willem.*

Pin-Up 7: *Las Vegas*
Berthet & Yann
Uitgeverij Dargaud, sc 262fr.

Een geval apart

Tekenaar scenarist Baudoin zal vermoedelijk nooit echt doordringen bij het grote publiek. Hiervoor is zijn manier van lijnen op papier zetten te apart. Geen mooie kleurrijke afgelikte plaatjes maar zwart-wit tekeningen losjes uit de pols getekend. Geef toe, bij het openen van het boek zullen velen afgeschrikt worden door de hoeveelheid zwarte vlakken, waaruit personen, contouren van stranden of kerken gevormd worden. Zelfs de nacht lijkt bij Baudoin donkerder dan in werkelijkheid. Hoewel zijn verhalen meestal ontoegankelijk zijn voor het Jommeke en Suske en Wiske lezende publiek, heeft zijn nieuwste album *Salade Niçoise* iets dat velen zou kunnen aanspreken. Het zijn negen kortverhalen recht uit het hart, met Nice als achtergrond. Door ieder verhaal loopt, als een soort rode draad (noem hem desnoods het hoofdpersonage) : Manu. Manu is het jonge alter ego van de auteur. Hij beleeft alledaagse avonturen, wordt verliefd, kent verdriet,

loopt al eens een blauwtje op. Een blik op zijn jeugd opent een hele nieuwe wereld. Hij probeert op te treden als beschermer van Sophie, die gebroken heeft met haar gewelddadige vriend, maar kan niet voorkomen dat ze verkracht wordt in de inkomhal van haar flat. Baudoin's figuren leven, hij schildert gezichten gelouterd door de jaren, de ogen vol ongeschreven verhalen De verhalen in deze strip, als je het een strip kan noemen, is meer een roman in beelden en was oorspronkelijk bedoeld voor de Japanse markt. Oorspronkelijk gepubliceerd in 1995 en 1996 in het Japanse magazine *Morning* bij uitgeverij Kodansha, één der grootste uitgevers in Japan.Gewijzigd voor het westerse publiek brengt Sherpa in samenwerking met Oog & Blik dit boek op de markt. Een lovenswaardig initiatief, er bestaan nog uitgevers met een hart voor strips. Strips die niet altijd commercieel zijn maar die zeker een vast een ereplaats in menige stripbibliotheek zullen krijgen. *Willem*

Collectie Baudoin: *Salade Niçoise*
Baudoin
Uitgeverij Sherpa / Oog & Blik, sc 806

Maffe verhaaltjes

Tot spijt van wie het benijdt, ondanks alle tegenkantingen staat Urbanus al 89 albums als een rots in de branding. Wie een aantal jaren terug dacht met een eendagsvlieg te maken te hebben, komt bedrogen uit. Strips als JP Van Rossem, Margriet en Jacques Vermeire, om er maar een paar te noemen, zijn al lang vergeten. Logisch, want zij misten het kwajongensachtige, de ongebreidelde fantasie en zelfs de onderbroekenlol die Urbanus uniek maakt in de Vlaamse stripwereld. Voeg hierbij de sterk overdreven tekeningen van Linthout, die de populariteit van de strip alleen maar verhogen, ook al blijft het decor, Urbanus' leefwereld, meestal beperkt tot Tollembeek. Neem nu het gegeven van het nieuwste album. Naast Urbanus' school verrijst een kostschool voor meisjes. De harten van het jonge mannelijke

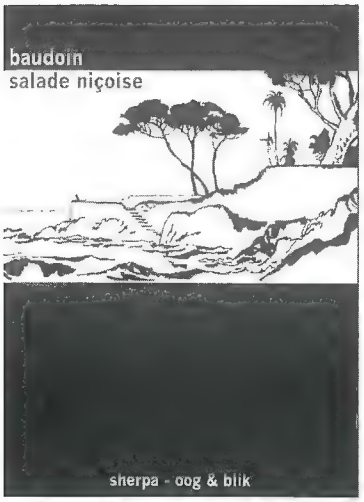

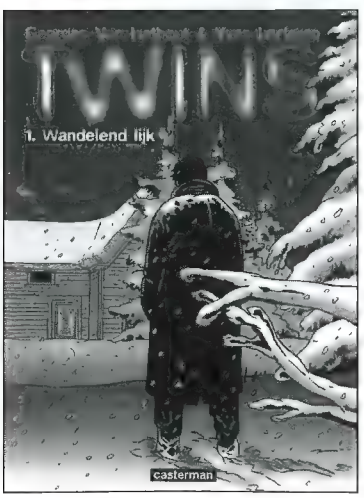

volkje beginnen sneller te slaan. Helaas, iedere poging tot benadering van het vrouwelijk schoon wordt genadeloos de grond ingedrukt door directrice en notoir mannenhaatster Madam Kopermem. Urbanus en kompanen laten zich niet van de wijs brengen door een sigaren rokende en de zweep hanterende matrone. Helaas, alle listen en lagen lijken tot mislukken gedoemd. Verhoogde muren belemmeren het zicht op de meisjesschool, met stroomdraad op strategische plaatsen. Alleen Urbanus weet het versterkte bastion binnen te dringen tijdens het douchen en weet tijdens deze escapade het hartje van één der juffertjes voor zich te winnen. Is dit alles zal u denken? Nee, er is ook nog een ietwat uit de hand gelopen stamboomaffaire van de familie Urbanus, Cesar die ratten kweekt en heult met de vijand, en waarom worden alle mannen van Tollembeek voorzien van borsten en andere vrouwelijke attributen? Voor het antwoord op alle vragen kan je terecht bij de harige meisjeszot. *Willem*

De avonturen van Urbanus 89: *De harige meisjeszot*
Linthout & Urbanus
Standaard Uitgeverij, sc 806fr.

Beschuldigde, sta op

Vermoedelijk verschilt de Nederlandse rechtspraak niet echt van de Belgische. Niet dat wij brave, eerbare burgers, echt wakker liggen van ons rechtssysteem. Alleen echt spectaculaire assisenzaken trekken onze aandacht, of zaken waarin wij als kleine garnalen in het middelpunt van de belangstelling staan. Worden we gestraft, dan is het gekanker vanwege de in onze ogen onterechte straf niet om aan te horen. Toch is niet alles kommer en kwel, als we tekenaar en scenarist Jesse van Muylwijck mogen geloven. In zijn strip *De Rechter* brengt hij ons een humoristische kijk voor en achter de schermen van de rechtspraak Alle stereotiepen passeren hier de revue. De inhalige, steeds op meer geld beluste advocaat, die geen zier geeft om zijn cliënt en alleen denkt aan de maandelijkse afbetaling van zijn nieuwe Porsche. De pleiter van het openbaar ministerie, die een dader steeds de zwaarste straf aan zijn broek wil smeren, of de zaalwachter en klerk die er steeds weer op een verrassende manier de kantjes aflopen. Boven dit alles staat de rechter, hij houdt zich niet bezig met futiliteiten, hij is bedachtzaam in zijn vonnissen, probeert het openbaar ministerie ietwat milder te laten optreden en wil de klerk wat meer het vuur aan de schenen te leggen. Kortom, hij is een man van wijsheid. Een wijsheid die ophoud bij het overschrijden van de drempel van zijn echtelijke woonst. Hier is zijn vrouw de grote baas. Een vrouw die hem steevast Beertje noemt en zelfs lacht om zijn rechterlijke macht. De rechter is een vreemde figuur : of hij nu op vakantie gaat naar het zonnige Italië of een uitstapje naar de stad maakt, hij is steeds gehuld in zijn rechterlijke toga. Zelfs wanneer hij zich te ruste legt in de echtelijke sponde, zien we dit kledingstuk nooit omgewisseld worden. Het lijkt hem als het ware aan het lijf gekleefd als een tweede huid. Dat de rechter in Nederland een topper is, bewijzen de verschillende herdrukken van deze serie, vermoedelijk gesteund door het dagelijks verschijnen in 26 Nederlandse kranten. Helaas is de strip in Vlaanderen, door de ietwat gebrekkige distributie, nog niet echt doorgedrongen. Hopelijk brengt dit schrijven hier verandering in. Ik verklaar de zitting voor gesloten. *Willem.*

De Rechter 6: *Italiaanse toestanden*
Jesse van Muylwijck
Yitgave Tekenstudio Van Muylwijck, sc €11,40.

Een mysterieuze tweeling

Loeiende sirenes, hijgende mannen en honden, op jacht in de neerdwarrelende sneeuw, die het spoor van de ontsnapte gevangene langzaam toedekt. Een uiterst gevaarlijke gevangene, Ellen Blackwell. Zij werd veroordeeld voor een brandstichting in het ouderlijke huis, waarbij haar ouders en verschillende vrienden omkwamen. Niets wees in haar richting, tot een onbekende getuige opdook die het mogelijk maakte om haar te veroordelen. Na de rechtspraak verdween de getuige als sneeuw voor de zon. De politie vermoed dat Ellen na de ontsnapping op weg is naar haar tweelingzuster in Provincetown, waar ze bij de vuurtoren van Race Pont woont. Het politieonderzoek kent een abrupt einde wanneer haar onthoofde lijk aan de voet van de vuurtoren gevonden wordt. Of is dit maar schijn? Allerlei vreemde gebeurtenissen, zoals het opduiken van een nergens bekend staande psycholoog of het gebruik van de computer van Ellens zus, vergroten alleen maar het mysterie. Is het gevonden lijk van een andere vrouw of probeert iemand de boel te belazeren? Alles wordt nog vreemder na een afspraak tussen Ellen en haar zus Jane. Een afspraak die bijna het leven kost aan politieagente Mandi, die neergeslagen wordt, struikelt en over de reling van de stuwdam valt, in het meters lager gelegen met ijs bedekte water. Slechts het snel ingrijpen van een boswachter op ronde redt haar van de verdrinkingsdood. Wie denkt dat de klopjacht op de doodgewaande Ellen wordt voortgezet, heeft het fout. Bevelen van hogerhand, gegeven door een van woede schuimbekkende minister, stellen abrupt een einde aan het onderzoek. De politiemensen blijven achter met vele vragen, waarom is er geknoeid met de processtukken, waar is de verdwenen getuige, en hamvraag bij dit alles, wie is de opdrachtgever? *Willem*

Twins 1: *Wandelend lijk*
Georges Van Linthout & Yves Leclercq
Uitgeverij Casterman, sc € 4,76.

AGENDA Stripevenementen

Vanaf 15 september 2001 **Antwerpen**
Musical "Kuifje en de Zonnetempel" in de Stadsschouwburg, Theaterplein 1.

Van 15 sep t/m 18 nov 2001 **Oberhausen (D)**
Ein Blick ins atelier Hergé (deze tentoonstelling was daarvoor in Saarlouis)

Tot 12 nov 2001 **Parijs**
"Mille Sabords!" Tentoonstelling rond het thema "Zeevaart in de avonturen van Kuifje" in het Musée National de la Marine gelegen in het Palais de Chaillot aan de Place du Trocadero (nabij de Eiffeltoren). Men kan er maquettes, originele tekeningen van Hergé, animaties en nog zoveel meer zien. Toegang 45 FF. Kinderen tot 18 j 25 FF. Bij een bezoek aan Parijs moet je dit zeker in uw planning inlassen. Open alle dagen van 10u tot 18u behalve op dinsdag. Info: (0033) 01 53 65 69 53 of surf naar **www.musee-marine.fr**

19 jun tot 18 nov **Brussel**
"Dag meneer de raaf!" De dierenstrip in België, of verhalen waarin dieren de rol van mensen spelen. Meer info in magazine 84.

10 nov 2001 **Lier**
Nieuwe Lierse Stripbeurs in de lokalen van de H.Hart School, Schoolstraat 10, LIER (Koningshooikt), van 10 uur tot 18 uur. Ten voordele van de Ichthyosis Stichting België. Gratis POM ex-libris voor elke betalende bezoeker. Speciale uitgave KIEKEBOE. Strip- en curiosaveiling : u ontvangt de veilingcatalogus met een storting van 100 BEF op rekening 401-0512521-88. Info en plaatsbespreking : 03/482.15.61 0475/66.96.02 of **lierse.stripbeurs@tiscalinet.be**. *Brabant Strip is aanwezig (John).*

11 nov 2001 **Eindhoven**
4de Eindhovense stripbeurs in Motel Van Der Valk, Aalsterweg 322 met ruilbeurs, tentoonstelling, speciale uitgaven (Oktoknopie deel 2 en Distelhof) en tekenaars. Toegang vanaf 10u. Toegang van 10u tot 17u. **Beursinfo: website www.go.to/strip2000. mail : strip2000@comic.com**

18 nov 2001 **Vilvoorde**
Jaarlijkse stripbeurs in de zaal Star, Nowlet de Brauwerestraat. Verdere info volgt. *Brabant Strip is aanwezig (John).*
Beursinfo: 02/252.21.68 (Eric Silverans)

20 nov tot 03 maa 2002 **Brussel**
"De kunst van Alex Raymond"
Meer info in magazine 84.

Eerste drie weekends van december **Temse**
De Culturele vereniging Spirit ism Gemeentebestuur van Temse organiseert de tentoonstelling "Kerstkaarten getekend door striptekenaars" in het Gemeentemuseum van Temse, Kasteelstraat 16, 9140 Temse. Deze tentoonstelling is enkel op zaterdag en zondag van 10.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 18.00 te bezichtigen. Tijdens deze tentoonstelling verschijnt er een speciale kerstkaart van Waterland getekend door Jeff Broeckx en een CD-ROM-catalogus over "stickers getekend door striptekenaars" met meer dan 2000 afbeeldingen. (250fr) Inlichtingen: **sascha.van.laeken@skynet.be**

15 en 16 dec 2001 **Turnhout**
Tweejaarlijkse Stripdagen in De Warande van 10u tot 17u met oa uitreiking van de Bronzen Adhemar.

Brabant Strip ledendag Kempen

Op zaterdag organiseren we in Turnhout voor de tweede maal een ledendag. Leden krijgen gratis de beschikking over een tafel om hun strips te ruilen of te verkopen. Wel vooraf bespreken met Paul De Bont op tel. 014/65.73.79

Plaats: Tuinzaal in de Warande
Open: van 9 tot 18 u.

5 jan 2002 **Aarschot**
Stripveiling vanaf 14u in de stadsfeestzaal, Demervallei 14. Deze veiling omvat 112 loten, waaronder een originele plaat van Nero.
Veilinginfo: 015/22.01.63 of 0495/21.01.63 (Kurt Discart).

06 jan 2002 **Aarschot**
Internationale strip- en platenbeurs in de stadsfeestzaal, Demervallei 14. Karel Biddeloo signeert.
Beursinfo: 015/22.01.63 of 0495/21.01.63 (Kurt Discart).

12-13 jan 2002 **Utrecht**
Grote internationale verzamelmarkt (niet alleen strips) in de Veemarkthal gelegen aan de Sartreweg, nabij rotonde "De Berenkuil". Toegang van 9u30 tot 17u.

20 jan 2002 **Berchem**
8ste strip-, platen en CD beurs in het Alpheusdal, F. Williotstraat 22 van 10u tot 18u. Verdere info volgt.
Beursinfo: 03/605. 02.87 (Van den Berghe) tussen 18u en 20u)

24 tot 27 jan 2002 **Angoulême**
29ste internationaal festival van het stripverhaal. Tel: 33(0) 5 45 97 86 50. **email: info@bdangouleme.com**

17 feb 2002 **Peisegem**
Jaarlijkse stripbeurs in de gemeentelijke tuinbouwschool annex sporthal-molenbaan 54, en dit van 10u tot 18u.
Signeercessies :van 13.30 u tot 17.30 u.door volgende auteurs: Bosschaert (Sam-Icarus-Zapman-Jaguar), De Bel Marc (jeugdauteur + Boeboeks), De Rop Eric (Schanulleke), Broeders Ken(Tyndall), De Kievith Ruben (de start van een loopbaan-strip uitgegeven door de VDAB)...+ surprise-tekenaar.!(grote naam.!!!).
Ingang :2 EUR-80 Bfr.
Leden Brabant Strip op vertoon van hun lidkaart : 60 bfr.-1.50 Eur.
Beursinfo: Filip Lomme: 02/452.50.08 of 0476/97.00.26 of e-mail **filip.lomme@pandora.be**.
Website: http://users.skynet.be/svo/
Brabant Strip en Reclamestripclub zijn aanwezig.

03 maa 2002 **Lichtervelde**
Ledendag van Brabant Strip in zaal "ten Boomgaerde"in de Boomgaarstraat van 14 tot 18u.
Voor leden van Brabant strip is zowel de toegang als het gebruik van tafels om ruilmateriaal uit te stallen gratis,met dien verstande dat de beschikbare ruimte verdeeld wordt over alle deelnemers. Routebeschrijving in Brabant Strip nr64,p3.
Inlichtingen: Filip Vanderper (051/724136 na 18h of E-mail:filip.vanderper@skynet.be

9 en 10 maa 2002 **Wilrijk**
14de editie van de Wilrijkse stripdagen georganiseerd door onze vrienden van 't Vlaams Stripcentrum, zoals steeds in het Valaarhof, Letterkundestraat.
Toegang van 10u tot 17u. Beursinfo: 03/827.44.26
http://stripdagen.stripcentrum.org

23-24 apr 2002 **Utrecht**
Grote internationale verzamelmarkt (niet alleen strips) in de Veemarkthal gelegen aan de Sartreweg, nabij rotonde "De Berenkuil". Toegang van 9u30 tot 17u.

14 april 2002 **Leuven**
Jaarlijkse stripbeurs georganiseerd door stripclub Tafelrond in zaal "Het Bad" gelegen Martelarenlaan te Kessel-Lo, net achter het station van Leuven. Stripverzamelaars en sympathisanten voor de ruilbeurs kunnen hier terecht van 10 tot 17 uur.
Info & inschrijvingen: Hendrickx Jean-Pierre, tel: 016/ 23.65.97.

28 april 2002 **Opwijk**
Jaarlijkse stripbeurs georganiseerd door jeugdclub Nijdrop. OPGELET!! Nieuwe locatie, nl in de schoolgebouwen van het VKO, Kloosterstraat 42. Beursinfo: tel. 052/35 61 65, fax 052/35 19 47, e-mail **nijdrop@skynet.be**, of surf naar www.nijdrop.be

26 mei 2002 **Antwerpen**
2de strips- platen en Cd beurs in sportzaal Schijnpoort, Schijnpoortweg 55 (achterkant sportpaleis). De organisatie berust bij vzw De Stripvrienden. De opbrengst van "strips met een hart voor kinderen" is dit jaar ten voordele van M.E. patiëntjes (beter gekend als het chronisch vermoeidheidssyndroom). Verdere info i.v.m. de geplande activiteiten volgt.
Beursinfo: Frank Van Bergen: 0486/314588, e-mailadres **info@stripsmeteenhart.org**, of surf naar **www.stripsmeteenhart.org**.

2 juni 2002 **Kalmthout**
5de stripbeurs van 10u tot 17u. Beursinfo: 03/666.67.83 5 (Jan Francken), Danny Deckers (011/72.65.63) of mail naar **stripkalmthout@hotmail.com**

12-13 okt 2002 **Utrecht**
Grote internationale verzamelmarkt (niet alleen strips) in de Veemarkthal gelegen aan de Sartreweg, nabij rotonde "De Berenkuil". Toegang van 9u30 tot 17u.

Elke maand weer de compleetste agenda van stripactiviteiten!

Organisatoren sturen info schriftelijk naar :
Brabant Strip Agenda, p/a Michel Sels,
Kreupelstraat 144 te 1980 Eppegem,
tel : 015/62.33.89 ; Fax : 03/256.47.53 ;
e-mail: michel.sels@pandora.be

De agenda wordt afgesloten op de 1ste van iedere maand.

Gratis zoekertjes.

Schriftelijk meedelen (brief of e-mail). In elk briefje naam of telefoonnr. vermelden a.u.b.

GEZOCHT:

* **Scenarioschrijver(s)** om een nieuwe, komische, strip te lanceren.
Michael Aucoin, 0497/35.71.61 michaelaucoin@freegates.be (92)

Kuifje losse nummers : 4de jaargang (1949) nrs. 11,12,14,15,16,21 ; **Suske&Wiske** tweekleuren in mooie staat: *Het sprekende testament, De geverniste zeerovers, De snorrende snor;* vierkleuren : De spokenjagers; Huize
* Snoek (3de reeks); Tintins (Kuifjesverhalen in het Frans dus), in kleur of zwart-wit tot 1946 : goede prijs.
Patrick Vranken 052/31.23.46 (tel&fax)

Boeven in de rimboe, mag ook in fotokopie zijn
Alain Heylen 0049 6584 992584 (92)

* **Eerste drukken in prima staat :** Blauwbloezen 4,11,13,24 ; Rode ridder 5,11,13,16,21,33,41,42,43 : De huurling 5 : Urbanus 15 ; De Havik 3 (softcover) Guy Van Vaerenbergh 0497/93.55.08 (92)

Suske en Wiske zeefdruk "Vlindernetje" ; Zonneland 1945-46-47; JB Stone : De avonturen van Jolliker+Het goud
* van de Foumouala (uitgeverij Roya-Brugge) ; Fred Funcken, De zeeschuimer : In volle mysterie+Moderne Robin : De erfenis van Doris (Uitgeverij Studio Guy=Bimbo).
* Paul De Bont 014/65.73.79 (92)

Floris-knipsels 13,14 en 15 uit Belgische kranten Het Laatste Nieuws of De Nieuwe Gazet vanaf 14-4-1974.ook kopien van verhaal 15 zijn welkom! wie-oh-wie helpt me hieraan??
Klaas de krijger tel : (0031)(0)229-201927 of e-mail KDeKrijger@cs.com (92)

Lucky Luke : tijdschrift Stripprofiel uitgegeven in 1980 (zonder nummer).Het is een speciaal nummer over Lucky Luke en heeft een blauwe voorkaft. Inl:Rik Callaerts 0497/39 16 38 (90)

* **Averbode** strips jaren '50 uit Zonneland, o.a. "De kat met de gouden staart", een verhaal van Johnny en Annie, getekend door Renaat Demoen; "De strijd met de reus", een verhaal van Tijl Uilenspiegel, getekend door Gray Croucher, op tekst van Nonkel Fons. Ik ben bereid van 10.000 bfr tot 15.000 bfr te betalen voor een goed tot zeer goed exemplaar; Tevens zoek ik nog het leesboek "Sint-Niklaas", van Ernest Claes, lichtblauwe cover met
* prachtige cover en illustraties van Renaat Demoen.
De Leenheir Wim, 0476/892190 of wim.deleenheir@VE.Antwerpen.be (89)

Lucky-Luke 1-6, 11, 18, 20, 22-25; Jommeke 1-10; Grappen van Lambik n° 5; Bloske en Zwik; Het geheim van de
* Hindoesleutel; Janmaat en de Sinjoor; Verder ook alles van Kuifje, Nero en Suske en Wiske. Ik betaal ruim boven kataloguswaarde voor perfecte exemplaren.
J-P Vonck, tel na 18 Hr. 053 / 77.08.01 (89)

Robbedoes losse nummers 862,1928,1929; Rikske en Ffikske : Rikske speelt met vuur (oud); Wij maken pret met Rikske en Fikske (oud); 2de druk : Rikske en Fikske zijn jarig; Rikske en Fikske leuke speelvogels; Fikske lost het op; 3de druk : Rikske en Fikske aan het spel; Rikske en Ffikske doen aan sport; Kuifje losse nummers 3de jaargang :1,2,6,7,8,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19,20,21,22 of album 4-5-7; 4de jaar : 2; 6de jaar : 50; Balloen pocket 1.3
* (Topkat); Oom dagobert 62; Flippie Flink usa strip deel 1; Hagar 12.4 (Albatros uitgeverij); Napoleon solo (uncle)1,2,3,4,5; Garry(klein) 5,6,7,8,9,10,11,12,13,18,19,21, 23,31; Arend stripserie (kleine oorlogsromans) 1,2,3,4,6,9,10; Vijftien en ½: 7, 9,10 Hendrik Neyts tel 09/385.43.09 (87)

Thorgal deel 18, harde kaft, mag zonder bijlage zijn. Heb je dit album, laat het me even via e-mail weten,
Rob Spitters l.winch@freeler.nl (87)

TE KOOP/RUILEN:

*

Suske en Wiske 4kleurenreeks 1° druk (nrs.67 t/m 267) ; rode luxe reeks : Klassiekreeks+Blauwe reeks+Prinske ; Blauwe luxereeks in etui : diverse S&W luxe uitgaven+speciale uitgaven in softcover ; S&W uitgaven van verschillende
* landen ; verder luxe uitgaven Bakelandt, Largo WInch, XIII, Jessica Blandy, Biggles, Lester Cockney, Red Road, Bruce J Hawker Rik Vandervelde 0476/950120 (92)

* **Suske en wiske** affiche : "Uit ons volkske in hun nieuw avontuur het ijzeren masker met het geheim wapen met pats poppenspel 28 januari 1954 te wilrijk". Nieuwstaat, ingekaderd.
* eric.vanin@planetinternet.be 0497.54.44.34 (92)

Kuifje De 7 kristallen bollen ; Lombard, Richting Mars (met punt)
Paul De Bont 014/65.73.79 (92)

Weekbladen Ons Volk (Bessy) 1957-1965, Panorama (Sjors&Sjimmie) 1957-1964, Ons Land (Bob Mau) (Michel
* Vaillant) 1957-1972. Paul Van Opstal 016/69.62.84 (92)

Kiekeboe-fans opgelet... Enkele speciale spullen in aanbieding: "Hopelijk wordt 1981 voor u: EEN SCHOT IN DE ROOS" - kerstkaart van de auteur, ondertekend ; Twee reclamestickers van uitgeverij Hoste, vroege jaren tachtig Programmafolder 5e stripdag - 10 december 1983 (geel) Wie het beste bod uitbrengt heeft beet.
M. Hendrickx - H. Meeusstraat 56 - 2110 Wijnegem. Info@Hendrickx-books.com (92)

Bernie Wrightson - "en bloc " - mooie collectie - op een twintigtal tijdschriften/jes na compleet.
Géén originelen. Lijst van de items kan gemaild of gefaxed worden.
Marc de Lint 0476 44 23 07 graphic.touch@pandora.be (92)

Stripwinkel

HET „B"-GEVAAR

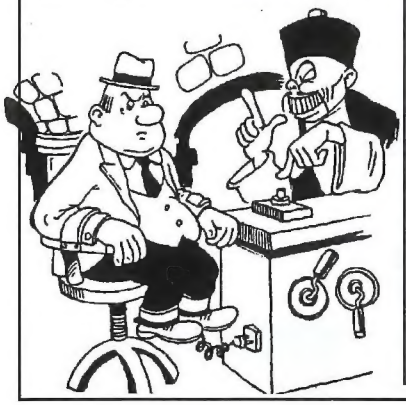

ERIK
DENEYER
Greepstraat 15
1000 Brussel

Open
maandag tot zaterdag
van 10u30 tot 19u.
tel/fax: 02/513.14.86

TISTJEN DOP

strips en games

patersstraat 96 - 2300 turnhout - tel. 014 / 42.88.29

Open : woensdag, donderdag en vrijdag:
10 - 12 en 13.30 - 18 uur
zaterdag: 10 - 17 uur

http://www.tistjendop.be e-mail: info@tistjendop.be

DE STERREN-PLUKKERS

★ MAGAZINE OVER VANDERSTEEN & STUDIO ★

Zie ook www.Sterrenplukkers.com

De Sterrenplukkers is een magazine dat diep ingaat op alle aspecten van *Suske & Wiske* en *Studio Vandersteen*. Zowel het roemruchte verleden als het heden komen ruim aan bod. Voor *690 frank of 35 gulden* krijgt u vier magazines per jaar en bent u verzekerd van het beste nieuws op dit gebied. Binnenkort verschijnt nummer 12 van dit *'Vander-'steen*goede magazine!

Wordt lid voor BF 690,- of fl 35,-
Voor **België:** Maak het lidgeld over op bankrek.nr.: 320-0037738-75
t.n.v.: Marcel Mallant, De Wiek 52265 VK Leidschendam, Nederland
Voor **Nederland:** Maak het lidgeld over op girorek.nr: 6705105
t.n.v. De Sterrenplukkers, Genemuiden

Kijk ook op **www.Sterrenplukkers.com.** Vragen?: info@Sterrenplukkers.com.
Of bestel een *proefnummer* voor slechts BF 85,- of fl 4,50 (*inclusief* verzendkosten)

© Standaard Uitgeverij, Antwerpen

STRIPFESTIVAL
MIDDELKERKE

11/07 - 05/08
Gouden Potlood
27 juli Casino

Standbeeld Urbanus

Nero Club 0495/20.56.73

Antiek stripmarkten
14/07 - 28/07 - 11/08

150 tekenaars

website : www.milkywaystripfestival.be
e.mail : strip.bd.midd@wanadoo.be

Sint Niklaas

het ideale geschenk !

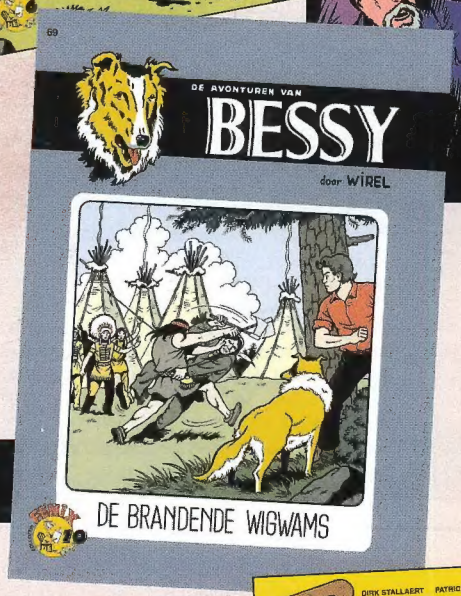

de opzienbarende reeks

COLLECTIE FENIX

Na het succes van :
Fonske 1, 2 &3
De wraak van Pijkezot
De straat der 7 duivels

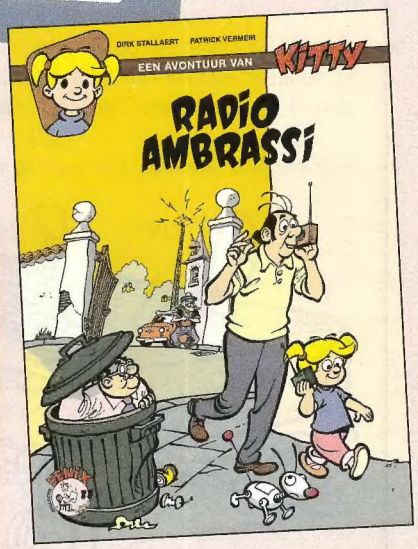

6 NIEUWE ALBUMS IN VOORBEREIDING !